

Türkiye Cümhuriyeti ile Osmanlı Düyünü Umumiyesi hamilleri namma hareket eden zevat arasında tanzim ve imza olunan 13 haziran 1928 tarihli mukavelename ile bu mukavelenameye lâhika olmak üzere Türkiye Cümhuriyeti ve Osmanlı Düyünü Umumiyesi Meclisi İdaresi arasında tanzim ve imza kılınan 13 haziran 1928 tarihli itilâfnamenin tasdikine dair kanun

(Resmî gazete ile nesri ve ilânı : 15/12/1928 - Sayı : 1066)

№ 1367

BİRİNCİ MADDE — Türkiye Cümhuriyeti ile Osmanlı Düyünü Umumiyesi hamilleri namına hareket eden zevat arasında Pariste 13 haziran 1928 tarihinde tanzim ve imza olunan mukavelename ile mezkûr mukavelenameye lâhika olmak üzere aynı tarihte Pariste Türkiye Cümhuriyeti ve Osmanlı Düyünü Umumiyesi Meclisi İdaresi arasında tanzim ve imza edilen itilâfname:

A - Mukavelenamenin ikinci maddesinin dokuzuncu fıkrasında mezkûr ikramiyeli tahvilâtın Türkiyeye ait olduğu teslim edilen miktar haricindeki kısım ve mukavelenin 15 inci maddesinin § 2 bent (d) sinde ve itilâfnamenin dördüncü ve beşinci maddelerinde mezkûr Trablusgarp ve ihtiyat sermayelerinin kezalik Türkiyeye ait olduğu teslim edilen miktarları haricindeki aksanı üzerinde Türkiyenin hukuku mahfuz kalmak ve gerek mephus tahvilât gerek mephus sermayeler Türkiye ile alâkadar Devletler arasındaki itilâfat hall olununcaya kadar Meclis tarafından tamamen muhafaza edilmek ;

B - İşbu mukavele ve itilâfname ahkâmından hiç biri, 1914 ve müteakibi senelerinde ihraç olunan Osmanlı evrakı naktiyesine ait muamelattan dolayı Hükûmet ile Düyünü Umumiye Meclisi arasında yapılacak muhasebe ve tasfiyede Türkiyeye taalluk eden hukuku hiç bir vecihle takyit ve talil eylememek;

Kaydi ihtirazilerile tasdik olunmuştur.

İKİNCİ MADDE — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

ÜÇÜNCÜ MADDE — Bu kanunun ahkâmını icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

5 Kânunuevvel 1928

**TÜRKİYE HÜKÜMETİ CÜMHURİYESİLE OSMANLI DÜYÜNU UMUMİYESİ
HAMİLLERİNİN MÜMESSİLLERİ ARASINDA AKTEDİLEN MUKAVELENAME**

Paris 13 haziran 1928

MUKADDEME

Hükûmet murahhası

Türkiye hükûmeti Cümhuriyesinin bu hususta selâhiyeti lâzimesini haziz murahhası sıfatile Türkiyenin Paris Büyük Elçisi Fethi Beyefendi Hazretleri;

Hamiller mümessillsri

Hey'eti mecmuası Türk hamiller mümessili ile birlikte (bu makam filhal münhaldir) Osmanlı Düyünü Umumiyesi Meclisi İdaresini teşkil eden:

- 1 — İngiliz ve Felemenk hamilleri mümessili Mr. S. C. Wyatt;
Fransız hamilleri mümessili M. F. des Closières;
İtalyan hamilleri mümessili M. B. Nogara;
Kadim tahvilâtı mümtaze hamillerinin mümessili olmak üzere Osmanlı Bankası tarafından mümtahap M. G. Boissière;
Osmanlı dÿyûnuumumiyesi hamilleri menafiine hareket eden;
- 2 — Alman hamillerini temsil eden bankalar sindikası tarafından murahhas M. M. P. Von Schewabali et K. de Weigelt (Almanya);
- 3 — Anversde Devlet esham ve tahvilâtı hamillerini siyanet cemiyeti mümessilleri M. de Coek ve M. F. Van Roy (Belçika);
- 4 — Paris deki müessesatı maliye sindikası mümessili M. le Baron de Neuflice (Fransa);
- 5 — Paristeki esham ve tahvilât Fransız Cemiyeti Maliyesi mümessilleri M. G. Rendu ve M. E. Regard (Franse);
- 6 — Londradaki ecnebi esham ve tahvilât hamilleri meclisi mümessili Mr. S. C. Wyatt (Büyük Britanya);
- 7 — Roma Ticaret Odası ve Faşist Bankalar İttihadı Umumisi mümessili M. B. Nogara (İtalya);
- 8 — Baldeki bankacılar İsviçre Cemiyeti mümessili M. M. Vischer (İsviçre);

Müzakeratın meyzuu

Eski Osmanlı imperatorluğu Dÿyûnu umumiyesinden Türkiyeye isabet eden resülmal itibarı ve mürettebatı seneviye hissesine müteallik bilcümle meşaili 24 Temmuz 1923 tarihli Lozan Muahedenamesi (Kısım 2 fasıl 1) ahkâmına ve Dÿyûnu Umumiyei mezkûrenin mürettebatı seneviyesinin tevziine mütedair 18 Nisan 1925 tarihli hüküm ilâmına ve işbu ilâmın icrasını teminen tebliğ edilen cedavile ve keza aynı Dÿyûnu umumiyenin resülmali itibarisinin tevzii komisyonunun mukarreratına ve mukarreratı mezkûreyi tatbikan tebliğ kılınan cetvele istinaden bilittifak hâl ve tesviye maksadile Pariste içtima etmişlerdir.

Akdi mukavele

Cereyan eden müzakerat işbu mukavelenamenin tanzimine müncer olmuş, zirde münderiç şerait dairesinde mevkiî meriyete girebilmesi için mukavelei mezkûre, Türkiye Büyük Millet Meclisinin nazarı tasvibine arz olunacağı gibi anıfüzzikir gurupların mümessilleri de Osmanlı Dÿyûnu Umumiyesi hamillerine mezkûr mukaveleuameye iltihak tavsiyesinde bulunmağı taahhüt ederler.

Tara feynin tarifi

İşbu mukaveledeki « Hükûmet » tabiri Türkiye Hükûmeti Cumhuriyesini ifade eylediği gibi « Meclis » tabiri ilede 18 inci maddede muayyen şerait dahilinde müteşekkil hamiller hey'eti temsiliyesi mürat olunmuştur.

BİRİNCİ BAP

OSANLI DÜYÜN UMUMİYESİNİN RESÜLMALİ İTİBARI MÜRETTEBATI SENEVİYESİNDEN TÜRKİYEYE İSABET EDEN HİSSE

MADDE : 1

Osmanlı Düyünü Umumiyesinin Türkiye uhdesindeki unsurları

Borcun nelerden mürekkep olduğu

§ 1 — Türkiyeye terettup eden Osmanlı Düyünü Umumiyesi:

a) Tütün idareî inhisariyesi avansı müstesna olmak üzere, 24 Temmuz 1923 tarihli Lozan muahedenamesinin ahkâmı maliyesinin birinci faslına mülhak cetvelin A kısmında münderiç **uzun vadeli istikrazat**.

Lozan muahedenamesine mülhak 12 inci protokolün ikinci maddesinin birinci pragrafındaki ahkâmın icrası kaydı ihtirazisi altında müşterekülmenfaa doklar, tersaneler ve inşaatı bahriye istikrazı işbu mukaveleden kezalik hariç tutulmuştur.

Binaenaleyh, hükümetle alâkadar şirket arasında cereyan edecek müzakerat neticesinde mezkûr istikrazın idamesi takarrür ettiği takdirde, ona müteallik mükellefiyetlerin işbu mukaveleden uzun vadeli istikrazlara dair ahkâmına tevfikân ve aynen mezkûr istikrazların tabi olduğu şerait dairesinde altıncı maddede muayyen sabit ve toptan mürettebatı seneviye üzerinden ifraz edilmesi mukarrerdir.

b) Aynı cetvelde ve mezkûr muahedenamenin 54 üncü maddesinde zikredilen **hazine tavlâtı**.

c) Mezkûr muahedenin 55 inci maddesinde zikredilen **mürettebatı mütedahile** den terekkülüp eder.

Avansların istisnası

§ 2 — Bu mukavelename, yalnız yukarıda muayyen üç nevi borch hakkında kabili tatbik olup Lozan muahedenamesine mülhak cetvelin B kısmında zikir ve mezkûr muahedenamenin 52 inci maddesinde tasrih edilen avanslar işbu mukaveleden hariç tutulmuştur.

MADDE : 2

Uzun vadeli istikrazlar

İstikrazların itibarı ve resülmal ve adedi esham ile mürettebatı seneviye itibarile miktarlarının tespiti

§ 1 — Osmanlı Düyünü Umumiyesinin Lozan muahedesine tevfikân icra edilen taksimi neticesinde Türkiyeye isabet eden uzun vadeli istikrazların itibarı resülmal miktarı ile buna tekabül eden tahvilâtın adedi ve mürettebatı seneviye miktarı aşağıdaki cetvelde irae olunmuştur.

Düyünü muvahhide ile ikramiyeli Türk tahvillerinin münazziün fih olan resülmallerinin ithali

§ 2 — Osmanlı Düyünü Umumiyesinin resülmali itibarisinin Taksimine memur komسیون tarafından mezkûr düyünden mesul devletlere mübelliğ cetvellerde münaziün fih olmak üzere gösterilen evvela 1,848,848 Türk lirası ve saniyen 437,541 Türk lirası karşiki cetvelin 4 numaralı sütununda düyünü muvahhide ve ikramiyeli Türk tahvilleri hizalarında irae edilen erkamda münderiçtir.

1914 den 1924 tarihine kadar ifa edilmeyen mübayaalı itfalara tekabül eden faizler

§ 3 — Birinci paragrafta münderiç itibarı resülmalin 1914 ten 1924 altı ağustosuna kadar itfa edilmeyen mübayaalı itfalara tekabül eden kısmına ait olup Hükümete iadesi Osmanlı Düyünü Umumiyesinin itibarı resülmalinin taksimi komsiyonunun 25 temmuz 1925 tarihli kararı iktizasından bulunan faiz miktarı iade edilmeyecektir.

Mevkii tedavülde bulunan tahvillerin tahrir ve tadadı halinde Türkiye hissesinin muhtemel tenakusu

§ 4 — Türkiye yahut diğer bir Devlet tarafından şeraiti icrası Meclis ile bilitifak tespit edilmek üzere bir muamelei resmiye neticesinde Osmanlı Düyünü Umumiyesinin mevkii tedavülde bulunan uzun vadeli istikraz tahvillerinin tahrir ve tadadı icra edilip mezkûr muamelenin bidayetinden itibaren on beş senelik bir müddetin hitamında tahrir ile tespit edilecek tahvillerin adedi ile 1924 tarihinden itibaren itfa edilen tahvilât adedinin mecmuu, taksim komisyonu tarafından tespit edilip 6 ağustos 1924 tarihinde mevkii tedavülde bulunan Düyünü Umumiyenin itibarı sermayesinden Türkiye hissesinin tayinine esas teşkil etmiş olan tahvilât yekûnundan dun olduğu takdirde birinci paragrafta münderiç tablonun 4 ve 5 numaralı sütunlarında Türkiye tarafından fihal deruhde olunan makadir, resülmalin bu suretle tezahür eden tenakusu ile mütenasiben tenzilâta tabi olacaktır. Bu tenzil yukarıda tespit edilen on beş senelik müddetin hitamında Türkiyenin zimmetinde kalan mütedavil tahvilât üzerinden icra edilecektir.

İkramiyeli Türk tahvilâtının tabi tutulacağı usul

İkramiyeli Türk tahvilâtının mikdarı itibarisi ve bu istikrazın murettebatı seneviyesi yekûnu

§ 5 — İkramiyeli Türk tahvilâtı resülmali itibarisi 180,30 frank kıymetine tenzil edilmiş olduğu halde faiz getirmeyen tahvilât olarak kalacaktır.

7 numaralı fıkra ahkâmı mahfuz kalmak şartile ve Osmanlı Düyünü Umumiyesinden me'sul olan Devletlerin hey'eti mecmuasına terettüp etmek üzere bu istikraza muhassas taksiti senevi yekûnu 270.000 Türk lirası olarak tespit edilmiştir.

İkramiyeli Türk tahvilâtının tarzı itfası

§ 6 — İkramiyeli Türk tahvilâtının itfası aşağıdaki tarzda yapılacaktır :

A) evvel emirde mevkii tedavülde bulunan tahvilât üzerinde münderiç itfa pilâmna tevfiқан Osmanlı Düyünü umumiyesinden mes'ul Devletlerin hey'eti umumiyesi hesabına keşideler icrası suretile:

1924 Teşrinievvelinden (dahil) 1928 Ağustosuna (dahil) kadar icra edilmiş olan keşideler muteber olacaktır .

Keşideler 1 haziran 1932 tarihinde tekrar başlamak üzere 1 teşrinievvel 1928 tarihinden itibaren talik edilecektir.

Bir taraftan 1924 teşrinievvel ve kânunuevvel aylarila 1925 şubatında icra edilen keşidelerde çıkan tahvilât diğer taraftan 1925 nisan, haziran ve ağustos aylarında icra edilen keşidelerde çıkan tahvilât işbu mukavelenamenin 9 uncu maddesine tevfiқан tediye edileceklerdir . Müteakip keşideleri çıkan tahvilât 11 inci maddenin birinci fıkrasında münderiç 3 numaralı cetvelde irae edilen şerait dairesinde tediye edilecektir.

1932 haziranının birinde icra edilecek olan 1928 teşrinievvel keşidesinden itibaren çıkacak tahvilât her keşideden bir ay sonra tediye edilecektir.

Keşidelerde ikramiyesiz çıkan tahvillerden her biri için itibarı resülmali aslı olan 400

franğın % 60 hesabına 240 frank tediye olunacaktır.

İkramiyeli çıkan tahvilâtın bedelleri yüzde yüz nisbetinde % 100 yani itfa cetvelinde ikramiyeli çıkan tahvilât için gösterilen meblağ'a göre tediye olunacaktır.

B) Saniyen 270,000 Türk lirası olarak irae edilen taksiti senevi üzerinden geçen bentte münderiç itfa ve ikramiye tediya icra edildikten sonra kalacak meblağ ile âzamî 240 frank bedel mukabilinde borsadan tahvilât mübayaası suretile:

Satın alınan tahvilât ibtal edilecek fakat numaraları kura dolabında kalarak mezkûr tahvilâtat muahhar keşidelerde isabet edecek olan itfa ve ikramiye bedelleri yeniden tahvil satın almakta istimal olunacaktır.

270,000 Türk lirası mürettebatı seneviyesinin muhtemel tahvilâtı

§ 7 — Yukarıda mezkûr 270,000 Türk liralık taksiti senevi altıncı fıkranın A bendinde zikrolunan keşidelerden çıkan tahvilâtın heyeti umumiyesine isabet eden itfa ve ikramiye bedellerinin tediyesine yetişmediği takdirde mezkûr taksit lüzûmu kadar artırılacaktır.

Bilakis borsa raicleri 6 ıncı fıkranın B bendinde zikredilen mubayaaları ifaya müsait olamazsa 270,000 Türk liralık taksiti seneviden muadil meblağ nisbetinde tenzilât icra edilecektir.

Türk hissesinin tarzı itfası

§ 8 — Binaenaleyh 270,000 Türk liralık taksiti seneviden Türkiyeye isabet eden hisseyi natık ve 7 numaralı paragrafta mezkûr tahvillere tabi bulunan 168.033, 26 Türk lirasının balığından evvel emirde keşidelerde çıkan tahvilâtın umumuna ait olan ikramiye ve itfa bedellerinden Türkiyeye isabet eden meblağ ifraz edilecektir. Fazlası 6 numaralı paragrafın B işaretli ahkâmına tevfikân mubayaada istimal edilecektir. Bu veçhile satın alınan ikramiyeli tahvilât Meclis tarafından hususî bir dosyaya vazolunacaktır. Mezkûr tahvilâtın bilâhare istifade edebileceği ikramiye ve itfalar münhasıran Türkiye hesabına olarak mubayaada istimal olunacaktır.

Meclis tarafından satın alınıp filhal muhafaza olunan ikramiyeli tahvilât

§ 9 — 6 Ağustos 1924 tarihine kadar Meclis tarafından mubayaa olunan ikramiyeli tahvilâta gelince mezkûr tarihten mukaddem veya sonra bunlara isabet etmiş veya edecek olan ikramiye ve itfa bedelleri keza ikramiyeli tahvilât mubayaası için istimal edilecektir. Bu ikramiyeli tahvilâtın ikramiye ve itfa bedellerinden Türkiyeye raci olan yüzde 62, 23453934 hık hisse dahi ikramiyeli tahvilât mubayaasına tahsis edilecek ve bunlar Türkiye'nin hususî dosyasına vazolunacaktır, bu veçhile satın alınan ikramiyeli tahvilâtın ikramiye ve itfa bedelleri münhasıran Türkiyeyi müstefit edecektir.

İkramiyeli Türk tahvilâtının Malî servisi

§ 10 — İkramiyeli Türk tahvilâtının ikramiye ve itfa ve mubayaa servisi Paris, İstanbul, Berlin, Frankfort, Viyana, Amsterdam ve Romada 2 inci maddede münderiç cetvelde ikramiyeli Türk tahvilâtı için irae edilen müesseseler veyahut bunlar tarafından gösterilecek müessesat marifetile icra edilecektir.

Uzun vadeli sair istikrazların tabi olacağı usul

Uzun vadeli istikrazların faizi

§ 11 — Mevkii tedavülde bulunan uzun vadeli istikrazlara ait tahvilâtın faizi tahvilât üzerinde irae edilen miktarda kalacaktır. Şukadarki bu faiz mukavelei hazır ahkâmı mucibince ve tahvil üzerinde muharrer tediye mahallerinde tevhidten her senenin 25 mayıs ve 25 teşrinî

sanisi tarihlerinde olmak üzere altı ayda bir tediye olunacaktır. Tahvilât ihracını istilzam etmemiş olan Konya ovası irvası istikrazına gelince; işbu istikraza ait faizler senede bir kere 25 teşrinisani tarihinde tediye edilecektir. Faizlerin tediye akçesi vadeler hulûlünde her bir istikraz için ve bu istikrazın muhtelif tediye akçeleri meyamında madde 16 § 7 ahkâmına tevfikân maclisce tesbit edilecektir. Mahalli parası, Meclis tarafından tespit edilen paramın gayri olan tediye mahallerinde hamiller kuponların ibrazı gününü piyasası üzerinden bu paramın muadilini mahalli para ile ahzederler .

Uzun vadeli istikrazların itfası

§ 12 — Tahvilâtın itfası munhasıran 13 üncü madde ahkâmına göre fiatları itibarî kıymetlerinden düni olduğu takdirde borsada mübayaâ tarikile veya fiatları kıymeti itibariyeye müsavi yahut bu kıymetten ziyade olur ise tahvilâtın bedelâtı başabaş tediye olunmak üzere kura keşidesile yapılır. Kura keşideleri Meclis marifetile ve Meclisin merkezinde kuponların vadelerinin hulûlünden iki ay evvel Hükûmetin bir mümessili huzurile icra edilir. Tahvilât bedelleri kuponların tediyesile birlikte ve bunların tediye edildiği aynı para ile tesviye olunacaktır .

Tediye için ibraz olunan tahvilât vadesi hulûl etmemiş olan bütün kuponları muhtevi olmalıdır. Noksan olan kuponların bedelâtı tediye edilen meblâğdan tenzil olunur. Bu tenzilât noksan olan kuponlar için mukavelei hazıra ahkâmına tevfikân tediyesi lâzım gelen mebaliga müsavi olacak ve tahvilâtın tediye edileceği para ile hesap olunacaktır.

6 ağustos 1924 tarihinden sonra atıyüzzikir istikrazlar için icra edilen keşidelerin kâffesi iptal edilmiştir :

- 1890 Osmaniye;
- $\frac{1}{2}$ 5 faizli 1896;
- Tömbeki istikrazı ;
- $\frac{1}{4}$ 4 1903 saydı bahri;
- Bağdat «tertip 3»

Uzun vadeli istikrazların mali servisi

§ 13 — Uzun vadeli istikrazların faiz servisi ile kura keşidesinde çıkan tahvilâtın itfası servisi tahvilât üzerinde işarct edilen tediye mahallerinde her istikraz için 2inci maddede münderic cetvelde irae veya tahviller üzerinde muharrer bulunan müessesat veya bunlar tarafından tayin edilen müesseseler marifetile icra edilecektir.

Uzun vadeli istikrazlara ait tahvilâtın mübayaâ suretile itfası madde 13 § 7 ye tevfikân icra edilecektir .

Ahkâmı müştereke

Kuponlar ve itfa edilen tahvilât müruru zamanı

§ 14 — Vadeleri hulûl etmiş olup tediye vaz edildikleri tarihten itibaren altı sene zarfında ibraz edilmeyecek olan kuponlar (mezkûr kuponlara ait karşılığın tesisine) medyun Devletlerder her birinin iştiraki nisbetinde işbu devletler lehine olarak müruruzamana uğriyacaktır.

Keşidelerde çıkmış olup lâzımüttediye oldukları tarihten itibaren on beş sene zarfında ibraz edilmeyecek olan tahvilât işbu keşideler hangî devlet hesabına icra edilmiş ise o devlet lehine ve ikramiyeli Türk tahvilâtına gelince bunlarda karşılıklarının tesisine her birinin iştiraki nisbetinde medyun devletler lehine olarak müruru zamana uğriyacaktır.

Şukadar ki 1922 ağustos (dahil) keşidesine kadar çıkan ikramiyeli Türk tahvilâtına ai müruru zaman otuz sene olacaktır.

Türkiyede vergilerden muafiyet

§ 15 — Uzun vadeli istikrazların tahvilât ve kuponları ve keza ikramiyeli Türk tahvilâtına ait ikramiyelerle itfa edilmiş tahvilât; Türkiyede her zaman için her türlü vergi, damga resmi ve harçtan muaf olacaktır.

Esham ve kuponlar üzerinde muharrer ahkâmın tadili

§ 16 — Filhal mevki tedavülde bulunan uzun vadeli istikrazların tahvilât ve kuponlarile ikramiyeli Türk tahvilâtı üzerinde münderiç tasrihat metinlerinin tebdiline lüzum olmaksızın mukaveleci hazıra ile bizatihi tadil edilmiştir.

MADDE : 3

Hazine tahvillerinin temdidi ve tarzı tediyesi

Hazine tahvillerinden Türkiyeye isabet eden hisse

§ 1 — Sabık Osmanlı İmparatorluğu tarafından ihraç edilen hazine tahvillerinin bakayada kalan resümlal ve faizlerinden Türkiyeye isabet eden hisse aşağıdaki cetvelde irae edilmiştir :

HAZINE BONOLARI

İhraç	Bakayada kalan mebalîğ			Türkiyeye isabet eden hisse		
	Resümlal	Faiz	Yekûn	Resümlal	Faiz	Yekûn
1	2	3	4	5	6	7
$\frac{0}{0}5$ 1911 : Harp sefincleri mubayaası	Türk lirası 931. 040,-	Türk lirası 52.409,50	Türk lirası 983.449,50	Türk lirası 579.398,73	Türk lirası 32.615,14	Türk lirası 612.013,87
$\frac{0}{0}6$ 1912	434.357,75	21.083,26	455.441,01	232.399,92	16.134,34	348.534,26
$\frac{0}{0}5$ 1913 { Doğrudan doğruya ihraç Periyot ve şürekâsı ihraç	264. 061,-	58. 730,-	322. 791,-	302.079,63	44.944,17	247.023,80
Yekûn	2.630. 012,-	394.236,15	3.024.248,15	2.012.663,03	391.696,16	2.314.359,19
Yeni ihracın miktarı	4.259.473,75	502.458,91	4.785.932,66	3.126.541,31	395.389,81	3.521.931,12
İhdas edilen birlik tahvilâtı			4.785. 946			3.521. 936,-
			217.543			190. 088

Sabık Osmanlı İmparatorluğu hazine tahvillerinin « $\frac{0}{0}5$ faizli 1928 konsolit tahvilleri» ismi ile Meclis tarafından ihraç edilen « $\frac{0}{0}5$ faizli yeni senetlere kalbi muamèlesi

§ 2 — Sabık Osmanlı İmparatorluğunun hazine tahvilleri 20 senede lâzımülifâ senevî $\frac{0}{0}5$ faiz getiren tahvillere kalbedilecektir.

«Sabık Osmanlı İmparatorluğu hazine tahvillerinin $\frac{0}{0}5$ faizli 1928 konsolit tahvilleri» ismini taşıyan bu tahvilleri Meclis, Lozan muahedenamesi mucibince Osmanlı İmparatorluğunun hazine tahvillerinden mes'ul olan devletlerin heyeti mecmuası hesabına ihraç edecektir.

Bu tahvillerin bir nümunesi işbu mukavele namceye merbuttur.

İhdas edilen « Konsolit tahvilâtı » nun miktarı balığı ve Türkiyeye sermaye ve adedi tahvilât olarak isabet eden hisse

§ 3 — Konsolit tahvilâtının itibarî resûlmali yekûnu; beheri 22 Türk lirası, yahut 20 İngiliz lirası veya 500 frank veya bunların misilleri itibarî kıymetinde bulunan 217,543 adet tahvile munkasem 4,785,946 Türk lirası veyahut 4,450,890 İngiliz lirası veyahut 108,771,500 Fransız franğı olarak tesbit edilmiştir.

Bu sermayeden Türkiyeye isabet eden hisse; beheri 22 Türk lirası, yahut 20 İngiliz lirası veyahut 500 Fransız franğı veya bunların misilleri itibarî kıymetinde bulunan 160,088 tahvile munkasem 3,521,936 Türk lirası yahut 3,201,760 İngiliz lirası veya 80,044,000 Fransız franğı olmak üzere tesbit edilmiştir.

Tahvilât Türk, Fransız ve İngilizçe lisanlarda tanzim edilecek ve hamilnie ait olacaktır.

« Konsolit tahvilâtı » nun mürettebatı seneviyesi ve Türkiyenin hissesi

§ 4 — Konsolit tahvilleri tediyaı olarak borçlu devletlerin heyeti umumiyesine itfa ve faiz taksiti senevîsi olmak üzere cem'an 381.308,09 Türk lirası isabet etmekte olup bu mürettebatı seneviyeden Türkiyenin hissesi 280,601,30 Türk lirasıdır.

« Konsolit » tahvillerinin faizi

§ 5 — Tahviller altı ayda bir kerre ve her senenin 25 mayıs ve 25 teşrinisani tarihlerinde İstanbul, Paris ve Londrada 55 Türk kuruşu yahut 10 şilin veya 12,50 Fransız franğı üzerinden ve işbu mukavelename ahkâmına tevfikân lâzımüttekiye olmak üzere senevî yüzde beş faiz getirecektir. 25 teşrinisani 1918 tarihli birinci kupon madde 9 mucibince lâzımütteyedir.

Her vadenin hulûlünde tediyaın hanğı akça ile icra edileceğı (Türk kuruşu yahut şilin yahut Fransız franğı) madde 16 § 7 ye tevfiikân Meclis tarafından tasbit edilecektir.

Mahallî parası, Meclis tarafından tespit edilen paramın gayri olan tediye mahallerinde hamiller kuponların ibrazı gününün piyasası üzerinden bu paramın muadilini mahallî para ile ahzederler.

Tasfiye tahvilâtının ifası

§ 6 — Tahvilâtın ifası altı ayda bir madde 13 ahkâmına göre fiatları itibarî kıymetlerinden dün olduğı taktirde borsada mubayaa tariki ile veya fiatları kıymeti itibariyeye müsavi ve yahut bu kıymetten ziyade olursa tahvilâtın bedelâtı başabaş tediye olunmak üzere ku'ra keşidesile yapılır. Ku'ra keşideleri Meclis Marifeti ile ve meclisin merkezinde kuponların vadelerinin hulûlünden iki ay evvel Hükümetin bir mümessili huzuru ile icra edilir. Tahvilât bedelleri kuponların tediyesi ile birlikte ve bunların tediye edildığı aynı para ile tesviye olunacaktır.

Kuponlarla itfa edilen tahvillerin müruru zamanı

§ 7 — Vadeleri hulûl etmiş olup tediyeye vazedildikleri tarihten itibaren altı sene zarfında ibraz edilmiyecek olan kuponlar ve kuponlara ait karşılığın tesisine iştirak eden medyun devletlerden her birinin iştiraki nisbetinde bu devletler lehine olarak müruruzamana uğriyacaktır.

Keşidelerde çıkmış olup lâzımüttekiye oldukları tarihten itibaren onbeş sene zarfında ibraz edilmiyecek olan tahvilât işbu keşideler hangi devlet hesabına icra edilmiş ise o devlet lehine müruru zamana uğriyacaktır.

Tediye için ibraz olunan tahvilât, vadesi hulûl etmemiş olan bütün kuponları muhtevi olmalıdır. Noksan olan kuponların bedelâtı tediye edilen meblâğdan tenzil olunur.

Bu tenzilat noksan olan kuponlar için mukavelei hazıra ahkâmına tevfikân tediyyesi lâzımı gelen mebalîge müsavi olacak ve tahvilâtın tekiye edileceği para ile hesap olunacaktır.

Hazine tahvillerinin « Konsolit tahvilleri » ile mübadelesinin usulü icrası

§ 8 — Tebdili icra edilecek olan mütedahil tahvillerle faiz kuponlarının mübadele muamelesi Osmanlı Bankasında temerküz ettirilecektir. Mübadele ; İstanbul, Paris ve Londrada Osmanlı Bankası ve onun tarafından irae edilecek müesseseler marifeti ile yapılacaktır.

Bu mübadele 1911 ve 1913 ihraçlarına ait eski hazine tahvillerinin mübadele edilecek itibarı bedellerinin yüzü doksan dokuz[1] ve (1912) ihracına ait eski hazine tahvillerinin de yüzde altı faiz miktarının yüzde beşe tenzili hesaba alınmış olmak için yüzü yüz yedi (1) adet itibar edilmek sureti ile icra edilecektir.

İtibarı kıymetleri 22 Türk lirası veya 20 İngiliz lirası ve yahut 500 Fransız frangı olmak üzere tesbit edilen yuvarlak rakamlı yeni tahvillerin tanzimini teshil için mübadeleyi icra ile mükellef olan müesseseler Meclis namına 4, 4 Türk lirası veyahut 4 İngiliz lirası veya 100 franklık matbu ve daha küçük küsurat için el yazılı makbuzlar (Rompus) ihracı selâhiyetini haiz olacaklardır.

Matbu veyahut el yazısı ile olsun bu makbuzlar münhasıran tebdil muamelesi sarfiyesinin ihtiyacı için ihdas edilmiş olup alacak senedi mahiyetinde addedilmeyecektir. Bunlar faiz getirmeyecek ve ihraçları gününden itibaren bir sene müddet zarfında mübadele edilmediği takdirde eski hazine tahvillerinden kendi hissesine düşen miktar üzerinden Türkiye lehine müruru zamana uğriyacaktır.

22 Türk lirası veya 20 İngiliz lirası yahut 500 Fransız frangı itibarı miktardan daha dün mekadir ile hiç bir yeni tahvil ita edilmeyeceğinden mezkûr miktarlara haliğ olan matbu veya el yazısı ile makbuzları kendi aralarında toplam mübadeleye arz etmek alâkadâr hamillere ait olacaktır.

Bu suretle mevki tedavülden çekilen eski hazine tahvilâtı senet ve kuponları bilahara meclis marifeti ile iptal edilmek üzere doğrudan doğruya Meclise tevdi edilecek ve Meclis tarafından Hükûmete teblig olunacak olan bu emri tevdiin vuku ile beraber tevdi olunan senet ve kuponlar Türkiye Hükûmetine karşı kıymetsiz kalacaktır.

1928 Kânunuevvelinin birinden itibaren geçecek onbeş sene müddet zarfında tebdil için ibraz edilmemiş olan eski hazine tahvilleri ve kuponları müruruzamana uğriyacaktır.

Bu suretle müruruzamana uğriyan mebalîğin muadili olan yeni tahvilleri de kendi hissesine düşen kısım üzerinden Türkiyenin nefine olarak iptal edilecektir.

Komüsyonlar ve masraflar

§ 9 — Tahvilâtın tebdili ile mükellef olan müesseselere Hükûmet tarafından bu muamele için her ita edilecek yeni birlik tahvil başına 2,50 Fransız frangı miktarda bir komüsyon verilecektir. Bu komüsyon ve yeni tahvillerin imal masrafları ile diğere zarurî müteferrik masraflar 15 ci maddede zikrolunan meblağdan tesviye edilecektir.

Bu fıkrada mezkûr komüsyonlar ve masraflardan Osmanlı Düyunu Umumiyesinden mes'ul diğere devletlere yeni konsolit tahvillerinden kendilerine düşen hisse iştirak ile mütenasip olmak üzere isabet eden ve 5 ci maddedeki meblağdan Türkiyece avans olarak verilecek olan hisse nihayet 1 kânunuevvel 1930 tarihinde kendilerinin mezkûr mes'ul devletlere karşı hakkı

[1] 1911 ve 1913 ihraçlarına ait mübadele yüzdelerinin hakikî miktarı yüzde 99,241852 ve 1912 ihracının hakikî yüzdesi yüzde 107,211669 olduğu halde tatbik yüzdeleri yüzde 99 ve yüzde 107 ye kasredildiğinden bu yüzdelere ait küsuratı aşariye mukabili olupta hamillere verilen konsolit tahvilleri 20 ci maddede mezkûr hususî ihtiyat akçasına tahsis edilecektir.

rücuları mahfuz kalmak şartı ile alâkadar hamiller hesabına Meclis tarafından Türkiye Hükümetine iade edilecektir.

Malî servis

§ 10 — Konsolit tahvillerinin malî servisi İstanbulda, Paris ve Londrada Osmanlı Bankası ve onun tayin edeceği müesseseler tarafından icra edilecektir.

Türkiyede vergiden muafiyet

§ 11 — Konsolit tahvilâtı, tahvil ve kuponları Türkiyenin her türlü vergileri ve damğa resmi harçlarından sureti daimede muaf olacaklardır.

Borsaya tescil

§ 12 — Konsolit tahvillerinin Paris Borsasının resmi listesine, İstanbul ve Londra Borsalarında kabulü için Hükümet muktazi teşebbüsata tevessül eylemeği taahhüt eder.

MADDE : 4

Mütedahil taksitlerin temdidi ve tarzı tediyesi

Mütedahillerden Türkiyeye isabet eden hisse

§ 1 — Lozan muahedenamesinin 55inci meddesinde mezkûr olup hamillere ödenecek olan istikrazat mütedahilleri aşağıdaki tablodan anlaşılacağı veçhile A. B. C. unvanlı üç tertibe ayrılmıştır:

Türkiyeye düşen hisse aynı tablo ile tespit edilmiştir.

Tablonun « A » kısmında gösterilmiş olan yukarıdaki rakamlar, Tediyesiz kalmış olan meblağları irae etmektedir:

A) Düyunu muvahlide için 14 eylül 1920 vadesinden itibaren hesap edilmek üzere 6 ağustos 1924 e tekaddüm eden vadeye kadar;

B) İkramiyeli Türk tahvilleri için:

1 - Hamillerinde bulunan tahviller için teşrinievel 1922 keşidesinden hesap edilmek üzere ağustos 1924 keşidesine kadar;

2 - Meclisin yedinde bulunan tahviller için nisan 1920 keşidesinden itibaren ağustos 1924 keşidesine kadar;

C) Diğer istikrazlar için 17 teşrinievel 1912 vadesinden sonra gelen ilk vadeden hesap edilmek üzere 6 ağustos 1924 e tekaddüm eden vadeye kadar;

Atidekiler bundan hariçtir :

1 - Mart 1915 den mart 1920 ve kadar hulûl eden vadelere ait olan düyunu muvahlide kuponlarının bakiyesi,

2 - Hamiller yedindeki ikramiyeli Türk tahvilâtına ait olup kânunuevel 1914 ten şubat 1920 ye kadar icra edilen keşidelerde çıkan ikramiye ve itfa bedelleri ile aynı keşidelerde çıkmış ta Meclis yedinde bulunan ikramiyeli Türk tahvillerinin ikramiye ve itfa bedellerinin kâffesi.

3 - Resülmalinin icra edilmemiş olan tediyatı, mütedahiller meyânında bulunan Konya Ovası irvası istikrazına ait olanlar müstesna olmak üzere 1914 e kadar icra edilmiş olan mübaycalı itfa muamelelerine tekabül eden meblağlar,

4 - Tediyesiz kalmış olan bu meblağlara ait komisyonlar ve masraflar.

Mütedahillerin Meclis tarafından ihdas edilen Osmanlı Düyunu Umumiyesinin mütedahil tekasiti seneviyesine mukabil bonolarla tebdili

§ 2 — Mütedahiller faizsiz ve senelik otuz taksitte resülmali lâzımüttekiye tahvillerle

tebdil edilecektir. Meclis Lozan muahedenamesi mucibince mütedahillerden me'sul olan umumî devletler hesabına « **Osmanlı dünyuu umumiyesinin mütedahil tekasiti seneviyesine mukabil bonolar** » unvanlı bu senetleri ihdas edecektir. Bu senetlerin nümunesi işbu mukavelenameye merbuttur.

Mütedahiller mukabili bonoların yekûnu bedeli ve Türkiyenin resûlmalden hissesi

§ 3 — İşbu bonoların umumî baliği yukarıdaki cetvele tevlikan berveçhizir tesbit edilmiştir:

A - Muhtelif paralarla tediyesi lâzım gelen mekadir: Türk lirası 16,870,744, yahut İngiliz lirası 15,337,040 yahut Fransız frangı 383,426,000 .

B - Tezyitli Fransız frangı ile tediyesi lâzım gelen mekadir: Fransız frangı 64,412,000

C) Fransız frangı ile tediyesi lâzım gelen mekadir: Fransız frangı : 245,490,000

Bu resûlmalden Türkiyenin hissesine düşen mikdar dahi aynı cetvele tevlikan berveçhi zir muayyendir :

A) Muhtelif paralarla tediyesi lâzım gelen mekadir : Türk lirası 10,550,496, yahut İngiliz lirası 9,591,360, yahut Fransız frangı 239,784,000

B) Tezyitli Fransız frangı ile tediyesi lâzım gelen mekadir: Fransız frangı 45,588,000

C) Fransız frangı ile tediyesi lâzım gelen mekadir: Fransız frangı 204,405,000 .

Mütedahillere mukabil bonoların otuz itfa taksitinden itfa hesabı senevî itfa taksitleri ve Türk hissesi

§ 4 — Mütedahillere mukabil bonoların otuz itfa taksitinden borçlu devletlerin umumuna tertüp eden seneliği:

A) Muhtelif paralarla tediyesi lâzım gelen mekadir : Türk lirası 562,358,13, yahut İngiliz lirası 511,234,13-6 yahut Fransız frangı 12,780,866,70.

B) Tezyitli Fransız frangı ile tediyesi lâzım gelen mekadir: Fransız frangı 2,147,066,70.

C) Fransız frangı olarak tediyesi lâzım gelen mikdarlar: Fransız frangı 8,183,000.

Ve bu tertibi senevide Türkiyenin hissesi dahi:

A) Muhtelif paralara göre tediyesi lâzım gelen mikdar: Türk lirası 351,683,20 yahut İngiliz lirası 319,712 yahut Fransız frangı 7,992,800.

B) Tezyitli Fransız frangı olarak tediyesi lâzım gelen mikdarlar: Fransız frangı 1,519,600.

C) Fransız frangı olarak tediyesi lâzım gelen mikdarlar: Fransız frangı 6,813,500.

Tertipli üç seri mütedahillere mukabil bono ihracı

§ 5 — Mütedahillere mukabil bonolar üç tertip üzerine olacaktır:

A) Serisi her birisi 22 Türk lirası veya 20 İngiliz lirası veya 500 Fransız frangı ve yahut bunların misilleri itibarı kıymetinde olan 766,852 bonodan terekkülüp edecektir.

B) Serisi her biri 1000 frank veya misilleri itibarı kıymetinde ve on ikinci maddede muayyen tezyitlerle kabili tediye olmak üzere 64,412 adet tahvilden terekkülüp edecektir.

C) Serisi her birisi 1000 frank ve misilleri itibarı kıymetinde 245,490 bonodan terekkülüp edecektir.

Bonolar ; Türk, Fransız, İngiliz ve Alman lisanlarında tanzim edilecek ve hamiline ait olacaktır.

A. B. C. unvanlı üç tertibin itfası. -

§ 6 — Bonoların itfası her birinin miktarı işbu mukavelenamede münderiç ahkâma tevlikan

tespit edilecek olan senelik otuz taksitte icra edilecektir. Bunun için yeni bonoların herbirinde 29 itfa kuponu bulunacak ve bizzat bono otuzuncu senelik taksitin tediyesine mukabil istirdat edilecektir.

A. B. C. unvanlı üç tertibin itfa kuponlarının sureti tediyesi.

§ 7 — Senelik itfa kuponları her senenin 25 teşrinisanisinde; 25 teşrinisani 1929 tarihli kupon- ilk kuponu teşkil etmek üzere - İstanbul, Paris, Londra, Berlin, Brüksel ve Romada ve icabında aşağıdaki 11 paragraf mucibince Meclis tarafından tayin edilecek diğer mahallerde 12 nci madde ahkâmına tevîkan lâzımüttediye olacaktır.

A) « A tertibi » Türk veya İngiliz lirası yahut Fransız frangı,

B) « B tertibi » 12 inci maddede muayyen tezyitlerin ilâvesi ile Fransız frangı,

C) « C tertibi » Fransız frangı ile tediyede edilecektir.

« A tertibi » kuponlarının hangi para ile tediyede edileceği (Türk kuruğu, şilin yahut Fransız frangı) 16 inci maddenin § 7 ye tevîkan her vade için Meclis tarafından tespit edilecektir.

Mahallî para Meclis tarafından tespit edilen paramın gayrı olan mahallerde hamiller kuponlarının ibrazı gününün piyasası üzerinden bu paramın muadilini mahallî para ile alızederler.

Vadesi gelmiş itfa kuponlarının müruru zamanı

§ 8 — Tediyeye vaz olundukları tarihten itibaren on beş sene zarfında tediyede için ibraz edilmeyen itfa kuponları işbu kuponlara ait karşılığın tesisine iştirak eden medyun devletlerden herbirinin iştiraki nisbetinde bu devletler lehine olarak müruru zamana uğrayacaktır.

Mütedahillere mukabil bonolarla mütedahillerin tarzı tebdili

§ 9 — « Yeni mütedahillere mukabil bonolar »:

1 — Yukarıdaki § 1 de tarif edilmiş olan mütedahil alacakları mübeyyin mühtelif tahviller mukabilinde;

2 — Düyunu muvahlidenin 1915 martından 1920 martına kadar olan vadelerine ait kuponlar bakıyesi ile ikramiyeli Türk tahvillerinin 1914 kânunuvvelinden 1920 şubatına kadar icra edilen keşidelerde çıkan ikramiyeli Türk tahvillerine ait ikramiye ve itfa bedelleri bakıyesinin karşılığı olmak üzere verilmiş olan makbuzlar ve Meclis tarafından satın alınıp aynı keşidelerde çıkan tahviller için verilmiş olan makbuzlar mukabilinde tebdil edilecektir.

Bu tebdil muamelesi Osmanlı Bankası tarafından temerküz ettirilecektir.

Tebdil için ibraz edilen kuponlar olsun, itfa edilmiş tahviller olsun, keşidelerde çıkmış ikramiyeli Türk tahvilleri olsun veya kuponlar, itfa edilmiş tahviller ve ikramiyeli Türk tahvilleri hep birlikte ibraz edilmiş olsun aralarında hiç bir fark gözetilmeyecektir.

Tebdil muamelesi aşağıdaki müesseseler tarafından icra edilecektir :

Türkiyede :

Osmanlı Bankası

Doyçe Bank

Fransada :

Osmanlı Bankası

Banqu dö Pariede Peyi-Ba

Contuvar Nasyonel deskont dö Parí

Credi Liyone

Sosyete jeneral pur favorise...

Credi Endusturiel e Commerşiyal

Credi Mobilie Franse

Bank Nasyonal dö credi
Bank dö lünyon parisien

Almanyada :

Düyunu muvahlide ve ikramiyeli Türk tahvilleri ile 1890 tarihli Osmaniye istikrazı için:
S. Bleicröder Bankası
Diğer istikrazlar için Doyçe Bank

İngilterede :

Osmanlı Bankası
Council of Foreign bondholders

İtalyada :

Banka ditalya
Banka kommerçiyale İtalyana

Belçikada, Holandada, İsviçrede ve Avusturyada :

Osmanlı Bankası ve Doyçe Bank tarafından tayin olunan müesseseler;

Bu fıkrada gösterilen tedahülde kalmış muhtelif alacak senetlerinin tebdili :

1 — Merbut 2 numaralı tabloda zikrolunan alacaklar, istikrazlar yahut alacakların cinsi arasında fark gözetilmeksizin « A tertibi » bonolar mukabilinde icra edilecektir.

Bu tebdil eski alacakların [1] yüzü yetmiş beş [2] itibar edilerek yapılacaktır.

2 — Merbut 3 numaralı tabloda zikrolunan alacaklar, istikrazlar yahut alacakların cinsi arasında fark gözetilmeksizin « B tertibi » bonolar mukabilinde icra edilecektir.

Bu tebdil eski alacakların [3] yüzü yüz itibar edilerek yapılacaktır.

3 — Merbut 4 numaralı tabloda zikrolunan alacaklar, istikrazlar yahut alacakların cinsi arasında fark gözetilmeksizin « C tertibi » bonolar mukabilinde icra edilecektir.

Bu tebdil eski alacakların [1] yüzü doksan dört [4] itibar edilerek yapılacaktır.

Yeni bonoların yuvarlak rakamlı meblağlar yani : « A tertibi » için 22 Türk lirası, 20 İngiliz lirası, 500 Fransız franğı; « B, C » tertipleri için 1000 Fransız franğı kıymetinde olarak ihdaslarını teshil için, tebdili icra ile mükellef olan müesseseler « A » tertibi bonoları ile kabili tebdil olan alacaklar için Meclis namına 4,40 Türk lirası yahut 4 İngiliz lirası veya yüz franklık ve C B tertibi bonolar ile kabili tebdil olan alacaklar için de yüz franklık matbu ve daha dün kusura için de el yazılı (rompus) makbuzlar ilracına salâhiyetli olacaktır.

Matbu yahut el yazısı ile olsun bu makbuzlar münhasıran tebdil muamelesi sarfiyesinin ihtiyacı için ihdas edilmiş olup alacak senedi mahiyetinde addedilmeyecektir. Bunlar ihraçları gününden itibaren bir sene müddet zarfında mübadele edilmedikleri takdirde eski alacak senetlerinden hissesine düşen miktar üzerinden Türkiye lehine müruru zamana uğriyacaktır.

[1] « A tertibi » bonolar mukabilinde icra edilecek tebdilin hakiki yüzdesi $\frac{75,117.949}{100}$, « C tertibi » bonolar mukabilinde icra edilecek tebdilin $\frac{94,586.955}{100}$ olduğu halde tatbik yüzdeleri birincisinde $\frac{75}{100}$ ikincisinde $\frac{94}{100}$ olduğundan bu yüzdelere ait kusura ait aşariye mukabili olupta hamillere verilmeyen yeni bonolar 20 nci maddede mezkûr hususi ihtiyat akçasına tahsis edilecektir.

[2] $\frac{75}{100}$ nisbeti mezkûr alacakların Türk lirası ile ifadesine tatbik edilecektir. Bu yüzde 75 nisbetinin tesbitinde mart 1915 ten mart 1920 tarihine kadar olan düyunu muvahlide vadelerine ait kuponların bakiyesi mukabili olarak verilen makbuzların « A tertibi » bonolarına kalbedilmiş olması da nazarı dikkate alınmıştır.

[3] $\frac{100}{100}$ nisbeti mezkûr alacakların Fransız franğı ile ifadesine tatbik edilecektir.

[4] Bu $\frac{94}{100}$ nisbeti mezkûr alacakların Fransız franğı ile ifadesine tatbik edilecektir. Yüzde 94 nisbetinin tesbitinde kânunvel 1914 ten şubat 1920 ye kadar icra edilen keşidelere çıkan ikramiyeli Türk tahvillerine ait ikramiye ve ifa bakiyesi karşılığı olmak üzere verilmiş olan makbuzlarla meclis tarafından satın alınıp aynı keşidelere çıkan tahviller için verilmiş olan makbuzların C tertibine bonolara kalbedilmiş olması da nazarı dikkate alınmıştır.

22 Türk lirası veya 20 İngiliz lirası yahut 500 Fransız franğı itibarı miktardan daha dun mekadır ile hiç bir yeni tahvil ita edilmeyecektir. Mezkûr miktarlar da baliği olan matbu veya el yazısile makbuzları kendi aralarında toplayıp mübadeleye arz etmek alâkadar hamillere ait olacaktır. Bu suretle mevki tedavülden çekilen mütedahil alacak senetleri bilahara Meclis marifeti ile iptal edilmek üzere doğrudan doğruya Meclise tevdi edilecek ve Meclis tarafından Hükûmete tebliğ olunacak olan bu emri tevdiin vukuu ile beraber tevdi olunan senetler Türkiye Hükûmetine karşı kıymetsiz kalacaktır.

1928 Kânunuevvelinin birindan itibaren geçecek onbeş sene zarfında tebdil için ibraz edilmemiş olan mütedahil alacak senetleri müruru zamana uğriyacaktır.

Bu suretle müruru zamana uğriyan mebaliğin muadili olan yeni bonolar eski mütedahil alacak senetlerinden hissesine düşen kısım üzerinden Türkiye nef'ine olarak iptal edilecektir.

Komüsyon ve masraflar

§ 10 — Mütedahil alacak senetlerinin tebdili ile mükellef olan müesseselere Hükûmet tarafından bir muamele için A tertibinden her teslim edilen yeni bedelin bonusu başına 2,0 Fransız franğı ve C. B. tertiplerine ait her yeni birlik bono başına da 5 Fransız franğı mikdarında bir komüsyon tahsis edilecektir. Bu komüsyon ve yeni bonoların imal masrafları ile diğer zarurî müteferrik masraflar 15 ci maddede zikrolunan mebaliğden tesviye edilecektir.

Bu fıkrada mezkûr komüsyonlar ve masraflardan Osmanlı Düyunu Umumisinden mes'ul diğer devletler bonoların resülmalinden düşen hissei iştirak ile mütenasip olmak üzere isabet eden ve 15 ci maddedeki mebaliğdan Türkiyece avans olarak verilecek hisse nihayet 1 Kânunuevvel 1930 tarihinde kendilerinin mes'ul devletlere karşı hakkı rücutları mahfuz kalmak şartı ile alâkadar hamiller hesabına meclis tarafından Türkiye Hükûmetine iade edilecektir.

Malî servis

§ 11 — Yeni bonoların malî servisi:

İstanbulda, Paris ve Londrada Osmanlı Bankası ve onun tayin edeceği müesseseler tarafından, Berlinde S. Blichröder Bankası ve Doyçe Bank, Romada Banka Ditalya ve Banka Komerçiyale İtalyana, Brükselde ve mütedahillerin tebdili muamelesi icra edilecek olan memleketlerde bulunup icabında meclis tarafından tayin edilecek diğer mahallerde Osmanlı Bankası ile Doyçe Bankın irae edeceği müesseseler marifetile yapılacaktır.

Türkiyede vergiden muafiyet

§ 12 — Yeni bonolar ve onlara ait tediye kuponları Türkiyede her türlü vergiden, damga resminden ve harçlardan sureti daimede muaf olacaktır.

Borsaya tescil

§ 13 — Hükûmet yeni bonoların Paris resmi listesine (Cote officielle) ve İstanbul, Berlin Londra ve Brüksel borsalarına kabulü için muktazı teşebbüsata tevessül eylemeği taahhüt eder.

MADDE : 5

İtibarı resülmal ile mürettebatı seneviyenin tediyeat akçesi

İhtiyarî paraların idamesi

§ 1 — Hamiller ve alacaklıların, frank tabiri münhasıran Fransız franğı irae etmek kaydı mahsusu ile, gerek ikinci maddenin § 1 deki tabloda her istikraz hizasında ve gerek üçüncü, dördüncü maddelere tevfiikan ihdas edilen senetler üzerinde muharrer Osmanlı Düyunu

Umumiyesinin itibarî resûlmali ile müreticbatı seneviyesinin tediye akçesi üzerine haiz oldukları hakkı hiyari işbu mukavelenamede tespit edilmiş olan şerait dairesinde muhafaza etmeleri sureti sarihada mukarrerdir.

İhtiyarî paranın tarihi

§ 2 — İçlerinden birini intihap hususunda hamillerin hakkı hiyari haiz olduğu muhtelif paralar, alâkadar memleketlerin her birinde filhal kanunî veya cebrî tedavüle tabi olan paralardır. Ancak tahvilât ve kuponlar üzerinde mezkûr olan mark ve koronlar artık mevcut olmadığından bu hüküm Alman markı ile Avusturya koronuna şamil değildir.

İKİNCİ BAP

OSMANLI DÜYUNU UMUMİYESİNDEN TÜRKİYEYE DÜŞEN HİSSENİN SERVİSİ İÇİN HÜKÜMET TARAFINDAN TEDİYE EDİLECEK MEBALİĞ

MADEDE : 6

Toplan tekasiti seneviye

Türkiye tarafından senevi taksitler yekûnu umumisi olarak Meclise tediye edilecek m eblâğ

§ 1 — Uzun vadeli istikrazlardan ve kezalik 3 üncü ve 4 üncü maddelerde her birine ait tespit edilen şeraite tevlikan temdit edilmiş olan hazine tahvilleri ile mütedahillerden dolayı Türkiyeye terettüp eden senevi taksitlerin umunu için ve 10 uncu maddede tadat edilen bütün masrafları iltiva etmek üzere Hükümet Meclise aşağıdaki toptan ve sabit tekasiti seneviyeyi tediye edecektir :

Devre	Müddet	Mebaliğ
I — 7 sene	1 Haziran 1929 — 31 Mayıs 1936	2,000,000 altın Türk lirası
II — 6 sene	1 » 1936 — 31 » 1942	2,380,000 » » »
III — 5 sene	1 » 1942 — 31 » 1947	2,780,000 » » »
IV — 5 sene	1 » 1947 — 31 » 1952	3,180,000 » » »
	1 » 1952 den itibaren	3,400,000 » » »

Balâdaki 3,400,000 altın Türk liralık toptan taksiti senevisinin faiz ve itfaya muhasses kısım bilûnum istikrazların hazine tahvillerine ait konsolid tahvillerinin ve mütedahil tekasite müteallik bonoların faiz ve itfa servisi için mukavelenameye merbut 1 numaralı tabloda irae edilen mebalîğe tekabül edinceye kadar taksiti mezkûrun tediyesi temadi edecektir.

Bu tekabül tarihünden itibaren Hükümet tarafından verilecek toptan taksiti senevi muhtelif istikrazların mukavelenameye merbut tablo mucibince itfa edilmeleri lâzıngelen tarihlerde işbu istikrazlara ait tekasitin miktarı nisbetinde ve bu istikrazlar bilfiil itfa edilmiş olsun olmasın alettedric tenzil edilecektir.

Senevi taksitlerin iki - altışar aylığa taksimi

§ 2 — Senelik toptan taksitlerin ilk altı aylık vadesi senenin 25 teşrinevveli, ikincisinin vadesi müteakıp senenin 25 nisam olmak üzere iki müsavi altışar aylığa taksimi edilecektir. Binnetice 1,000,000 altın Türk lirası olan ilk altı aylığın vadesi 1929 teşrini evelinin 25 i olmak üzere tespit edilmiştir.

İşbu senelik taksitler madde 16 § 4 te mezkûr şeraite tevfikân teşkil edilecektir.

Senelik taksitlerin tediye parasının tarifi : İngiliz lirası

§ 3 — Yukarıda mezkûr altın Türk lirası 7,21657 gram altın muhtevî $\frac{2}{3}$ ayarı nizamisinde olan sikkedir. Altın türk lirası borsada mukayyet olmadığından işbu mukavele mucibince bu maddenin § 1 de mezkûr senevî taksitler için altın olarak icrası meşrut tediye beher altın türk lirası 0,90342006 İngiliz lirası olarak icra edilecektir.

Düşgünlük takdirinde tediye parasının tebdili

§ 4 — İngiliz lirası kendi altın muadiline nazaran $\frac{1}{10}$ 3 nispetinde düşecek olur ise Hükûmetle Meclis bilittifak bu maddenin § 1 de altın olarak icrası şart kılınan tahvilât için altına nisbetle daha az düşkün yeni paralar tayin ve kabul edilecektir.

Bu yeni paraların gecen paragrafta tarif edilen altın Türk lirasının nisbetle muadeleti ayar ve sıklet hakkındaki müsavi nizâmî payları nazarı dikkata alınmaksızın hesap edilecektir.

Bu paralar dahi kendi altın muadillerine nazaran $\frac{1}{10}$ 3 düşecek olur ise yukarıda muayyen şartlar dairesinde daha az düşkün yeni bir paranın tesbit ve kabulüne tevessül olunacaktır.

ÜÇÜNCÜ BAP

TEMİNAT

MADDE : 7

Rehin olarak verilen varidat

İstanbul, Galata, Haydar paşa ve Samsun muntakalarının gümrük hasılatı gayri safiyesi ile istihlâk resimlerinin tahsisi.

§ 1 — 6 ci maddede tespit edilen senevî taksitlerin muntazaman tediyesini teminen:

A) 1 Haziran 1929 - Haziran 1942 arasındaki devre için:

İstanbul, Galata ve Haydar paşa muntakalarındaki (Baş müdüriyet) bilumum gümrük idarelerince tahsil edilecek gümrük ve istihlâk resimlerinin hasılatı gayri safiyesini,

1 Haziran 1942 den sonraki devre için:

Aynı hasılatı gayri safiye ile bunlara zamîmeten Samsun muntakasının bütün gümrük idarelerinde tahsil edilecek gümrük ve istihlâk resimlerinin hasılatı gayri safiyesini,

İşlemekte olan her taksitin yekûnunu karşılayacak miktarda Hükûmet bu mukavelenamemin devam ettiği müddetçe rehin olarak tahsis eder.

Rehin olarak tahsis edilen varidatın fazlalarını tasarrufta Hükûmet 16 ci maddedeki şeraite tevfikân serbest olacaktır.

Tahsis edilen varidatın ademi kifayeti takdirinde fark varidatı umumiyyeden tamamlanır

§ 2 — Yukarıda gösterilen iki devreden birine veya diğerine ait olan tahsisat kâfi gelmediği takdirde Hükûmet işbu noksanları 16 ıncı madde § 5 tevfikân kendi varidatı umumiyyesinden ikmal etmeğe mecbur olacaktır.

Muhassasların tenzili

§ 3 — Âzami taksiti senevî tenezüle başladığı zaman Hükûmetle Meclis ittifak ederek yukarıdaki muhassaslar tenzil edilebilecektir .

Gümrük ve istihlâk resimlerinin tarifi

§ 4 — Gümrük resmi tabirinden; ithal, ihraç, transit, ve gümrük rûsumu taliyesi olarak Türk gümrük idarelerince filhal cibayet edilmekte bulunan yahut istikbalde cibayet edilecek olan rûsumun kâffesi maksuttur .

İstihlâk resmi tabirinden; Türk gümrük idarelerince filhal cibayet edilmekte olan veya istikbalde cibayet edilecek olan bu mahiyette rûsumun kâffesi maksuttur .

Varidatı muhassasatın 1926-1927 senei maliyesi hasılatı gayri safiyesi baliği

§ 5 — Hükûmet 1926-1927 senei maliyesi zarfında gümrük rûsumu ile istihlâk rûsumu hasılatı gayri safiyesinin aşağıdaki cetvel mucibince 26,219,583 kâğıt türk lirasına ve 11,002,107 kâğıt Türk lirasına baliğ olduğunu beyan eder.

Esami	İstanbul	Galata	Haydar Paşa	Samsun	Hasılatı gayri safiye yekûnu
Gümrük rûsumu	Kâğıt T. lirası 13,027,505	Kâğıt T. lirası 10,521,493	Kâğıt T. lirası 1,626,183	Kâğıt T. lirası 1,044,402	Kâğıt T. lirası 26,219,583
İstihlâk rûsumu	5,992,562	1,227,606	2,533,683	1,248,256	11,002,107
	19,020,067	11,749,099	4,159,866	2,292,658	37,221,690

Haşiye: Yukarıda hasılatı gayri safiye baliği olarak gösterilen 37 221 690 kâğıt Türk lirasının mayıs 1928 ayının kıymeti borsa rayicine göre (bir altın Türk lirası: 850 kâğıt kuruşu) takriben 4 379 022 altın Türk lirasına muadil olduğu berayi malûmat beyan olunur.

Yokarıdaki tahsisatın mutlak ve gayri kabili fesih mahiyetleri

§ 6 — Yokarıdaki varidatın tahsisleri, bu maddenin § 1 in son bendinde derpiş edilen istisna mahfuz kalmak şartile Osmanlı Düyunu Umumiyesinin faiz ve resûlmalinden Türkiyeye düşen hissenin tamamı ile itfasına kadar gayri kabili fesih ve mutlak olmak üzere icra edilmiştir. Bu tahsis cihetleri her türlü mükellefiyete nispeten haizi rüchan olup bu suretle kalacak düyunlar hiç bir halde ciheti tahsislerinden nez edilemeyeceklerdir.

İcabında yeni rehınlerin tahsisi

§ 7 — Hükûmet tarafından gümrük resimleri ile istihlâk resimlerinde icra edilecek ilga veya tadil yahut gümrük mıntakalarında Hükûmetçe takarrür edecek tadilât neticesi olarak rehınlerin hasılatında bu maddenin beşinci paragrafında irae edilen miktarda tenakus vukua gelecek olursa Hükûmet Meclisin talebi üzerine derhal tenakusu vakı yeni rehınler tahsis ederek kapamağa mecbur olacaktır.

Tahsis tadilinin şartları

§ 8 — Hükûmet evvelce Meclisin muvafakatını almak şartile yukarıdaki varidatı muhassasa yerine Meclisce muvafık görülmüş aynı miktarda hasılat veren diğér rehınler ikame etinek salâhiyetini haiz olacaktır.

MADDE : 8

Rehin verilen varidatın nezaret altında bulundurulması

Maliye vekilinin muvafakati reyi ile Meclis tarafından bir ajan tayini

§ 1 — İşbu mukavelename mevkii meriyete girer girmez meclis rehin verilen varidatı tahtı nezarete bulundurmak için Maliye Vekilinin muvafakat reyi ile « Meclisin ajanı » unvanlı bir mümessil naspedecek ve mezkûr mümessilde tabiiyet noktai nezarından hiç bir şartı mahsus aranmayacaktır . Bu ajanın azip yahut vazifelerine nihayet verilmesi Maliye Vekiline haber verildikten sonra Meclis tarafından tahtı karara alınabilecektir .

Gümrükler idaresi ve Osmanlı Bankası tarafından ihzar edilecek icmallerin marüzzikir ajana tevdi ve irası

§ 2 — Gümrükler idaresi rehin verilen varidatın hasılatı gayri safiyesini natık ve geçen hafta esnasında Osmanlı Bankasına icra edilen tediya müş'ir olmak üzere her hafta İstanbulda meclisin ajamına haftalık bir icmal tevdi edilecektir . Diğer taraftan Osmanlı Bankası dahi makbuzat vaki oldukça kabzettiği mebalığın bir cetvelini mezkûr ajana verecektir .

1 Haziran 1929 tarihinden evvel gümrükler idaresi Meclis ajamına yalnız gümrük varidatlarının haftalık icmalleri vermekle mükellef olacaktır.

Meclis ajanının vazifesi

§ 3 — Her iki tarafın icmalleri arasında tehalül olduğu, kezalik rehinlerin hasılatı gayri tabii surette tenakus ettiği taktirde Meclis ajanı yahut vekili gümrüklerde lâzımgelen tahkikatı icraya ve kasa evrak ve sicilâtını tetkika salâhiyettar ve bundan başka varidatın tenakusu sebeplerini dahi tahkik ile mükellef olacaktır.

Hükümet kendilerine vazifelerinin ifası hususunda iktiza eden her türlü muavenet ve teshilâtı bahşedecektir.

Meclis ajanı yapacağı tahkikata müteallik olan bütün raporları Meclise arzedecek, ajan bu raporları iki nüsha olarak tanzim ve bir nüshasını Maliye Vekâletine takdim edecektir. Meclis işbu mukavelename ahkâmının muntazaman tatbik ve icrası için iktiza ettikçe Maliye Vekâleti nezdinde her türlü teşebbüsatta bulunacaktır.

DÖRDÜNCÜ BAP

OSMANLI DÜYUNU UMUMİYE SERVİSİNİN YENİDEN BAŞLAMASI ESKAL VE ŞERAİTİ

BİRİNCİ FASIL

1 Haziran 1629 dan evvel hamillere tediya

MADDE : 9

Uzun vadeli istikrazlar ve hazine bonoları konsolit tahvilâtına ait faiz kuponunun tediyesi ve ikramiyeli Türk tahvillerine ait tediya

Uzun vadeli istikrazlar ve konsolit tahvillerine ait tediye edilecek kuponlar ve ikramiyeli Türk tahvilâtının tesviye edilecek keşideleri

§ 1 — Türkiyeye müterettip Osmanlı Düyunu Umumiyesi heyeti umumiyesinin servisi için 6 ci maddede musarrah toptan ve sabit tekasiti seneviyenin tediyelerine mübaşeret tarihi olan 1 Haziran 1929 dan evvel Hükümet aşağıdaki tediya icra edecektir:

- Ä) 26 ci maddedeki şaraite tevfiikan;
a - Uzun vadeli tahviller üzerinden aşağıdaki cetvelde her istikraz için irae edilen faiz kuponu
b - Hazine bonoları, konsolit tahvilleri için mezkûr tahvillere merbut ilk faiz kuponu
c - İkramiyeli Türk tahvilleri için Teşrinevvel ve Kânunuevvel 1924 ve Şubat 1925 tarihli üç keşidede çıkan tahvillerin ikramiye ve itfa bedellerini.

1 NUMARALI CETVEL

İstikrazlar	Mukaveleamenin Türkiye B. M. M. si tarafından tasdikım müteakıp derhal yani nihayet kânunuevvel 1928 ayında tediye edilecek kuponlar
Düyunu muvahlıde	14 eylül 1924 tarihli kupon
1890 osmaniye	14 eylül 1924
Tömbeki	14 ağustos 1924
40,000,000 franklık şark şimendiferleri	1 kânunusani 1925
% 5-1896	14 kânunusani 1925
Gümrük 1902	14 kânunusani 1925
% 4 1903 saydı bahri	1 mayıs 1925
Bağdat 1 ci tertip	1 mayıs 1928
% 4 1904	14 kânunusani 1925
% 4 1901 - 1905	14 kânunusani 1928
Techizatı askeriye	1 mart 1928
Bağdat 2 inci tertip	2 kânunusani 1925
Bağdat 3 üncü tertip	2 kânunusani 1928
% 4 1908	14 kânunusani 1925
% 4 1909	14 kânunuevvel 1924
Soma ve Bandırma	1 teşrini evvel 1924
Hudeyde ve San'a	1 teşrini evvel 1924
Gümrük 1911	2 kânunusani 1928
Konya ovasının irva ve iskası	9 ağustos 1924 ile 19 teşrinisani 1924 arasında vadesi hulül eden faiz
% 5 1914	14 teşrini sani 1924 tarihli kupon

B — 25 mayıs 1929 tarihinde :

- a) Uzun vadeli tahviller için aşağıdaki cetvelde her istikraz için irae edilen faiz kuponu
b) Hazine bonoları, konsolit tahvilleri için mezkûr tahvillere merbut ikinci faiz kuponu
c) İkramiyeli Türk tahvilleri için nisan, haziran ve ağustos 1925 tarihli üç keşidede çıkan tahvillerin ikramiye ve itfa bedelleri.

2 NUMARALI CETVEL

İstikrazlar	25 mayıs 1929 da tediye edilecek kuponlar
Düyunu muvahlıde	14 mart 1925 tarihli kupon
1890 osmaniye	14 mart 1925
Tömbeki	14 şubat 1925
40,000,000 franklık şark şimendiferleri	1 temmuz 1925
% 5 1896	14 temmuz 1925
Gümrük 1902	14 temmuz 1925
% 4 1903 saydı bahri	1 teşrin sani 1924
Bağdat 1 inci tertip	1 eylül 1924

Istikrazlar	25 mayıs 1929 da tediye edilecek kuponlar
$\frac{0}{0}$ 4 1904	14 temmuz 1925
Techizatı askeriye	1 eylül 1924
Bağdat 2 inci tertip	2 kânunusani 1925
Bağdat 3 üncü tertip	2 kânunusani 1925
$\frac{0}{0}$ 4 1908	14 temmuz 1925
$\frac{0}{0}$ 4 1909	14 haziran 1925
Soma-Bandırma	1 nisan 1925
Hüdeyde-San'a	1 nisan 1925
Gümrük 1911	2 kânunusani 1925
Konya ovasının ırva ve ıskası $\frac{0}{0}$ 5 1914	14 mayıs 1925

Tediyatın eşkal ve şeraiti

§ 2 — Bu ilk tediye 11 inci maddenin 2, 3, 4 ve 5 inci § larında 1929 ilâ 1936 devresi için muayyen yüzdeler ve eşkâl ve şeraite tevfikân ve istisnaen 4 üncü maddenin § 9unde muayyen müesseseler tarafından icra edilecektir.

Tediye muamelâtı Osmanlı Bankası tarafından temerküz ettirilecektir.

Bu tediye hangi sermaye üzerinden icra edileceği

§ 3 — Bu tediye muktazi paralar ile tediye mezkûreye ait masarif ve komisyonlar 15 inci madde mucibince teşkil edilmiş olan sermayeden alınacaktır.

İKİNCİ FASIL

1 haziran tarihinden itibaren hamillere yapılacak tadilat

MADDE : 10

Ahkâmı umumîye

Türkiye tarafından 1 haziran 1929 tarihinde itibaren tediye edilen taksitli seneviyeden servislere ait olmak üzere yapılacak ifrazlarda gözetilecek sıra

§ 1 — 1 haziran 1929 tarihinden itibaren 6ıncı madde mucibince Hükümet tarafından tediye edilecek toptan ve sabit takasiti senevi, Osmanlı Düyunu Umumiyesinden Türkiyeye isabet eden hisseye ait muhtelif servislere, Meclis tarafından aşağıda irae edilen tertip ile tahsis edilecektir :

A) Evvelâ ve tefrik suretiyle Meclisin masrafları için muhassas maktu meblâğ .

B) İkinci derecede :

— 11 inci maddenin 2,3,4,5, inci § larında irae edilen yüzdeler tevfikân hesap edilmek sureti ile uzun vadeli istikrazların ve hazine bonoları konsolit tahvillerinin faiz taksiti senevisi,

— İkramiyeli Türk tahvilâtının 2 inci maddede mezkûr tahvillere müteallik olan ahkâm mucibince ikramiye ve iffa mübayaaları servisine muhassas ve fransız frangı ile tediye edilecek taksiti senevisi,

— Mütedahil taksitlere mukabil bonoların 12 inci maddenin § 1-inde irae edilen yüzdeler tevfikân hesap edilmiş iffa tahsisatı,

— Müessesatı maliyeye Hükümet tarafından yukarıdaki servisler için tahsis edilen komisyonlarla mezkûr servislere ait müteferrik masraflar,

yukarıda mezkûr dört servisin işbu tertip vechile zikredilmiş olmaları onlardan biri lehine hiç bir gûna imtyazı mütazammın değildir.

C) Hükümet tarafından tediye edilecek toptan tekasiti seneviyeden kalacak fazla 13 üncü maddede irae edilen şerait dahilinde itfalara ve masraflara ve mezkûr itfalara mütaallik komisyon ve masrafların tediyesine tahsis edilecektir.

MADDE : 11,

Faiz servisi

(Uzun vadeli istikrazlar, konsolit tohfilleri, ikramiyeli Türk tahvilâtının ikramiye, itfa, ve mübayea bedelleri,)

Kuponlarla keşidelerin tediye sırası

§ 1 — Uzun vadeli istikrazların ve konsolitler tahvillerinin altı aylık veya senelik kuponlar ile ikramiyeli Türk tahvilâtının ikramiye itfa ve mübayaa bedellerinin tediye sırası haziran 1929 tarihinden sonra ve bütün istikrazlara ait kuponlardaki vade tarihlerine kadar Türkiye tarafından tediye edilecek toptan tekasiti seneviye üzerinden mebalîği lâzimenin ayrılması suretile aşağıdaki tabloya tevfiikan icra edilecektir.

İngiliz lirası ile tediye hakkı hıyarını haiz olan istikrazlar taksiti için Türkiyenin ödeyeceği faizlerin yüzdeleri

§ 2 — Tediye paraları meyanında İngiliz lirası mevcut ve zirde irae edilmiş olan istikrazlara ait olup miktarları 2 maddenin § 1 inde münderiç tablonun 7 numaralı sütununda irae edilmiş olan ve beher istikraz için Türkiye tarafından kendi hesabına olmak üzere icra edilecek itfalarla muahharen tenakus edecek olan faiz tekasiti seneviyesi:

Faizlerin lâzımüttediye olacağı paralar [1]

Düyünü muvahhide	Türk lirası, İngiliz lirası, Fransız frangı
Osmaniye 1890	Türk lirası, İngiliz lirası, Fransız frangı, mark
Tömbeki	Türk lirası, İngiliz lirası, Fransız frangı, mark
% 5 1896	Türk lirası, İngiliz lirası, Fransız frangı, mark
Gümrük 1902	Türk lirası, İngiliz lirası, Fransız frangı, mark
Bağdat 1 tertip	Türk lirası, İngiliz lirası, Fransız frangı, mark, Holanda florini
% 4 1904	Türk lirası, İngiliz lirası, Fransız frangı,
% 4 1901 - 1905	Türk lirası, İngiliz lirası, Fransız frangı, mark
Teçhizatı askeriye	Türk lirası, İngiliz lirası, Fransız frangı, mark, Holanda florini
Bağdat 2inci tertip	Türk lirası, İngiliz lirası, Fransız frangı, mark, Holanda florini
Bağdat 3üncü tertib	Türk lirası, İngiliz lirası, Fransız frangı, mark, Holanda florini
% 4 1908	Türk lirası, İngiliz lirası, Fransız frangı, mark
% 4 1909	Türk lirası, İngiliz lirası, Fransız frangı, mark
Gümrük 1911	Türk lirası, İngiliz lirası, Fransız frangı, mark, Holanda florini, Avusturya karonu
% 5 1914	Türk lirası, İngiliz lirası, Fransız frangı
Hazine bonolarının-konsolit tahvilâti	Türk lirası, İngiliz lirası, Fransız frangı

[1] Alman markı ile Avusturya koronu hakkında madde 5 § 2 ahkâmı mahfuz kalmak kaydı ihtirazisi ile.

her istikrazın faiz miktarı safisine nisbetle aşağıda irae olunan vasatî yüzdelerle tevfiikan 16 inci Madde mucibince her istikraz için Meclisçe mukarrer tediye parası esasî üzerinden mezkûr Meclis tarafından tefrik edilecektir:

Devre	Müddet	Vasatî Yüzdeler
I - 7 sene	1 Haziran 1929 dan 31 mayıs 1936 ya kadar yani on dört altı aylık veya yedi taksiti senevi	%38
II - 6 sene	1 Haziran 1936 dan 31 mayıs 1942 ye kadar yani on iki altı aylık veya altı taksiti senevi	%48
III - 5 sene	1 Haziran 1942 den 31 mayıs 1947 ye kadar yani on altı aylık veya beş taksiti senevi	%58 aylık
IV - 2 sene	1 Haziran 1947 den 31 mayıs 1949 a kadar yani dört altı aylık veya iki taksiti senevi	%68
V - 3 sene	1 Haziran 1949 dan 31 mayıs 1952 ye kadar yani altı altı aylık veya üç taksiti senevi	%90
	1 Haziran 1952 den sonra ve istikrazların itfasına kadar.	%100

İngiliz lirası ile tediye hakkı hiyarını ihtiva etmek üzere bir taraftan düyunu muvahhideye, diğer taraftan sair istikrazlara tahsis edilen faiz yüzdeleri

§ 3 — Bu suretle yukarıdaki istikrazların umumuna isabet eden mebalığın yekünü hanillere kabili tevzi miktarı tespit edecek olan Meclis tarafından işbu istikrazlar arasında taksim edilecektir. Şu kadarki bir taraftan düyunu muvahhideye, diğer taraftan «sair istikrazlar» faizi aslileri miktarına nazaran aşağıda her biri için tespit edilmiş olan yüzdeler mümkün olabildiği kadar tahsis edilecektir:

Devre	Müddet	Duyunu muvahhide	Sair istikrazlar
I - 7 sene	1 haziran 1929 dan 31 mayıs 1936ya kadar yani on dört altı aylık veya yedi taksiti senevi .	% 47,22	% 34,43
II - 6 sene	1 haziran 1936 dan 31 mayıs 1942 ye kadar yani on iki altı aylık veya altı taksiti senevi	% 59,46	% 43,49
III - 5 sene	1 haziran 1942den 31 mayıs 1947 ye kadar yani on altı aylık veya 5 taksiti senevi	% 72,07	% 52,55
IV - 2 sene	1 haziran 1947 den 31 mayıs 1949 a kadar yani dört altı aylık ve ya iki taksit senevi	% 84,49	% 61,61
V - 3 sene	1 haziran 1949 dan 31 mayıs 1952 ye kadar yani altı aylık veya üç taksiti senevi	% 100	% 86,112
	1 Haziran 1952 den sonra ve istikrazların tamamen itfasına kadar	% 100	% 100

İngiliz lirası ile tediye hakkı hiyarını haiz bulunmayan istikrazlara ait olmak üzere Türkiye tarafından tediye edilecek faiz yüzdeleri

§ 4 — İngiliz lirası ile tediye hakkı hiyarını haiz olmayan ve zirde irae edilmiş olan istikrazlara ait olup miktarı madde 2 nin § 1 inde münderic cetvelin 7 numaralı sütununda irae edilmiş olan ve beher istikraz için Türkiye tarafından kendi hesabına olmak üzere icra edilecek iftalarla muahharen tenakus edecek olan faiz tekasiti senevisi:

Bu faizlerin lâzumüttediye oldukları paralar {1}

40 000 000 franklık şark şimendiferleri: Fransız frangı, mark

{1} Alman markı hakkında beşinci maddenin § 2 inci ahkâmı mahfuz kalmak kaydı ihtirazisi ile.

% 4 1903 Saydı bahri: Türk lirası, Fransız frangı, Mark
Soma Bandırma: Türk lirası, Fransız frangı
Hudeyde - San'a: Türk lirası, Fransız frangı
Konya Ovasının iskası: Fransız frangı .

16 ıncı madde mucibince her istikraz için Meclisce mukarrer tediye paraları esası üzerinden mezkûr Meclis tarafından tefrik edilecektir. Bu para Fransız frangı olduğu takdirde mezkûr istikrazlar faizi asli miktarlarına nispetle aşağıda irae olunan tezyitlerle birlikte bu para ile ödenecektir :

Devre	Müddet	Tezyitler yüzdeleri
I 7 sene	1 haziran 1929 dan 31 mayıs 1936ya kadar yani on dört altı aylık veya yedi taksiti senevî	% 45
II 6 sene	1 haziran 1636 dan 31 mayıs 1942 ye kadar yani oniki altı aylık veya altı taksiti senevî	% 55
III 5 sene	1 haziran 1941 den 31 mayıs 1947 ye kadar yani on altı aylık veya beş taksiti senevî	% 85
IV 2 sene	1 haziran 1947 den 31 mayıs 1949 za kadar yani dört altı aylık veya iki taksiti senevî	% 100
V 3 sene	1 haziran 1949 dan 31 mayıs 1952 ye kadar yani altı altı aylık veya üç taksiti senevî	% 125
	1 haziran 1952 den sonra ve istikrazların itfasına kadar	% 150

Yukarda irae olunan yüzdelerin zammı ile birlikte Fransız frangı olarak tediye edilecek meblağ Türk lirası ile % 100 (başa baş) ödenecek olan mebalığden konulduğu takdirde işbu paragrafta zikrolunan istikrazlardan Fransız frangı ve Türk lirası ile lâzımüttediye olanların faizleri için miktarı itibarının % 100 ü olmak üzere bu son para ile ödenecektir.

İkramiyeli Türk tahvilâtı için Türkiyenin mükellef olduğu tediye yüzdeleri

§ 5 — Keşidelerde çıkipta yalnız Fransız frangı ile lâzımüttediye olan ikramiyeli Türk tahvillerinin ikramiye ve itfa bedelleri ilk tediye den itibaren miktarı itibarının yüzde yüzü olmak üzere bu para ile tediye edilecektir.

4 ve 5 § larda mezkûr istikrazlara tatbik edilecek muamelenin âzamî olarak 3 § da mezkûr istikrazların tabi olacağı muamele ile tahdidî

§ 6 — Bu maddenin 2,4 ve 5 § larında muayyen muhtelif tediye paralarının kıymetinde tahavvülât vukua geldiği takdirde 4 üncü paragrafta mezkûr istikrazlarla 5 § da mezkûr ikramiyeyi Türk tahvilâtının 2 § da tespit edilmiş olanlardan daha müsait bir muameleye mazhar olmamaları ve ikramiyeli Türk tahvilâtının düyunu muvahlideye ve sair istikrazların da düyunu muvahlideden maâda olan istikrazlara mümasil addedilmesi mukarrerdir.

Böyle bir hal vukuunda ikramiyeli Türk tahvilâtı düyunu muvahlidenin ve sair istikrazlar düyunu muvahlideden gayri olan istikrazların tabi oldukları aynı muameleden mümkün mertebe müstefit olacaklardır.

MADDE : 12

Mütedakili tekasiti seneviyeye mukabil olan bonoların tediye servisi

Mütedahil tekasiti seneviye mukabili bonoların « A, B, C, tertiplerine » muhassas tediye yüzdeleri

§ 1 — Mütedahil tekasiti seneviye mukabili olan bonolara ait senelik itfa kuponlarının servisinden Türkiyeye düşen tediye taksiti senevisi aşağıdaki şerait dairesinde hamillere tediye edilmek için Meclis tarafından A serisi hakkında 16 maddeye tevfiikan tespit edilecek tediye parası ile B ve C kategorileri içinde Fransız frangı olarak Türkiye tarafından ödenen toptan tekasiti seneviye üzerinden ayrılacaktır.

A) « a tertibi » - Türk lirası, İngiliz lirası ve Fransız frangı üzerine tanzim edilmiş olan bu kuponlar ihtiva ettikleri otuz senelik itfa cüzüne nazaren aşağıda muayyen yüzdelerle tavihan muhayer paralardan biri ile ödeneceklerdir:

Devre	Müddet	Yüzdeler
I 7 sene	1 Haz. 1929 dan 31 Mayıs 1936 ya kadar, yani yedi taksiti senevi	% 38
II 6 »	1 » 1936 » 31 » 1942 ye » » altı » »	% 48
III 5 »	1 » 1942 » 31 » 1947 » » » beş » »	% 58
IV 2 »	1 » 1947 » 31 » 1949 a » » iki » »	% 68
V 3 »	1 » 1949 » 31 » 1952 ye » » üç » »	% 90
	1 Haziran 1952 den bonoların itfaına kadar	% 100

B) « b serisi » - Fransız frangı üzerinden tanzim edilmiş olan bu kuponlar ihtiva ettikleri otuz senelik itfa cüzüne nazaran aşağıda muayyen tezyitler ile birlikte bu para ile tediye edilecektir:

Devre	Müddet	Yüzdeler
I 7 sene	1 Haz. 1929 dan 31 Mayıs 1936 ya kadar, yani yedi taksiti senevi	% 45
II 6 »	1 » 1936 » 31 » 1942 ye » » altı » »	% 55
III 5 »	1 » 1942 » 31 » 1947 » » » beş » »	% 85
IV 2 »	1 » 1947 » 31 » 1949 a » » iki » »	% 100
V 3 »	1 » 1949 » 31 » 1952 ye » » üç » »	% 125
	1 » 1952 » bonoların itfasına kadar	% 150

C) « c serisi » - Fransız frangı üzerine tanzim edilmiş olan bu kuponların ihtiva ettikleri otuz senenin itfa cüzünün tamamı bu para ile tediye edilecektir.

« B ve C » tertiplerinin tabi olacağı muamelenin azamî olarak A serisine ait muamele ile tahdidî

§ 2 — Serilerden birinin veya diğerinin tediye paralarının kıymetinde tahvülât vukua geldiği takdirde B ve C serisinden olan bonoların A serisindekilerden daha müsait bir muameleye mazhar olmamaları mukarrerdir.

« A, B, C » tertiplerinin birinci itfa kuponunun tediye tarihi

§ 3 — Mütedahil tekasiti seneviye mukabili olan bonoların ilk kuponu 25 teşrinsani 1929 tarihinde tediyeye vazdedilmektedir.

MADDE : 13

İtfa servisi

(Uzun vadeli istikrazlar ve hazine bonoları konsolit tahvilâtı)

Türkiye tarafından tediye takasiti seneviye bakiyesinin itfaya tahsisi

§ 1 — Hükümet tarafından tediye edilen toptan tekasiti seneviyeden 11 ve 12 inci maddelerin mevzuatını teşkil eden borçlara onlara ait komisyon ve masraflar ayrıldıktan sonra fazla kalacak miktar (ikramiyeli türk tahvilâtı hariç) uzun vadeli istikrazeshamı ve hazine bonoları konsolit tahvilâtı üzerinden aşağıda irae edilen eşkal ve şeraite tevfikân icra edilecek olan itfalara tahsis olunacaktır.

Muayyen adette sehim olarak tespit edilmiş itfa mükellefiyeti

§ 2 — Osmanlı Düyünü Umumiyesi resulmalini taksim komisyonunca müttihaz mukarrerata tevfikân Türkiyeye isabet eden Düyünü Umumiye hissesinin tediyesi için kendisi tarafından icra edilecek itfa mükellefiyeti muayyen adette sehim olarak hesap edilmiştir.

Binacnaleyh Türkiye beher istikraz için 2 inci maddenin birinci fıkrasında münderic cedvelin 5 numaralı sütununda irae edilmiş olan adette eshamı mubayaa veya itfa ettiği anda ve konsolit tahvillerine gelince 3 üncü maddenin § 3 ünde bunlar hakkında irae edilen bakiyeleri de nakten tediye ettiği zaman itfa mükellefiyetinden kurtulacaktır.

Şukadarkî ikramiyeli Türk tahvilâtı Osmanlı Düyünü Umumiyesinden mesul devletlerin heyeti umumiyesi hesabına irae edilecek keşideler ve onlardan her biri hesabına ayrı ayrı yapılacak mubayaa ile lâzümülitfa olduğundan bu suretle Türkiye hesabına Meclis tarafından satın alınmış olan eshamın resulmalı itibarisine keşidelerde çıkan tahvillerin itfa resülmalinden Hükümeti Müşarünileyhaya isabet eden hisse zammedilince elde edilen balig 2 inci maddenin 1 § da münderic cetvelin dördüncü sütunundaki meblağa vasıl olduğu zaman ikramiyeli Türk tahvilâtından Türkiyeye isabet eden hisse tamamen itfa edilmiş addolunacaktır.

İtfaya mahsus meblağın taksimi

§ 3 — İtfalar aşağıdaki tarzda yapılacaktır.

A) Atideki istikrazlar için :

40,000,000 franklık şark şimendiferleri	Bu istikrazların lazımmüttediye oldukları para [1]
%4 1903 Saydı bahri	Fransız frangı, mark
Soma-Bandırma	Fransız frangı türk lirası, mark
Hudeyde-Şan'a	Fransız frangı, Türk lirası
Konya Ovasının iskası	Fransız frangı, Türk lirası
	Fransız frangı

Meclis itfalara muhassas senevi taksitler bakiyesinden evvel emirde her istikrazın itfa meblağın, her altı aylık itfa mühleti için ona tekabül eden kuponun tediye parası nevinden olmak üzere, ayıracaktır.

Bu para fransız frangı olduğu takdirde itfa meblağı 11 inci maddenin § 4 ünde muayyen tezyitlerle birlikte fransız frangı olarak faiz taksiti senevisi için ayrılacaktır.

Yukarıdaki beş istikrazın itfa meblağları yekûnu mezkûr istikrazların bu maddede de irae edilen şartlar dahilinde itfasına muhassas tek bir kül teşkil edecektir.

B) Fazlası toptan diğer istikrazların unumunun itfasına tahsis edilecektir.

Uzun vadeli istikrazlar tahvilâtının ve konsolit tahvillerinin başa baş hatlerinin tayini

§ 4 — Madunu bütün istikrazlar itfasının münhasıren iştirâ tariki ile icrasını icap ettiren rayiç:

[1] 5 inci maddenin § 2 deki hükümler Alman markı hakkında vahfuz belmeh şartlı

1—Yukarıdaki (a) sırasından olan istikrazların tahvilâtı için Fransız franğı hakkında o devrede faizlere tatbik edilen aym yüzdeler zammolunmak üzere tahvil üzerinde müharrer meblağı itibariden ibarettir.

Şu kadar varki bu suretle tezyit ile bilikte hasıl olan meblağı itibari muhtelif tediyede paralarının kimesinde tahavvlât vukua gelmesi sebebi ile (b) sırasından olan istikraz tahvillerinin mükdarı itibari olarak bedelini veya bunun Fransız franğı olarak mukabilini tecavuz ederse (a) sırasındaki tahvillerini iştirasi madununda icra edilmesi icap eden rayicin buna mukabil kıymetine göre tespit edilmesi mukarrerdir.

2 — (b) kategorisinden olan istikraz tahvilleri için her tahvil üzerinde müharrer meblağı itibari .

Altışar aylık itfa tahsisatlarının her ay $\frac{1}{6}$ sının istimali

§ 5 — Her altı aylık devre esnasında tediyeye edilen itfaya mahsus karşılıklar gelecek altı aylık mühlet esnasında ve her ay iştiralara mahsus olan meblağın $\frac{1}{6}$ sı istimal edilmek suretile sarfedilecektir.

İştirâ suretile icra edilecek itfaların eşkâl ve şeraiti

§ 6 — Bu iştiralar Meclisin talimatı üzerine ve hükûmetin menafiine en muvafık surette bila tefrik § 3 deki (a) ve (b) sıralarına dahil olan istikrazların her hangi birine ait olmak üzere gerek resülmali tahvil baliğı en yüksek olan tahvillerden gerek hükûmet tarafından altı aylık vadenin mabdeinde Meclise tebliğ edilecek bir taleple borsada rayici en yüksek olan tahvilattan icra edilecektir.

Şu kadar varki (a) sırasına dahil olup tahvil ibracına mevzu teşkil etmiyen Konya Ovasının iskası istikrazının § 3 — ün (a) işaretli bendi ahkâmına tevlikân itfasına mahsus ve bu maksatla alacaklı şirkete tediyeye edilmiş olan meblağ aynı sıradan olan ve aynı para ile tediyeye ile istikrazlara ait tahvillerin iştirasına sarfedilen meblağ itfa edilmiş resülmali itibarisi ile her birine ait faiz yüzdeleri nazarı dikkata alınarak [1] mezkûr istikrazların mübayaasına sarfedilen meblağa nazaran aynı nisbette olarak bu istikrazdan bir miktarı itibariyi bilfiil itfa etmiş olacaktır.

Maamafih alacaklı bu tarzı itfadan ferağat etmek salahiyetini her zaman haiz olacaktır. Bu takdirde bakiye matlup faiz getirmekte devam edeceğinden itfası A kategorisinden olan istikrazlara ait itfa akçelerinin heyeti umumiyesine muhassas meblağın miktarına göre (1) numaralı mülhak tabloda bu istikraz için tespit edilmiş olan itfa müddetinin hifamında o devre için muayyen Fransız franğı tezyitleri ile birlikte ve yukarıdaki § 4 te irac edilen aynı kaydi ihtirazî altında başabaş icra edilecektir.

A) Sırasında olan istikrazların itfası keşideler usulü ile icra edildiği takdirde Konya Ovasının iskası istikrazı bilâ istisna bu maddenin § 8 deki ahkâmına tabi olacaktır.

B) sırasına gelince :

Mübayaalar bir taraftan düyunu muvabhide tahvillerinden, diğer taraftan sair istikrazat tahvillerinden faiz tekasiti seneviyesinin tamamen tediyesine hali hazırda düyunu muvabhide resülmali itibarisile sair istikrazlar resülmali itibarisi arasında mevcut nisbeti muhafaza edecek surette icra edilecektir. Şöyleki Hükûmet tarafından muhassas faiz yüzdeleri vasatisi ile bir taraftan düyunu muvabhide için diğer taraftan sair istikrazlar için 6 maddenin 3 § undaki muayyen olan faiz yüzdelerinin tediyesi mümkün olabilecektir.

Bütün istikrazların faiz servislerinin tamamı temin edildikten sonra düyunu muvabhide resülmali itibarisi ile diğer istikrazlar resülmali itibarisi arasındaki nisbetin muhafazası mecburiyeti merfu olacaktır.

[1] Yani bu nisbeti tayin için Konya Ovasının iskası istikrazının yüzde 5 faizli tipden aynı sıradan olan diğer istikrazların yüzde 4 tipinden olmaları nazarı itibara alınacaktır.

Kezalik Hükümet faiz tekasiti senoviyesinin servisi tamamen temin edilmezden evvel bile 11 inci maddenin 3 § indaki istikraz sırasının her biri için muayyen olan faiz yüzdelerinin tediyesini doğrudan doğruya tekeffül etmek şartı ile bu mecburiyeti refetmek salâhiyetini haiz olacaktır. Bu takdirde itfa her hangi bir istikraz sırasında icra edilecektir.

Mübayecaların icrası kendilerine mevdu olan müesseseler

§ 7 - Mübayaa muameleâtının icrası Paris, Londra ve İstanbul borsalarında Osmanlı Bankasına, Berlin borsasında dünyünu muvabhide, ikramiyeli Türk tahvilâtı ve 1890 Osmaniye istikrazı için S. Bleichröder Bankasına ve sair istikrazlar için de Doyçebanka tevdi edilecektir.

Kura keşidesi usuli ile itfanın eşkâl ve şeraiti

§ 8 -- A sırasında dahil istikrazlardan hiç biri için 4 §'nda tespit edilen meblağı itibarının dununde mübayaat icrası mümkün olmadığı takdirde bu istikrazlara muhassas olan itfa resülmali keşidelerde çıkan tahvilâtın tediyatında istimal edilecektir.

Kezalik B sırasında dahil olan istikrazlar hakkında dahi mezkûr istikrazların kâffesi başa baştan yükseldikleri takdirde kendilerinin itfa bedelleri keşideler icrası sureti ile istimal edilecektir. Maamafih başa baş bedelden yükselmeye hususu eğer bir taraftan yalnız dünyünü muvabhide ve diğer taraftan muhassas (B) sırasında dahil sair istikrazların umumunda vaki olacak olursa iki takirden birincisine göre yalnız dünyünü muvabhide ikincisine göre de yalnız sair istikrazlar keşideye tabi olacaktır.

Meclis her altı aylık meclis esnasında geçen altı ay zarfında mübayaatta istimal edilememiş olan itfaya muhassas meblağı, (B) sırasında, dünyünü muvabhide ile sair istikrazların mübayaat için § 6 de tespit edilen şerait dairesinde itfa nisbetlerine riayet şartı ile, (A ve B) sıralarının her biri dahilinde kura keşideleri icrası sureti ile istimal etmek için iktiza eden bütün tedabiri ittihaz edecektir.

keşidelerde çıkan tahviller :

A) a sırasında dahil olan istikrazlar her devre için Fransız frangı hakkında derpiş edilen tezyitler ile birlikte ve bu maddenin 4 §'nda irae edilen aynı kaydi ihtirazi tahvillerinde;

B) b sırasında dahil olan istikrazlar her tahvilin baliğı itibarı tediyeye paralarından biri ile ödenecektir.

Keşide listelerinin ilâmı Meclis tarafından yapılacaktır.

Türkiye lehine itfa

§ 9 -- Keşide ve ya mübayaa sureti ile itfa edilmiş olan tahvilât Türkiye lehine iptal edilecektir.

1929 - 1930 ve 1930 - 1931 senelerine ait itfa tediyatının taliline Türkiyenin salâhiyettar olması

§ 10 -- Bu maddede muharrer istikrazların itfa servisini Hükümet ilk iki tediyeye senesi için yani 1 Haziran 1929 dan 31 Mayıs 1931 tarihine kadar muvakkaten talik salâhiyetini haiz olacaktır.

Hükümet bu salâhiyetini istimal etmek istediği takdirde itfa servisi hariç olarak muhtelif servisleri temin etmek için iktiza eden meblağa maksur olmak üzere Türkiye tarafından toptan tediyeye edilecek olan taksitin bilittifak tayini için bu tasavvurundan Meclisi her tediyat senesinin bidayetinde haberdar edecektir.

MADDE : 14

Cari servisin komüsyonlar ve masrafları

Hükümet tarafından malî servis için muhassas komüsyonlar baltığı

§ 1 — Uzun vadeli istikrazların, hazine bonoları konsolit tahvillerinin ve mütedahil tekasiti seneviye mukabili bonoların malî servisleri için hamillere icra edilecek tediyeata ait olmak üzere Hükümetçe muhassas komüsyonlar aşağıdaki veçhile tespit edilmiştir:

A) istikrazların faiz servisi:

Her birlik kupon asgari 0,125 Fransız frangı ve âzami 0,25 Fransız frangı olmak üzere tediye edilen meblâğı gayri safinin yüzde yarımı.

B) İkramiyeli Türk tahvillerinin ikramiye ve tıfası servisi:

Tahvil başına asgari 1,50 Fransız frangı düşmek üzere ikramiyeler dahil olduğu halde iffa edilen meblâğı gayri safinin yüzde yarımı .

C) Mütedahil tekasit mukabili bonuların iffa servisi:

(A tertibine) dahil bonolardan her bir tek kupon başına asgari 0,125 Fransız frangı ve (C ve B tertiplerine) dahil bonolardan her bir tek kupon başına 0,25 Fransız frangından düm olmamak üzere tediye edilen meblâğı gayri safinin yüzde $\frac{3}{8}$ i .

D) mübayaa (istikraz tahvilâtı ile ikramiyeli Türk tahvilleri) yahut kur'a keşidesi (istikraz tahvilâtı) sureti ile iffa servisi :

Bir lik tahvil başına âsğari 1,50 Fransız frangı düşmek şartile mübayea fiyatının yahut keşidelerde çıkan tahvilât için ödenen meblâğı gayri safinin yüzde $\frac{3}{8}$ i.

Komüsyon haddi âsğari ve âzamilerinin tadili

§ 2 — Fransız frangıla tespit edilen komüsyon haddi âsğari ve âzamilerinin her zaman icabı ahvale göre hükümet ile malî servisle muvazzaf müesseselerin müttefikan tadil edilecekleri mukarrerdir.

Komüsyon mekadirinin tadili

§ 3 — Faiz servisi tamamen ifa edildiği zaman balâda 1 § de muayyen komüsyon miktarlarının yeniden tetkikine tevessül olunacaktır.

İcra edilen servis masrafları

§ 4 — İcra edilen servis masrafları; tediye ilânlarının neşri masraflarını, keşide masraflarını (dolap inşası ve listelerin ilâm) , komüsyonlar, kurtajlar, borsa rütumunu ve tahvillerin mübayeası için diğer masraflar ile tediye edilen kuponlarla iffa olunan tahvilâtın irsal, sevk ve sigorta masraflarını ihtiva etmektedir.

Eski varakaları tükenmiş olan tahvilâta ait kupon varakalarının Meclis tarafından tecdidini icap edecek masrafları dahi ihtiva eder.

BESİNCİ BAP

TEDİYE KARŞILIKLARININ SURETİ TESİSİ

MADDE : 15

1 haziran 1929 a tekaddüm eden ilk tediyeelere ve işbu mukavelenamenin mevkiî icraya vaz'ı masraflarına muhassas mebalig

Sermayenin tesisi

§ 1 — İşbu mukavelenamenin Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından tasdikinden itibaren

« İlk tediyelere ve işbu mukavelenamemin icraya vaz'ı masraflarına muhassas karşılık» ünvanıyla Osmanlı Bankasında Meclis namına muayyen bir sermaye tesis edilecektir.

Sermayenin tarzı teşkili

§ 2 — Bu sermayenin menbaları:

1 - Elyevm Meclisin ziyet bulunduğu mebalig:

A) 1915 martından 1920 martına kadar düyünü muvahlide vadeleri ve 1924 kânunuevvel inden 1920 şubatına kadar olan keşidelerde çıkan ikramiyeli Türk tahvilâtı ikramiye ve itfalari için müstahzar olan zirdeki mebalig:

65.398,97 Türk lirası,

287.008 - 13 - 4 İngiliz lirası,

6.540.711,60 Fransız frangı,

B) Düyünü muvahlidenin 1923 eylül ve 1924 mart vadelerile 1923 nisanından 1924 şubatına kadar icra edilen keşidelerde ikramiye ve itfalari için 1923 - 24 tediye senesinde müstahzar olan ziredeki mebalig:

127.984-19-4 İngiliz lirası

Ve 12.744.143,53, Fransız frangı

C) Düyünü muvahlide ve ikramiyeli Türk tahvilieri haricindeki istikrazların teminatları hasılatı olan zirdeki mebalig:

1.294.263,83 Türk lirası

Ve 11.652.424,15 Fransız frangı

D) 13 haziran 1928 tarihinde Hükümet ile Meclis arasında aktedilen itilâf mucibince «Tarabulusgarp» sermayesi denilen meblag ile düyünü muvahlide ve ikramiyeli Türk tahvilâtı servisine muhassas ihtiyat akçesinden Türkiye ye isabet eden hisse.

2 - Muhtelif bankalarda bulunan mebalig:

A) Düyünü muvahlide ve ikramiyeli Türk tahvilâtı haricindeki istikrazların teminat hasılatı ile 17 teşrinievvel 1912 tarihinden sonraki vadeler için bidayeten teşkil edilmiş olan karşılıklardan bakiyye olarak Osmanlı Bankasında mevcut bulunan zirdeki mebalig :

1.331.997,40 Türk lirası [1]

Ve 8.849.462,70 Fransız frangı [1]

B) 14 teşrinievvel 1912 tarihinden sonraki vadeler için bidayeten teşkil edilmiş olan bakiyelerden:

Paris ve Felemenk Bankasında mevcut bulunan

225.080 Fransız frangı

Keza bank Nasyonal dö kredide mevcut bulunan

302,12 Türk lirası

ve 197.670 Fransız frangı

Salifüzzikir 2 numarada irae olunan mebalig, işbu mukavelenamemin Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından tasdikinden itibaren Bankı Osmanide Meclis namına cem'i ve tevhit edilecektir.

Sermaye üzerinden icra edilecek mehuzat

§ 3 — Bu vechile teşkil edilen sermayeden :

A) 9 uncu maddede irae edilip 1 haziran 1929 dan evvel madde mezkûre ile 26 ıncı madde ahkâmına tevfiikan hamillere icra edilecek tediye için muktezi karşılıklarla keza işbu tediye için hükümet tarafından mahassas komüsyonlar;

B) Hazine bonoları konsolit tahvilleri ihracına ait ve 3 üncü maddenin § 9 da muayyen imal ve mubadele masrafları, banka komüsyonları ve sair muhtelif mesarif;

[1] Mebalig'in bir arada cem'i ve tevhidı anına kadar işleyen faizlerin sermayeye tahvili dahili hesap edilebilmek için kat'i rakamlar bilahara irae edilecektir.

C) Mütedahil tekasit mukabili bonolar ihracına ait ve 4 üncü maddenin 10 § da muayyen imal ve mübadele masrafı, banka komisyonları ve sair muhtelif mesarif;

D) Osmanlı Düyünü Umumiyesi servisinin tekrar başlamasının istilzam eylediği sair bilcümlü masarif ve bilhassa 26 ıncı maddenin tatbikine ait masraflar;

E) sicillatın nakli ve Meclisin Pariste yerleşmesinin ve teşkilatının orada yapılmasının istilzam eylediği bilcümle masraflar;
Tefrik olunacaktır.

Bakiyyenin hükûmete iadesi

§ 4 — İşbu mukavelenamenin iktisabı mer'iyetinden sonra hükûmet ile Meclis arasında bilittifak tayin edilecek bir müddet zarfında Meclis anıfüzzikir 3 § de tadat edilen ve işbu tarihte henüz icra idilmemiş olan muhtelif sarfiyatı yapabilmek için teşkile mecbur olduğu karşıkların baliğini tespit edecektir.

Sermayenin bakiyyesi 16 ıncı maddede musarrah « taksiti senevi » hesabı matlubuna, Türkiye'nin borçlu olduğu senelik taksitin son tevdiatı şehriye üzerinden mahsubu icra edilmek üzere teslim edilecektir.

Paraların tahvili

§ 5 — Meclis anıfüzzikir muamelatın istilzam eylediği tahvili nukuda vakti münasipde tevessül eyleyecektir.

MADDE : 16

1 haziran 1929 tarihinden sonra icra edilecek tediyat karşılıklarının tarzi tesisi

Teminat hasilâtının tarzi tediyesi

§ 1 — İstanbul, Galata ve Haydar Paşa mintakalarındaki bütün gümrüklerce tahsil olunan gümrük ve istihlâk rusumunun hasilâtı gayri safiyesi 1 haziran 1929 tarihinden itibaren yalnız iş günleri nazarı itibare alınarak her iki günde bir aynen cibayet akçesile Meclis namına İstanbulda Osmanlı Bankasına (Galata merkezi) faiz teslim edilecektir.

Bu suretle bankaya tevdi olunan meblağ Hükûmetin nefine olarak senevi yüzde 2 nisbetinde getirecektir .

1 haziran 1942 tarihinden itibaren ve 7 inci maddenin 1 § B bendindeki ahkâmı tatbikan Samsun gümrük mintakasında tahsil olunan gümrük ve istihlâk rusumunun varidatı gayri safiyesi dahi aynen yukarıdaki şerait dahilinde Osmanlı Bankasının Samsun Şubesine teslim edilecektir. Bu taktirde bilcümle nakil masraf ve zararları Hükûmete ait olmak üzere tediyatı vakia İstanbul Osmanlı Bankasına (Galata merkezi) icra edilmiş hükmünde tutulacaktır.

Paranın tahvili

§ 2 — Osmanlı bankasına teslim ve bu bankada çem'u tevhit olunan meblağ Hükûmetle Meclis arasında vuku bulacak itilâf ile temdit hâli müstesna olmak üzere âzamî bir aylık müddet zarfında ingiliz lirasına tahvil edilecektir.

Bu meblağın devrû tahvilini hükûmet bizzat icra edecektir. Hükûmet her defa ingiliz lirası mübayaeye ettikçe Osmanlı Bankasından kendi satış şartlarını soracaktır. Osmanlı Bankası tarafından teklif edilen fiat en müsait fiat olduğu takdirde mübayaeye mezkûr Bankadan yapılacaktır.

Aksi takdirde Hükûmet tedarik etmiş olduğu tahvil akçasını İstanbul Osmanlı Bankasına tevdi edecektir. Hükûmet, kendi tarafından tevdi edilip bedeli tahsil edilemiyen çeklerin Türk lirası olarak mukabilini, hamillere tahsis olunan teminatın hasilâtını tenkis etmemek maksadiyle derhal Osmanlı bankasına iade etmeği deruhte eder,

Yukarıda tayin edilen bir aylık müddet zarfında Hükûmet tarafından tahvil edilmemiş olan mebalîği mevduca en kısa müddet zarfında resen Osmanlı Bankası tarafından tahvil edilecektir.

İngiliz lirasının kıymetinden düşmesi hasabile Hükûmetle Meclis 6 ıncı maddenin § 4 deki ahkâmına tevfikân başka bir para tayin ve irae ettikleri takdirde devri icap eden meblağın bu paraya tahvili muameleleri aynen balâdaki eşkâl dairesinde icra edilecektir. Esasen İngiliz lirasına tahvil edilmiş bulunan mebalîğe gelince tahvilin kambiyo piyasasında icrasına imkân mevcut olmak şartıyla Hükûmet bunların yeni paraya tahvilini talep edebilecektir.

taksiti senevî hesabının tesisi

§ 3 — Bu suretle tahvil olunan mebalîğ Meclis namına olarak derhal ecnebi memleketlerdeki Osmanlı Bankası merkezlerine nakledilecektir. Nakolunan mebalîğin ahzından itibaren beş günlük bir müddet zarfında Banka Meclisle biltilâf mebalîği mezbureyi 2 inci maddede münderiç tabloda ve 3 ve 4 üncü maddelerde irae olunan muhtelif müesseseler meyânında, bu müesseselerin mali servislerini temin etmekle mükellef oldukları istikrazlar nisbetinde tevzi edecek ve düyunu muvahlide ve ikramiyeli Türk tahvililerine ait mebalîğ Osmanlı Bankasında mevdu olacaktır. Mezkûr müesseseler, Osmanlı Bankası tarafından kendilerine teslimatın vaki olduğu günün piyasası üzerinden mezkûr Meclis namına açılacak bir « taksiti senevî » hesabına teslimatı anıfeyi matlup kaydedeceklerdir.

Teminat hasılatı tediyeatının tatili

§ 4 — Hükûmetin medyun olduğu taksiti senevinin tamamı işbu mukavelenamede musarrâh ecnebi paralarıyla « taksiti senevî » hesabına nakledilmiş bulununcaya kadar teminat hasılatının Osmanlı Bankasına teslimatı devam edecektir. O andan itibaren Hükûmet teslimatı senei maliyenin sonuna kadar tatil edecektir.

Maamafih bir ay zarfında icra edilen tahvil ve nakiller muayyen ecnebi paralarıyla tesbit olunan mürettebatın $\frac{1}{4}$ ine balîğ olduğu ve evvelki aylara ait sekizde birlerde tesis edilmiş bulunduğu takdirde hükûmet o ayın nihayetine kadar muhassas gümrük hasılatının istimalinde serbest olacağı bir hisaba teslim edilmesini talep edebilecektir.

Noksanların devletın varidatı umumiyesinden vaki olacak teslimat ile kapatılması

§ 5 — 25 Nisan ve 25 Teşrin-evvel tarihlerinde Osmanlı Bankasına teslim edilen mebalîğ tahvili mahsubunun 6 maddenin § 2 sinde işaret edilen altı aylık yekûnuna balîğ olmadığı anlaşıldığı takdirde hükûmet bu noksanı devletın varidatı umumiyesinden telâfi ile mükellef olacaktır.

Bu husus için muktazimiktar Hükûmete Meclis tarafından icra edilecek tebliğattan itibaren on gün zarfında Hükûmetçe İstanbulda Osmanlı bankasına (Galata merkezi) merkezine teslim edilecektir. Osmanlı Bankası derhal bu meblağın tahvilini icra edecektir.

« Taksiti senevî » hesabının Hükûmet lehine getirdiği faiz.

§ 6 — « taksiti senevî » hesabı İngiliz lirası olarak tesis edilmiş oldukça, İngiltere Bankası iskonto miktarı resmisinden yüzde $1\frac{1}{2}$ den cün olmak ve haddi azami olarak yüzde 5 i tecavuz etmemek üzere Hükûmet lehine faiz getirecektir.

« Taksiti senevî » hesabı İngiliz lirasından başka bir para ile tesis edilmiş ise Hükûmete verilecek faiz miktarları Hükûmet ile Osmanlı Bankası arasında müştereken tayin edilecektir.

Muhtelif servislerin tediye parasının Meclis tarafından tayini ve mali servise memur olan müessesat nezdinde karşılıklar tesisi

§ 7 — Her vadeden evvel Meclis faiz ve itfa servislerinin her biri için bu servislerin

hangi para ile ifa edileceğini tayin edecek ve bu para kambiyo hakkı hıyarını tazammün eden servisler için muhtelif tediye paraları meyanında o zaman en kıymetli bulunanı olacaktır. Meclis her 10 Mayıs ve 10 Teşrinisanide faiz ve ifa servislerinin her biri için muktazi karşılıklarını « taksiti senevi » hesabından ahzı tefrik edilmek suretile tespit edilen paralar üzerinden tesis edilmiş olması için icap eden talimatı verecektir.

Meclis tarafından tediye ilânlarının neşri

§ 8 — Meclis tarafından muhtelif tediye mahallerinde neşredilecek tediye ilânı her taksitin ne nevi para ile tediye edileceğini hamillere bildirecektir. Hamiller kendilerine lâzımüttediye olan mebalîğin tediyesini, müruru zaman mühletlerinin inkizasına değin, ancak mevzuibahs taksit için Meclisce tespit edilmiş olan para ile talep edebilecektir.

Meclis tarafından intihap edilen paranın muadili tediye mahallerinin her hangi birisinde ibraz gününün kambiyoşuna nazaran mahâllî akça olarak hamillere tediye edilecektir.

Mali servise memur olan Müesseselerin mes'uliyeti

§ 9 — Mali servise memur muesseseler tediyesini temin ettikleri muhtelif servisler için Meclisin kendilerine tevdi edeceği karşılıkları ne suretle istimal ettikleri hakkında mezkûr Meclise hesap vermeye mecbur olacaklardır.

MADDE : 17

Tahvil muamelâtının taliki şartları

Tahvil muamelâtının talikını istilzam eden istisnai hâllerin tayini

§ 1 — Millî paranın düşmesini icap eden ahvali mücbire neticesi olarak Bankı Osmaniye mevdu paraların ecnebi akçasına tamamen veya kısmen tahvili hazine için müşkülâtı azimeyi mucip olmaksizin icra edilemez ise Hükümet Meclise ve Bankı Osmaniye ecnebi akçasının temanen veya kısmen mübayiasinin taliki zaruretinde kaldığını tebliğ edecektir.

Teminat hasılatının Osmanlı Bankasına teslimine devam olunması

§ 2 — Tahvil muamelâtının bu muvakkat tatiline rağmen Hükümet millî para ile teminat hasılatı teslimine devam edecektir.

Her ayın bitiminde Meclis tarafından muvakkat bir hesap tanzim edilecektir. Veznedeki mebalîğ tahvil muamelesinin talikinden itibaren mürur eden zamanda 16 maddenin § 4 nu cibince tekabül eden karşılığı ecnebi parasıla teşkil için günün raicine göre muktazi olan mebalîği tecavüz eder ise fazlası hükümetin emrine tevdi olunacaktır.

Aksi takdirde Hükümet tehakkuk eyleyen noksam kendi varidatı umumiyesinden ikmal ile mükellef olacaktır.

Tahvil muamelesine tekrar başlandıktan itibaren kat'i bir hesap tesviyesine tevessül olunacaktır.

Meclis ile Hükümet arasında müzakerat

§ 3 — Yukarıda beyan edilen tebliğden itibaren sekiz günlük bir mehil zarfında tahvil muamelâtının tatili hakkında ve tatil keyfiyetinin gayri kabili içtinap olduğu anlaşılırsa tam veya kısmî bir tatilin müddeti devamı hakkında uyuşmak üzere Hükümetle Meclis arasında müzakerat başlamış olmak lâzım gelecektir. İki taraf arasında bilittifak kararlaşacak temdit hali müstesna olmak üzere itilâf sekiz günlük bir mehil zarfında tehakkuk etmiş olmak lâzım gelecektir.

Usulü tahkim

§ 4 — İhtilâf hasıl olmaz ise ihtilâf derhal bir hakeme arz edilecektir. Bunun için sekiz gün zarfında müttelifikan bir malî ehli hibre tayin edilecektir. Bu müddetin mürurundan sonra evvel davranacak taraf İsviçre eFederal Mahkemesi Reisinden veyahut onun vekilinden bir hakemin tayinini talep edecektir. Bu hakem Mecliste temsil edilen milletlerin mensup olduğu devlet tebası meyanından intihap edilemeyecektir.

İlâm bir aylık bir müddet zarfında isdar edilmiş olmak lâzım gelecektir.

Maamafih bu müddet; hakemin esbabî mucibeli bir karariyle temdit edilebilecektir.

Hükûmet filhal mevzubahs olan hakeme müraceaât hususuna karşı hakimiyete ait istisna def'i dermeyan etmeyeceğini beyan eyler.

Hakemin kararı

§ 5 — Hakem Hükûmet tarafından talep olunan tahvil muamelâtını tamamen veya kısmen tatili zarurî olup olmadığına karar verecektir.

Tatilin zarurî olduğunu tasdik ettiği takdirde hakem tamamen veya kısmen tahvil muamelelâtını tecil veya tatil edecektir. Şukadar varki Hükûmet işbu maddenin § 2 beyan edildiği vecih üzere millî para ile Bank Osmaniyeye teslimata devam edecektir.

Hakem ilâmı icap mahiyeti muvakkateyi haiz olmak üzere isdar edilebilecektir. Bu takdirde mes'ele hakem tarafından kendi tespit etmiş olduğu müddetin hitamında tekrar rü'yet edilecektir. Hakemin ilâmı derhal lâzımülicradır.

İki taraftan her biri hakemin muhassasatını ve usulü tahkimin icap ettiği sair masarifi müsterekeyi münasafeten deruhte edecektir.

Hamillere tediyeye edilmemiş olan mebalîğin sureti istimali ve hasılatı

§ 6 — Tahvil muamelâtının müddeti tatili esnasında Hükûmet tarafından tevdi olunup Düyunu Umumiye servisine tahsis edilen mebalîğ - tahvil edilmiş olsun veya olmasın - altı aylık vadeye tekaddüm eyleyen on beşinci gönden evvelki devre için, hamillere tahsisi mahfuz kalmak şartile, Hükûmete ait olacaktır.

Osmanlı Bankasında Türk lirasile mahfuz olan mebalîğ, senevi yüzde 2 hesabı ile Hükûmet lehine faiz getirecektir.

İşbu devrenin hitamında mezkûr mebalîğ, Hükûmet tarafından, kat'i ve tam tahvil muamelesine kadar, deruhte olunan kambiyo zararı müstesna olmak üzere, tevdi ve istimal zararlarına tahammül edecek olan hamillere ait olacaktır.

Gayri kabili tahvil mebalîğ, Meclis bonlar hakkında bir tarzı istimale karar vermiş olmadıkça, Osmanlı Bankasında emanet olarak kalacaktır. Tahvil edilen mebalîğ, bunların hamillere kısmen tediyatta istimalleri hakkında Meclis bir karar ittihaz etmiş olmadıkça, esasen karşılıklara zilyet olan bankalarda emanet olarak kalacaklardır .

ALTINCI BAP

HAMİLLERİN TEMSİLİ

MADDE : 18

Taşkilât ve muamelâtın tarzı cereyanı

Temsil uzuvları

§ 1 — Hamillerin temsili ve menfaatlerinin muhafazası aşağıdaki iki uzva tevdi olunmuştur:

A) « Düyunu Umumiye Meclisi » namı verilen sabık Osmanlı İmparatorluğunun taksime uğriyan Düyunu Umumiyesi Meclisi (sabık Osmanlı Düyunu Umumiyesi Meclisi İdaresi);

B) « Hamiller meclisi » namı verilen, düyunu muvahlide ve ikramiyeli Türk tahvilâtından gayrı, sabık Osmanlı İmparatorluğunun taksime uğriyan Düyunu Umumiyesi istikrazları hamilleri meclisi.

Sabık Osmanlı İmparatorluğunun taksime uğriyan Düyunu Umumiyesi Meclisinin kimlerden teşekkül ettiği

§ 2 — Sabık Osmanlı İmparatorluğunun taksime uğriyan Düyunu Umumiyesinin Meclisi:

— Felemenk hamillerini dahi temsil eden ve Londrada « Conceil of Foreign Bondholders » tarafından, bu olmadığı takdirde « Bouque d' Angleterre » in müdürü tarafından veyahut bu da olmazsa Londrada İngiliz ve Felemenk hamillerinin umumî içtimasında (meeting) kabul edilen bir kararla tayin edilen İngiliz hamillerini temsil eyleyen bir âza;

— « Syndicat des Etablissements financiers de Paris » tarafından yahut olmadığı takdirde « Association Nationale des Porteurs français de Valeurs Mobilières » tarafından davet edilen Fransız hamillerinin bir içtimaı umumisince tayin edilen Fransız hamillerini temsil eyleyen bir âza;

— Krallık ticaret odaları sındıkası sıfatile teşekkül etmiş « Chambre de Commerce de Rome » tarafından bu olmadığı takdirde « Coniederation General de bancaire Fascistes » tarafından ve yahut bu da olmadığı takdirde Romada italyan hamillerinin bir içtimaı umumisi tarafından tayin edilen italyan hamillerini temsil eden bir âza;

— Türk bankaları mümessillerinden mütesekkil bir hey'et tarafından veya olmadığı takdirde şehremanetinin daveti üzerine İstanbulda içtima eden hamillerin meclisi umumisi tarafından tayin edilen Türk hamillerini temsil eyleyen bir âza;

— Osmanlı Bankası tarafından tayin edilen bir âzadan tereküp edecektir.

Düyunu Umumiye Meclisinin riyaseti seneviyesi münavebeten İngiliz ve Fransız mümessillerine tevdi olunacaktır. Reisin gaybubeti halinde yahut muvakkat bir mazereti zuhur ettiği takdirde bu gaybubetin yahut mazeretin intidadınca riyaset düyunu umumiye Meclisinin en kıdemli âzası tarafından ifa olunacaktır. Düyunu Umumiye Meclisi reisinin daveti üzerine içtima edecektir. Düyunu Umumiye Meclisinin âzalarından her birinin bir reyî olacaktır. Kararlar ekseriyeti âra ile ittihaz olunacaktır, tesavii âra halinde reisin reyî nazif olacaktır. Muamelâtin sıhhati cereyam için âzadan hiç olmazsa üçünün huzuru lâzım olacaktır.

Düyunu Umumiye Meclisi âzalarına tayinleri Meclis nezdindeki Hükûmet komiserine tebliğ edilecektir.

Düyunu muvahlide ve ikramiyeli Türk tahvillerinden maada sabık Osmanlı İmparatorluğunun taksime uğriyan düyunu umumiyesi istikrazlarının hamilleri meclisinin kimlerden teşekkül ettiği

§ 3 — Düyunu muvahlide ve ikramiyeli Türk tahvillerinden maada sabık Osmanlı İmparatorluğunun taksime uğriyan Düyunu Umumiyesi istikrazlarının hamilleri meclisi:

— « Association Nationale des porteurs français de Valeur Mobilières » tarafından tayin edilecek olan fransız hamillerini temsil eden üç âza ;

— « Bankalar Syndikası » tarafından tayin edilecek olan Alman hamillerini temsil eyleyen iki âza;

— Anversteki « Association Belge pour la defense de détentenrs de fonds publics » tarafından tayin edilecek olan belçika hamillerini temsil eden bir âzadan tereküp edecektir.

Hamiller meclisi her sene Fransız hamilleri mümessilleri meyanından kendisine bir reis intihap edecektir.

Reisin gaybubeti veyahut mazereti halinde riyaset, Fransız mümessillerinin en kıdemlisi tarafından ifa edilecektir.

Hamiller meclisi reisin daveti üzerine içtima edecektir.

Hamiller Meclisi âzasının her birinin bir reyî olacaktır.

Reyler meclis âzasından birine verilmiş vekâlet tarikileden ita olunabilecektir. Şu kadar hiçki bir âza kendi re'yi de dahil olduğu halde üç reyden fazla re'ye sahip olmayacaktır.

Muamelâtın sıhhati cereyani için hiç olmazsa üç rey sahibi iki âzanın bilfiil huzuru lâzımdır. Kararlar ekseriyeti âra ile ittihaz olunacaktır. Tesaviîara taktirinde reisin reyî nafiz olacaktır. Fransız, Alman ve Belçikalı hamilleri temsil eden âzaların tayinleri Hükümetin meclis nezdindeki komiserine tebliğ edilecektir.

Selâhiyetler

§ 4 — Aşağıda te'rif edildiği veçhile meclise işbu mukavelename ile tevdi edilmiş olan vezaifi bu iki teşkilât münferiden veya müştereken ifa edeceklerdir.

A) « Düyünü umumiye meclisi » :

1 - Münhasıran düyünü muvahlideyi, ikramiyeli Türk tahvilâtını, mütedahilleri, hazine bonolarının konsolit tahvillerini alâkadar eden mesail hakkında bilecümle mukarrerat ittihaz etmeğe;

2 - Muamelât cereyanı adisini takıp ettikçe işbu mukavelename ile Meclise tevdi dilen bilecümle tedabiri tatbikiyeyi ittihaz eylemeğe;

3 - « Düyünü umumiye Meclisi » ve « Hamiller Meclisi » tarafından müttahaz kararlar keza müştereken ittihaz olunan mukarreratın icrasını temin etmeğe salâhiyyettar olacaktır.

B) « Hamiller Meclisi » düyünü muvahlide, ikramiyeli Türk tahvilâtı, mütedahiller ve hazine bonolarının konsolit tahvillerinden gayrı istikrazları münhasıran alâkadar eden mesail hakkında bilecümle mukarrerat ittihaz etmeğe salâhiyyettar olacaktır.

C) Muamelâtın cereyanı;adisinin haricinde olarak işbu mukavelenamenin tatbikını ve aynı zamanda hem bir taraftan düyünü muvahlide, ikramiyeli Türk tahvilâtı, mütedahiller ve hazine bonoları, konsolit tahvilleri ve diğer taraftan sair istikrazları alâkadar eden bir mes'ele hakkında bir karar ittihaz edilmek icap ettiğinde işbu karar her iki Meclis âzasının iştirak edecekleri müşterek bir celsede ittihaz edecektir.

« Düyünü Umumiye Meclisinin » reisi ve « Hamiller Meclisinin » reisi veya onların yerine kaim olanlar ittihaz edilecek kararın muamelâtın cereyanı adisi haricinde olup olmadığı ve tatbikatında her iki sınıf Düyünü Umumiyeyi alâkadar edip etmediği müşterek takdir için selâhiyyettar olacaklardır.

Düyünü Umumiyenin servisi hakkındaki bilecümle ehemmiyetli malumata ittila kespetmek yahut senevî raporu te'lik ve tasdik üzere altı ayda bir mecburî olarak müşterek bir celse akt edilecektir. Bundan başka ihtiyaç hasıl oldukça gerek « Düyünü Umumiye Meclisi » reisinin teşebbüsü gerek « Hamiller Meclisi » reisinin talebi ile müşterek celseler akıt edilecektir.

Müşterek celselere « Düyünü Umumiye Meclisi » reisi tarafından riyaset edilecek, diğer âzaların her biri bir reye sahip olduğu halde müşarileyh iki reyî haiz olacaktır. Meclisler âzalarından birini tevkil etmek suretile rey itası mümkün olacak fakat hiç bir âza kendi reyide dahil olduğu halde üçden fazla reye sahip olmayacaktır.

Kararlar ekseriyeti ara ile ittihaz olunacaktır.

Müzakeratın muteber olması için cem'an yekûn hiç olmazsa yedi reye sahip, bulunan dört âzanın bilfiil huzuru lâzım olacaktır. Tesaviyi ara vukuunda karar bir hakem tarafından ita olunacak ve bu hakemin tayini hususunda uyuşulamadığı takdirde emri tayin Banque Nationale Suisse müdüriyetinin riyaseti tarafından yahut bu olmadığı takdirde mezkûr riyasetce irae edilecek her hangi diğer bir zat tarafından ifa olunacaktır.

Müşterek içtima davetler « Düyünü Umumiye Meclisi » reisi tarafından icra olunacaktır.

Müşterek celseler: « Düyünü Umumiye Meclisi » nin merkezi idaresinde inikat edecektir.

Sabık Osmanlı İmparatorluğunun taksime uğriyan Düyununun servisi

§ 5 — Düyunu Umumiye servisleri « Düyunu Umumiye Meclisi » nin ve bunun aşağıda § 7 deki şerait dairesinde çekilmesi helinde « Hamiller Meclisi » nin âmiriyet ve murakabesi altına vaz edilmiştir.

Bu servislerin reisi «Düyunu Umumiye Meclisi » reisi tarafından, «Hamiller Meclisi» reisine işbu meclise ait kararları ittilihaz etmek için ihtiyacı olabileceği bilcümle malûmatı itaya mezun kılınacaktır.

Servisler müstahdemininin tayini ve azli « Düyunu Umumiye Meclisi » tarafından icra edilecektir. Ancak başlıca şûbe müdüriyeti ile Meclisin medyun Hükümetler nezdinde bulundurduğu memurların tayini ve azli müşterek bir celsede tasdika iktiran ettirilecektir.

Senei maliye hitamında «Düyunu Umumiye Meclisi » bir rapor tanzim edecek ve bu rapor müşterek bir celsede tasdik edildikten sonra işbu celse reisinin imzası tahtında neşir edilecektir.

Merkez

§ 6 — « Düyunu Umumiye Meclisi » ile « Hamiller Meclisi » nin müşterek merkezi Pariste olacaktır.

Meclisin tatili faaliyeti

§ 7 — « Düyunu Umumiye Meclisi » ve «Hamiller Meclisi » nden her biri kendilerine ait istikrazların itfasında tatili faaliyet edeceklerdir.

Meclis âzalarının müddeti faaliyetleri

§ 8 — Osmanlı Düyunu Umumiye Meclisinin âzayı hazırası 1 Haziran 1932 ye kadar olan devrede Düyunu Umumiye Meclisini teşkil edecektir.

« Hamiller meclisi » âzaları işbu mukavelenin Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından tasdikını müteakip aynı devre için tayin edileceklerdir .

Bundan sonraki devrelerin imtidadı beşer sereden ibaret olacaktır.

Vazifeleri hitam bulan âzaların tekrar intihabı caiz olacaktır.

Her iki Mecliste inhilâl edecek âzahklara 2 ve 3 § daki eşkâl dairesinde derhal yeni âzalar tayin edilecektir.

Aziller

§ 9 — İki Meclisten biri veya diğesine mensuo bir âza vazifelerinde tekâsül ederse kendisini tevkil etmiş olan makamât tarafından azlolunacaktır.

Bütçe

§ 10 — Hükümet Meclis masraflarına işbu mukavelenamenin 10 uncu maddesi mubibince her sene tefrik edilecek 29 450 altın Türk lirası miktarında maktu bir tertibi senevi tahsis ile iştirak edecektir.

Bu meblâğ icap ederse 28 inci maddenin 2 § zikredilen bakıyeler üzerinden icra kılınacak tevkifat ile itmam edilecektir.

Düyunu muvahhidede, ikramiyeli Türk tahvilâtında ve mütedahillerde Türk hissesinin tamamen intifasını müteakip balâdaki tahsisat hazfedilecektir.

Hükümet komiserleri

§ 11 — İşbu mukavelenamenin Türkiyenin hissesine ait cihetleri itibarı ile tatbikını takip

için Hükümet bir komiser tayin edecek ve bu komiser « Düyunu Umumiye Meclisinin » ve « hamiller Meclisinin » her celsesine ve keza müşterek celselere davet olunacaktır.

Komiser bu celselere istişari reyle iştirak edecektir.

Hükümetten meclislere ve bilmükabele meclislerden hükümete yapılacak bütün tebliğat komiserin vesatetile icra edilecektir.

Komiser, sabık Osmanlı İmparatorluğunun taksime uğriyan Düyunu Umumiyesi şubattı tarafından tutulan defatiri vesair vesaike tetkika ve her türlü teftişat icrasına Düyunu Umumiye Meclisinin ve yukarıdaki 7 Ş de tespit edilen şerait dairesinde işbu Meclisin çekilmesi halinde Hamiller Meclisinin bir murahhası huzurile selâhiyettar olacaktır.

Hükümet tarafından komiserin tayini işbu mukavelenin imzasını müteakip icra edilecektir. komiserin maaş ve mesarifi hükümete aittir.

Şayet bütün mes'ul hükümetler için tek bir komiser tayin edilmiş ise komiserin maaş ve masarifi istikrazat heyeti umumiyesi, servisinde bu hükümetlerin her birisinin hissei iştiraki nisbetinde tevzi edilecektir.

YEDİNCİ BAP

AHKÂMI MUHTELİFE

MADDE : 19

Mururu zamanların tatili

Teşrinievel 1914 den 1 kâunu evvel 1928 tarihine kadar müruru zamanlarının tatili

Ş 1 — Hükümet kendini alâkadar eden hususatta Osmanlı Düyunu Umumiyesinin itfa edilen tahvilât ve kopunlarının eski mururuzaman müddetlerinin 29 Teşrinievel 1914 den 1 kâunu evvel 1928 tarihine kadar tatil edilmesini kabul eder.

MADDE : 20

Hususî ihtiyat sermayesi

Osmanlı düyunu umumiyesi sermayesinin taksimine memur komisyonların kararı ve ihtiyat sermayesinin ciheti tahsisi

Ş 1 — Osmanlı Düyunu Umumiyesinin itibarî sermayesinin taksimine memur komisyon bu düyundan mes'ul olan hükümetlerin her birinin hissesi aidelerini temsil eden tahvilât miktarını bilfiil itfa ettikleri zaman uhdelerine müterettip kısmı sermayeden beri olacaklarını kabul etmiş olduğundan ve mezkûr Hükümetler arasında Lozan muahedesi mucibince hiç bir kefaleti müteseisile mevcut olmadığından Meclis, Osmanlı Düyunu Umumiyesinin mezkûr hükümetler meyanında tevzi edilirken gözedilmiş olan esas nisbetlerini tağyir eden itfalar yüzünden hamillerin maruz kalabilecekleri zararı telâfi için hususî bir ihtiyat sermayesi ihdas edebilecektir.

Ihtiyat sermayesinin sureli tesisi

Ş 2 — Bu sermaye borçlu devletlerin tediyeye ettikleri mürettebatı seneviyenin uzun vadeli istikrazlara hazine bonoları, konsolit tahvilleri faizlerinin servisine ait olan kısmından mehuzat yapmak suretile teşkil edilecektir.

Bundan başka işbu sermayenin tesisine ilk medar olmak üzere evvelkileri 3 üncü maddenin 9 Ş sında, ikincileri 4 üncü maddenin 9 Ş ında mezkûr olup hamillere teslim edilmemiş olan mübadele miktarlarının aşari kesirelerinden mütevellit hazine bonoları, konsolit tahvillerile mütedahil mürettebatı seneviye bonoları tahsis edilecektir.

Mehuzatını Meclis tarafından kararlaştırılması

§ 3 — Meclis mürettebatı seneviyeden yukarıda 2 § daki mehuzatın miktarını tayin için salâhiyeti kâmileyi haiz olacaktır.

Sermayenin idaresi ve tarzı istimali

§ 4 — Hususî ihtiyat sermayesi Meclis tarafından idare olunacak ve Osmanlı Bankasına mevdu bulunacaktır.

Meclis işbu sermayenin Osmanlı Düyunu Umumiyesinin mevkii tedavüldeki tahvilâtın mümkün olduğu kadar mecmuunun itfasını temin için istimal etmek hususunda salâhiyeti kâmileyi haiz olacaktır .

Bu sermayenin yukarıda zikrolunan mevzu için ademi istimali halinde tamamının veya bakı kalacak miktarının nihai ciheti tahsisi Meclis tarafından tespit edilecektir.

MADDE : 21

Osmanlı Düyunu Umumiyesi hamilleri arasında yapılacak muamelede müsavat

İltihak etmemiş hamillere daha müsait muamele bahşedilmemesi hakkında taahhüt

§ 1 — Hükümet işbu mukavelenameye iltihak etmemiş olan hamillerle kendilerine daha müsait bir sureti taahhüt eden tesviyeyi tazammun eden hiç bir itilâf akt etmemeyi taahhüt eder.

MADDE : 22

Türkiye ile Osmanlı Düyunu Umumiyesinden mes'ul diğer Hükümetler arasında istikrazların tediye akçası hususunda yapılacak muamelede müsavat

Diğer devletlere daha müsait şeraiti tediye'nin hamilleri tarafından kabulü tahtirinde bu şeraitten Hükümetin müstefit edilmesi

§ 1 — Muhtelif istikrazların servisine muhassas tediye akçası hususunda işbu mukavele-nameye iltihak eden hamiller tarafından Osmanlı Düyunu Umumiyesinden mes'ul diğer her hangi devlet hakkında kabul edilecek en müsait muamelelerden istifade hakkını Hükümet muhafaza eder.

İşbu mukavelenamenin Türkiye hakkında tespit ettiği şeraitten heyeti umumiye itibarile borçlu için daha müsait olmak üzere Lozan muahedesine iltihak etmiş olan Hükümetler ile Osmanlı Düyunu Umumiyesi servisinin tekrar başlamasına müteallik olarak akt edilecek her hangi itilâfın rüchaniyetinden istifadeye mukabil mükellefiyetleri kabul şartile Türkiye lehine talep etmek hakkını dahi Hükümet keza muhafaza eder.

Bu husustaki talep Osmanlı Düyunu Umumiyesi servisinin tekrar başlaması hakkında diğer devletlere akt edilecek itilâflarını Meclis canibinden Hükümete tebliğatından itibaren ancak üç ay zarfında dermayan edilebilecektir. Bu talebin dermeyen edilmesi işbu mukavelenamenin icrasını talik edemeyecektir.

Hükümet ile Meclis mayamında işbu hükmün tatbiki hakkında tahaddüs edecek her hangi bir ihtilâf aynen 29uncu maddede beyan olunan tahkim usulüne tabi tutulacaktır .

MADDE : 23

Osmanlı Bankasının Türkiyede muamelâtının tatili hali

Osmanlı Bankasının Türkiyede muamelâtını tatil etmesi ve yeni bir bankanın irae olunması

1 § — Osmanlı bankasının Türkiyede muamelâtını tatil etmesi halinde Meclis Hükûmetin ve 2inci maddenin 1§ da münderiç tabloda ve 3üncü maddenin 10§ ile 4üncü maddenin 11§ inde zikredilen müesseselerin muvafakatile işbu mukaveleamenin tatbiki için diğeri bir Banka gösterecektir.

MADDE : 24

Başa baş tediye hakkı

Tediye şeraiti

§ 1 — Hükûmet her an ve zamanda meydana tedavülde bulunan istikrazların her hangi birinden Türkiyeye ait olan hisseyi başa baş (yani İngiliz lirası olarak lazımüttediye istikrazlar için yüzde 100 den ve tezyitleri ile beraber Fransız frangı olarak lâzımüttediye olan istikrazlar için yüzde 250 den) tediye etmek hakkını muhafaza eder.

İşbu tediye muktezi mebalîğ 6 ıncı madde mucibince tesviye edilmesi icap eden toptan tekasiti seneviye haricinde tedarik edilmek iktiza eder.

Tediyeye tekaddüm etmesi icap eden ihbar

§ 2 — Tahvilâtın tediyesi âsgarî üç ay evvel ilân edildikten sonra ifa edilecektir.

SEKİZİNCİ BAP

MUKAVELENAMENİN TASDİKI

MADDE : 25

Türkiye tarafından tasdiki

Kânunu evvel 1928 tarihinden mukaddem Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından tasdiki

§ 1 — Hükûmet işbu mukaveleameyi Türkiye Büyük Millet Meclisine tevdi ve tavsiye etmegi taahhüt eyer. Tasdik 1 Kanunuevvel 1928 den evvel vuku bulacaktır.

Büyük Millet Meclisi tarafından tasdik 1 Kânunuevvel 1928 den evvel vuku bulmazsa tarafeyn işbu mukaveleden mütevellit her türlü taahhütten beri addolunacaktır.

Meclise tepliğ

§ 2 — İşbu trsdik vukubulur bulmaz Hükûmet keyfiyeti Meclisin ıttılâına vazedecek ve işbu mukaveleamenin ahkâmına tevfiikan Osmanlı Bankası nezdinde 15 inci maddede mezkûr sermayenin tesisi için muktazi talimatı verecektir.

MADDE : 26

Mukaveleamenin hamiller tarafından kabulü ile mevkii meriyete vaz'ı

Hamiller Cemiyetlerinin müdahalesi

§ 1 — Meclis hamillerin muvafakatını istihsal maksadıla hamil mümessillerine bilâtehir

tebliği keyfiyet eder.

Cemiyetler ve grupmanlar, her biri kendi memleketinde olmak üzere mukaveleyi hamillerinin kabulüne tavsiye etmeği deruhte ederler.

Hamillerin iltihakının sureti tahkiki

§ 2 — Hamillerin iltihakı aşağıdaki veçhile tahakkuk edebilecektir:

A) Uzun vadeli istikraz hamilleri kendilerine 9 uncu maddedeki şerait dairesinde tediye edilecek olan ilk faiz kuponunu ibraz edeceklerdir.

B) Mukabilinde tahvilât ihracına mevzu teşkil etmiyen Konya Ovastı irva ve ıska istikrazı için iltihak alacaklı şirket tarafından doğrudan doğruya Meclise gönderilecek bir tebliğname ile toptan olarak vuku bulacaktır. Faizlerine müteallik ilk tediye 9 uncu maddede musarrah olduğu veçhile ifa olunacaktır.

C) 9 uncu maddede zikredilen üç keşidede çıkan ikramiyeli Türk tahvilâtı hamilleri tahvillerini ibraz edip istihkakları olan itfa akçaları ile ikramiyeleri mezkûr maddede musarrah şerait dairesinde alacaklardır. İşbu ikramiye ve itfa akçalarından Türkiyeye ait olan kısmın tediyesi tahvil üzerine vazedilecek bir mühür ile tasdik olunacaktır.

D) Yukarıdaki bentte mevzubahs üç keşidede çıkmamış olan ikramiyeli Türk tahvilâtı hamilleri dahî tahvillerini ibraz edecekler ve bu tahvillere iltihaklarını mübeyyin olmak üzere Bankalar ile Meclis arasında şekli takarrür edecek alelade bir vize vazedilecektir.

E) Hazine bonoları hamilleri 3 üncü maddede müsarrah olduğu üzere icabında yeni konsolit tahvilâtı ile mübadele edilmek üzere tahvillerini tevdi edeceklerdir.

Mukavelenamenin hangi tarihte mevkii meriyete vazolunacağı

§ 3 — Yukarıda irae edilen muamelata tabi tutulan uzun vadeli istikrazlar tahvilâtı ile ikramiyeli Türk tahvilâtının ve hazine bonolarının itibarî sermayesi yekûnu bu Düyûnu Umumiyenin heyeti umumiyesi için Osmanlı Düyûnu Umumiyesinin taksime memur komisyon tarafından medyun devletlerin kâffesine ait olmak üzere tespit edilen itibarî sermayenin % 40 na balığ olduğına zaman Meclis bu keyfiyeti bilâ tehir Hükûmete tebliğ edecek ve işbu mukavele derhal mevkii meriyete girecektir.

Hamillerin ademi iltihak halı

§ 4 — Bilakis mezkûr tahvilâtın sermayei itibariyesinin yekûnu miktarı Büyük Millet Meclisinin tasdikinden itibaren Hükûmetçe kabili temdit olan altı aylık mühlet zarfında mevzubahs % 40 nisbete balığ olmadığı takdirde tarafeyn işbu muahededen mütehasıl her türlü taahütten beri adolunacak ve hamillere tediye edilmiş olan mebalığa mezkûr hamiller sureti kat'iyede temellük edecek ve tevdi edilmiş olan hazine bonoları sahiplerine iade olunacaktır.

15 Maddede zikrolunan sermayenin işbu tediattan sonra kalan bakiyesi sermaye üzerinden ifa edilmiş olan mehzat nisbetinde tenkis edilerek aslen vazüyet olanlara iade olunacaktır.

tekasiti seneviyenin ihtiyatı mahiyette olarak tesviyesi

§ 5 — Mevkii meriyete vaz keyfiyeti 1 haziran 1929 dan evvel tahakkuk etmez ve Hükûmet mevzubahs mühleti evvelki § de işaret edilen şerait dairesinde temdit eder ise Hükûmetin buna rağmen tarihi mezkûrde ve ihtiyatı mahiyette olarak mukarrer mürettebatı seneviyenin tediyesine başlayacağı kararlaştırılmıştır.

İşbu mukavelename mevkii meriyete giremediği halde bu teslimat o anadaki vaziyetlerle ve Meclisin masarifinin kendilerine ait nisbeti tenzil edildikten sonra Hükûmete iade edilecektir.

Mevkii meriyete vazının netayici

§ 6 — Mevkii meriyete vazı keyfiyeti atideki neticeleri tevhit edecektir :

1) Henüz iltihaklarını izhar etmemiş olan uzun vadeli istikrazlar ile üç kişidede çıkmış olan ikramiyeli Türk tahvilâtı hamillerine 9 maddede zikredilen tediyata hasrolunmuş mebalîği ahzû kabız imkânını verecek ve bu imkân mevkii meriyete vazı tarihinden itibaren altı senelik müruru zaman mehili imtidadınca devam edecektir;

2) Hazine bonoları hamillerine 3 üncü maddede musarrah olduğu ve 9 uuncu maddede zikredildiği veçhile yeni bonoların birinci faiz kuponunun aynı zamanda tediyesi ile beraber on beş senelik mehilin inkizasına degin yeni konsolit tahvillerinin tevdiini temin etmek;

3) 4 üncü maddede zikredileceği vecih üzere on beş senelik mehilin mütedahil inkizasına degin matlup senedatın mütedahillere mukabil yeni bonolarla tepdilini temin etmek ;

4) İşbu mukavelenamede mezkûr bilcümle muamelâtın tespit edilen tarihlerde icrasını temin etmek.

Komüsyon ve masraflar

§ 7 — İşbu maddede zikrolunan muamelât için Hükümet tarafından aşağıdaki komüsyonlar tahsis edilecektir:

A) Uzun vadeli istikrazlar ile hazine bonoları konsolit tahvilleri hakkında tasrih edilen faiz kuponunun tediyesi için birlik kupon başına 1 Fransız frangından ibaret hususî bir komüsyon;

B) Zikredilen üç keşidede çıkan ikramiyeli Türk tahvilâtının tediyesi için 14 üncü maddenin § 1 B işaretli bendinde işbu tahvilât için mezkûr olan komüsyon;

C) Zikredilen üç keşidede çıkmayan ikramiyeli Türk tahvilâtına vize vaz'ı için tahvil başına 1 Fransız frangından ibaret hususî bir komüsyon;

D) Hazine bonolarının ve mütedahil matlubat senedatının mübadelesi için 3 üncü maddenin § 9 ve 4 üncü maddenin § 10 bendinde zikredilen komüsyonlar.

Bundan maada Hükümet mukavelenamenin hamillere vaki olacak ilânların neşir masarifini, işbu mukavelename münasebetile hamiller cemiyet ve guropmanların masarif ve sarfiyatını, ilk tediyat dolayısıyla muktazi bordro ve diğer formüllerin tab'ı masarifini, tediyeye edilen kuponlarla itfa edilen ikramiyeli tahvilâtın, meydana tedavülden refedilen tahvilâtın sevk, nakil ve sigorta masarifini ve sair zarurî masarifi müteferrikayı deruhte edecektir.

Tediyeye vazedilmiş olan mebalîği tekabbül eden hamillerin bilâ kaydı şart iltihakı

§ 8 — Tediyeye arzedilen her türlü mebalîğin hamillerce ahzû kabzedilmesi keyfiyetinin hamillerin işbu mukavelenameye bilâkaydı şart iltihakını tezammun edeceği kat'iyen mukarrerdir.

Binaenaleyh işbu mukavelename mucibince tediyeye edilen kuponlardan mütecerrit bulunacak herhangi uzun vadeli istikraz tahvili iltihak edenler meyanına ithal edilmiş addolunacaktır.

Gerek yukarıdaki § 2 nin D bendinde zikredilen iltihak vizesi ile gerek türkiye hissesini natık damga ile tevşih edilmiş olan ikramiyeli türk tahvilâtı için dahi hüküm aynıdır.

DOKUZUNCU BAP

HÜKÜMETLE HAMİLLER ARASINDA HUKUKİ MÜNASEBETLER

MADDE : 27

Bu mukavele ile Hükümetle hamiller arasında hukukî rabita tesisi

Hukukî rabitanın tesisi

§ 1 — İşbu mukavele Hükümet ile 26 inci madde ahkâmına tevfikân iltihaklarını izhar edecek hamiller arasında yegâne hukukî rabitayı tesis eder.

Hükûmete ait taahhüdâtın ifasını kaydü tespit etmek için münhasıran salâhiyettar olan Meclis

§ 2 — İşbu mukavele mucibince derûhte ettiği taahhüdâtın ifasını hamiller namına olarak kaydüttespit etmek için yegâne salâhiyettdar Meclistir.

Meclis her altı aylık mehilin sonunda ve istikrazların her biri için Hükûmet hesabına itfa edilmiş itibarî sermaye miktarını Hükûmete irae edecek ve bu miktar Osmanlı Düyûnu Umumiyesinden Türkiyeye isabet eden sermayeden tenzil edilecektir. Aynı zamanda her istikraz için tutulan hesabata nazaran gelecek altı aylık için Türkiyenin borçlu olduğu faizler mürettebatı seneviyesinin miktarını da hükûmete irae edecekler.

Bundan maada meclis Türkiye tarafından icra edilen teslimatın işbu mukaveleye tevfiikan sureti istimalini natik bir defteri her altı ayda bir Hükûmete tebliğ edecektir.

Türkiyenin taahhüdâtından kurtulması

§ 3 — İstikrazların her birinde türkiyeye düşen hisseyi temsil eden tahvilât adedinin tamamen itfa edilmesi ile Hükûmet bu istikraza ait bütün teahhudatından kurtulmuş olacaktır.

Türkiyenin yeni tahvilât ihraç etmek hakkının mahfuziyeti

§ 4 — Hükûmet Lozan muahedesi ahkâmını ve Osmanlı Düyûnu Umumiyesi resûlmalinin taksimi komisyonunun mukarreratına tevfiikan Düyûnu Umumiyyeden Türkiyenin hissesine isabet eden miktar için yeni tahvilât ihraç etmek hakkını istimal etmedikçe mezkûr sermayede hissesini temsil eden tahvilâtın hangileri olduğunun tayin ve teşhis edilmesini talep edemeyecektir.

Hükûmet her anüzeman dermeyan etmek inkâmını muhafaza ettiği bu hakkı istimal ettiği takdirde tahvillerin mübadelesinin sureti tatbikiyesinin tesbiti için Meclisle uyuşmağa mecbur olacaktır.

Osmanlı Düyûnu Umumeyesinin bazı istikrazlarına mahsûben mukaddema yapılan tediyatın tasdiki

§ 5 — Hükûmet Osmanlı Düyûnu Umumiyesinin bazı istikrazlarına mahsuben mukaddema yapılan tediyatı icap ettikçe tasdik eder.

Hükûmetle Meclis arasında hesabatın tesviyesi.

§ 6 — Gerek Hükûmetle Meclis gerek Hükûmetle arazii müvafekke Hükûmatı arasında 1 kânun-ı evvel 1928 tarihinde kat'î surette kesilmemiş bulunacak olan bîlcümle hesapların işbu mukavele mucibince tesviye edilecek mürettebatı seneviyenin ne miktarına ve vadesine ne de hamillere tediyeye edilecek mebalîğa müessir olmiyacağını Hükûmet beyan eder.

MADDE : 28

Mukavelenin tatbiki hususunda Hükûmetle Meclisin salâhiyetleri

Umumî salâhiyetler

§ 1 — Meclî Hükûmetle biltilaf işbu ahkâmı her vechile tavzih etmeğe ve kezalik bunların bîlcümle suveri tatbikiyesini tekarrür ettirmeye, bu tavzihat ve suveri tatbikiyenin ancak şekle müteallik veya mahdud bir şumulu olması ve işbu mukavele mevaddının muhtevi olduğu ahkâmın esasını haleldar etmemesi kaydı ihtirazisi tahatında, salâhiyettardır.

Meclisin hususî selâhiyetleri

§ 2 — Bilmükabele ve hükûmetin mükellefiyetlerinin tezayüdünü mucip olmaksızın meclis işbu mukavelede beyan olunan vadelerde kuponlar ile itfa edilen tahvilâtın ibrazı üzerine hamillere tediye edilecek mebalığı tespit, bunlara müteallik karşılıklardan kalan bakiyenin ciheti tahsisini tanzim ve mezkûr tediyaatın ne suretle tahakkuk edeceği ve bu tediyaeden sonra hamillerin hukukunu sair borçlu devletlere karşı vebu vechile muhafaza edeceği hususatta salâhiyeti kâmileyi haiz olacaktır.

MADDE : 29

Usulü tahkim

Uzlaşma komitesi

§ 1 — İşbu mukavenamenin tefsir veya icrasından dolayı Hükûmetle Meclis arasında vuku bulacak bilcümle ihtilâfat, ikisi Hükûmet ve diğer ikisi Meclis tarafından müntahap dört azadan tereküp eden bir uzlaşma komitasına arz olunacaktır.

Tarafeynin mümessillerini tayin etmesi

§ 2 — Tarafeynden her biri diğer tarafın talebi tarihinden itibaren on beş günlük bir mehil zarfında mümessillerini tayin etmeyi teahhüt ederler.

Hakem tayini

§ 3 — Uzlaşma komitasının teşkili tarihinden itibaren on beş gün içinde sureti dostanede bir itilâf hasil olmazsa ihtilâf her iki tarafın tayin edeceği birer hakemin hükmüne arzedilecek ve bunlar icabı halinde aralarındaki tesavii ârayı izale için bir hakem alelhakem intihap edeceklerdir. Bu hakem alelhakem intihabi hususunda tarafeynin mümessilleri arasında itilaf hasil olmadığı taktirde evvel davranacak taraftan vuku bulan talep üzerine intihap İsviçre Federal Mahkemesi Reisi canibinden icra edilecektir.

Hakem alelhakem, tebaaları Mecliste temsilden bir Devlet tebaası meyanından intihap edilmeyecektir.

Usulü tahkime tabi olmıyan mesail

§ 4 — A tideki mesail usulü tahkime tabi değildir:

A) Hükûmet tarafından devletin hakkı hakimiyetinin icrası sırasında itihaz edilen umumî mahiyetteki bir tedbirden mütevellit mesail;

B) Mürettebatı seneviyenin miktarlarına ve teslimatına, paliyelerinin müddeti devamına ve adedine ve kezalik yüzdelerine teallük eden mesail ki işbu mukavenenin bizzat kühünü teşkil etmekte olup hiç bir halde münakaşaya zemin olmayacaktır.

Uzlaşma komitesi veya hini hacette hakemler kendilerine arzedilen ihtilâfın yukarıdaki A fıkrasında musarrah istisnalara dahil olup olmadığıni nihai olarak takdir edeceklerdir.

Bu meseleci mütekaddimeye dair karar, esas ihtilâf hakkında olduğu gibi kat'i ve bilâ mehil lâzımülicradır.

Tahkim masrafları

§ 5 — Tarafeynden her biri âzalarının mesarifini deruhte edecek ve hakem alelhakemin

ücretlerine ve kezalik hakeme müracaat yüzünden tehdüd eden sair masarifi müştereye müte-saviyen iştirak edecektir .

MADDE : 30

Mukavlenin tarihi

Mukavelenin Fransız lisanında taahrir edildiği

§ 1 — İşbu mukavele Fransız lisanında tahrir ve tarafların adedi kadar nussha olarak tanzim edilmiştir.

13 haziran 1928 de Pariste Türkiye Sefarethanesinde tanzim edilmiştir.

A. Fethi
S. Wyatt
des Closières
B. Nogara
G. Boissière
Paul V. Schwabach
K. Weigelt
Maurice de Kock
F. Van Roy
Neuflyze
G. Rendu
E. Regard
Vischer

Haşiyeye :

İşbu mukavele ve lahikalarında olan cetvellerde beyan olunan rakkamlar, hesabatta sehivler veya ihmaller vuku bulmuş olduğu taktirde, bu rakkamların iktisap ettiği şekli katiye icrayı tesir edemeyecektir. Zira Meclis, Hükümetle itilâf hasıl olduktan sonra vuku bulmuş olan sehivleri tashihe memurdur .

LÂH KALAR

Osmanlı Düyunu Umumiyesi Takasiti seneviye cetveli

Türk hissesi

I numaralı lâhika cetveli

Sencetler	Uzun vadeli istikrazlar [1]	Hazine bonolarının konsolid tahvilleri	Mütedahil tekasiti seneviye mukabili bonolar	Yekûn	İtfâ edilmiş istikrazlar
1	2	3	4	5	6
	Türk lirası	Türk lirası	Türk lirası	Türk lirası	
1	4.220.752,46	280.601,30	718.339,60	5.219.693,36	
2	4.220.752,46	280.601,30	718.339,60	5.219.693,36	
3	4.220.752,46	280.601,30	718.339,60	5.219.693,36	
4	4.220.752,46	280.601,30	718.339,60	5.219.693,36	
5	4.220.752,46	280.601,30	718.339,60	5.219.693,36	
6	4.220.752,46	280.601,30	718.339,60	5.219.693,36	
7	4.166.040,16	280.601,30	718.339,60	5.164.981,06	Osmaniye 1890
8	4.065.189,65	280.601,30	718.339,60	5.064.130,55	
9	4.065.189,65	280.601,30	718.339,60	5.064.130,55	
10	4.054.481,26	280.601,30	718.339,60	5.053.422,16	Tömbeki
11	4.034.073,66	280.601,30	718.339,60	5.033.014,56	
12	4.034.073,66	280.601,30	718.339,60	5.033.014,56	
13	4.034.073,66	280.601,30	718.339,60	5.033.014,56	
14	4.034.073,66	280.601,30	718.339,60	5.033.014,56	
15	4.034.073,66	280.601,30	718.339,60	5.033.014,56	
16	4.034.073,66	280.601,30	718.339,60	5.033.014,56	
17	4.034.073,66	280.601,30	718.339,60	5.033.014,56	
18	4.034.073,66	280.601,30	718.339,60	5.033.014,56	
19	4.034.073,66	280.601,30	718.339,60	5.033.014,56	
20	4.034.073,66	280.601,30	718.339,60	5.033.014,56	Hazine bonolarının konsolid tahvilleri
21	4.025.594,12	—	718.339,60	4.743.933,72	5 % 1896
22	3.922.057,49	—	718.339,60	4.640.397,09	
23	3.922.057,49	—	718.339,60	4.640.397,09	
24	3.922.057,49	—	718.339,60	4.640.397,09	Konya ovasının irva ve iskası
25	3.894.746,01	—	718.339,60	4.613.085,61	
26	3.883.781,75	—	718.339,00	4.602.121,35	
27	3.883.781,75	—	718.339,60	4.602.121,35	
28	3.883.781,75	—	718.339,60	4.602.121,35	
29	3.883.781,75	—	718.339,60	4.602.121,35	
30	3.883.781,75	—	718.339,60	4.602.121,35	Mütedahil tekasiti seneviyenin mukabil bonoları
31	3.842.831,75	—	—	3.842.831,75	Gümrük 1911
32	3.664.727,42	—	—	3.664.727,42	
33	3.664.727,42	—	—	3.664.727,42	
34	3.664.727,42	—	—	3.664.727,42	
35	3.626.194,20	—	—	3.626.194,20	4 % 1903 saydı bahri
36	3.590.796,58	—	—	3.590.796,58	
37	3.118.508,30	—	—	3.118.508,30	4 % 1909 düyünü muvahhide
38	3.198.387,37	—	—	2.198.387,37	
39	3.150.833,24	—	—	2.150.833,24	Teçhizatı askeriye
40	3.124.456,53	—	—	2.124.456,53	
41	2.124.456,53	—	—	2.124.456,53	
42	2.124.456,53	—	—	2.124.456,53	
43	2.124.456,53	—	—	2.124.456,53	
44	2.124.456,53	—	—	2.124.456,53	
45	2.111.462,42	—	—	2.111.462,42	40.000.000 Franklık Şark şimensiferleri Gümrük 1902

[1] «2» Numaralı sütündeki rakamlar yekdiğerine tevali eden istikrazların itfası tarihinde ve her istikrazı mahsus olmak üzere son altı ay başındaki bakiye deyn sermayesinden ve istikraz miktarına göre bir altı aylık mehel faizlerinden müteşekkıl bir taksiti senevi hissesini ihtiva eder.

Seneler	Uzun vadeli istikrazlar	Hazine bonolarının konsolüt tahvilleri	Mütedahil tekasiti seneviye	Yekün	İtfa edilmiş istikrazlar
1	2	3	4	5	6
		Türk lirası	Türk lirası	Türk lirası	
46	1.835.976,34	—	—	1.835.976,34	4 % 1901 - 05 - 4 % 1904 5 % 1914 İkramiyeli Türk tahvilâtı
47	1.835.976,34	—	—	1.835.976,34	
48	1.687.779,15	—	—	1.687.779,15	
49	1.134.624,59	—	—	1.134.624,59	
50	684.382,84	—	—	684.382,84	
51	491.151,30	—	—	491.151,30	4 % 1908
52	384.418,76	—	—	384.418,76	
53	384.418,76	—	—	384.418,76	
54	384.418,76	—	—	384.418,76	
55	384.418,76	—	—	384.418,76	
56	384.418,76	—	—	384.418,76	
57	384.418,76	—	—	384.418,76	
58	384.418,76	—	—	384.418,76	
59	384.418,76	—	—	384.418,76	
60	384.418,76	—	—	384.418,76	
61	384.418,76	—	—	384.418,76	Hüdeyde - San'a
62	484.418,76	—	—	384.418,76	
63	384.418,76	—	—	384.418,76	
64	384.418,76	—	—	384.418,76	
65	384.418,76	—	—	384.418,76	
66	376.028,05	—	—	376.028,05	
67	358.911,50	—	—	358.911,50	
68	358.911,50	—	—	358.911,50	
69	358.911,50	—	—	358.911,50	
70	358.911,50	—	—	358.911,50	
71	358.911,50	—	—	358.911,50	Badat 1 inci tertip Soma Bandırma
72	358.911,50	—	—	358.911,50	
73	358.911,50	—	—	358.911,50	
74	358.911,50	—	—	358.911,50	
75	358.911,50	—	—	358.911,50	
76	358.911,50	—	—	353.911,50	
77	358.911,50	—	—	358.911,50	
78	358.911,50	—	—	358.911,50	
79	358.911,50	—	—	358.911,50	
80	297.151,25	—	—	297.151,52	
81	254.067,76	—	—	254.067,76	Badat II nci tertip Badat II nci tertip
82	254.067,76	—	—	254.067,76	
83	254.067,76	—	—	254.067,76	
84	254.067,76	—	—	254.067,76	
85	252.597,26	—	—	252.597,46	
86	22.306,59	—	—	22.306,59	
87	—	—	—	—	
Ye.	183.059.009,56	5.612.026	21.550.188	210.221.223,56	

Haşiyeye: İşbu cetvel itfa edilmemiş bu mukavelede tespit edilen şeraiti dairesinde muntazaman icrasına göre tanzim edilmiştir. Binaenaleyh eğer Hükümet uzun vadeli istikrazlarla hazine bonolarının konsolüt tahvillerinin XIII Ş da tasrih edildiği veçhile haziran 1929 dan itibaren ilk iki sene maliye için itfayı talik salâhiyetin istimal ettiği takdirde yukarıdaki cetvel ana göre tadil ve temdit edilmiş olacaktır.

Osmanlı düyunu umumiyesi

A tertibi - 22 türk lirası veya 20 İngiliz lirası yahut 500 frank hesabı lüzümütediye olan mütedahiller

B unvancahı lühika cetveli

İstikrazlar	Türkiyeye isabet eden hisse	Arazi münfekkkeye isabet eden hisse	Yekûn	Tedavülden kaldırılacak matlup senetleri
1	2	3	4	5
	Türk lirası	Türk lirası	Türk lirası	
Borçlu Devletlerin hamillere karşı mes'ul olacağı kısım				
Düyunu muvehhede	1.775.230,58	1.583.077,52	3.058.309,10	{ ° 1. 1920 eylülünden 1922 eylülüne kadar olan koponların bakiyesi ° 2. 1923 martından 1924 martına kadar olan koponlar
İkramiyeli türk tahvilâtı	—	—	—	
1890 Osmaniye	337.859,16	231.883,64	569.742,80	{ °1. 1913 martından 1914 martına kadar olan keşidelerde çıkan koponlar ve tahviller °2. 1920 eylülünden 1922 eylülüne kadar olan keşidelerde çıkan kopon ve tahvillerin bakiyesi °3. 1923 martından 1924 martına kadar olan keşidelerde çıkan kopon ve tahviller 1913 şubatından 1924 şubatına kadar olan keşidelerde çıkan kopon ve tahviller
Tönbeği 40 000 000 milyon franklık şark şimendiferleri	365.362,38	133.008,46	498.370,84	
% 5 1896	346.462,08	218.148,42	564.910,50	{ °1. 1913 kânunusanisinden 1914 temmuzuna kadar olan keşidelerde çıkan kopon ve tahviller °2. 1920 temmuzundan 1922 kânunusanisine kadar olan keşidelerde çıkan kopon ve tahvillerin bakiyesi °3. 1922 temmuzundan 1924 temmuzuna kadar olan keşidelerde çıkan kopon ve tahviller
Günrük 1902	844.123,97	512.300,58	1.356.424,55	
% 4 1903 saydı bahri	—	—	—	{ °1. 1913 kânunusanisinden 1914 temmuzuna kadar olan koponlar °2. 1920 temmuzundan 1921 kânunusanisine kadar olan koponların bakiyesi °3. 1921 temmuzundan 1924 temmuzuna kadar olan kuponların bakiyesi

İstikrazlar	Türkiyeye isabet eden hisse	Arazii münfekkeye isabet eden hisse	Yekûn	Tedavülden kaldırılacak matlup senetleri
1	2	3	4	5
Bağdat I inci tertip	Türk lirası 306.712 90	Türk lirası 191.873.10	Türk lirası 498.586.-	1913 martından 1921 martına kadar olan kuponlar 01. 1913 kanunusanisinden 1914 temmuzuna kadar olan kuponlar
7/4 1904	293.165 89	177.040.11	479.206.-	02. 1920 temmuzundan 1924 temmuzuna kadar olan kuponlar
7/4 1901-1905	405.038.41	247.655.61	652 694.02	01. 1913 kanunusanisinden 1914 temmuzuna kadar olan kuponlar 02. 1920 temmuzundan 1922 temmuzuna kadar olan kuponların bakiyesi
Tebizati askeriye	464.715.66	265.528.58	730.244.24	03. 1923 kanunusanisinden 1924 temmuzuna kadar olan kuponlar
Bağdat II inci tertip	611.961.06	443.843.14	1.055.804.20	1913 martından 1924 martına kadar olan kuponlar 1913 kanunusanisinden 1924 temmuzuna kadar olan kuponlar
Bağdat III inci tertip	693.202.41	376.265.55	1.069.467.96	1920 kanunusanisinden 1924 temmuzuna kadar olan kesidelerde kupon ve tahviller
7/4 1908	490.890.18	294.538.53	785.428.71	01. 1913 kanunusanisinden 1914 temmuzuna kadar olan kuponlar 02. 1920 temmuzundan 1921 kanunusanisine kadar olan kuponların bakiyesi
7/4 1909	744.769.75	437.419.09	1.181.888.84	03. 1921 temmuzundan 1924 temmuzuna kadar olan kuponlar 01. 1912 kanunnevelinden 1914 haziranına kadar olan kuponlar
Sonia - Bandırma	—	—	—	02. 1920 haziranından 1924 haziranına kadar olan kuponlar
Hüdeyde sana	—	—	—	
Gümrük 1911	996.717.48	539.423.20	1.535.840.68	1913 kanunusanisinden 1924 temmuzuna kadar olan kuponlar
Konya ovasının irva ve iskasi	—	—	—	
7/5 1914	2.177.878.85	667.947.58	2.842.826.43	01. 1914 teşrinisani tarihli kuponlar 02. 1920 teşrinisanisinden 1922 mayısına kadar olan kuponların bakiyesi 03. 1922 teşrinisanisinden 1924 mayısına kadar olan kuponlar
Yekûn	10.550.490.73	6.320.254.11	16.870.744.84	
II - borçlu Devletlerin hamillere karşı mes'ul olmadığı Ve fakat VI inci maddenin § 9 ahkâmına tevfikan mütedahillere ilhakı tasrih edilmiş olan kısım				
Düymü müvahlade	—	—	5.588.260.26	1915 martından 1920 martına kadar olan kuponların bakiyesi
İkramiyeli Türk tahvilatı	—	—	—	
Yekûn	—	—	5.588.260.26	
Yekûn umumî	—	—	22.459.005.10	

Osmanlı devleti umumiyesi

III Numaralı lahika cetveli

B tertibi — tezyitli Fransız frañgile lazımütediye olan mütedahiller

İstikrazlar	Türkiyeye isabet eden hisse	Erazii münfekkeye terettüp eden hisse	Yekûn	Tedavülden kaldırılacak atıf senevileri
1	2	3	4	5
	Türk lirası	Türk lirası	Türk lirası	
I — Medyun devletlerin hamillere karşı mesul olduğu kısım				
Düyunu muvahlade İkramiyeli türk tahvilatı Osmaniye 1890 Tumbeki	—	—	—	
40.000.000 frankkk gark şimendiferleri	469.677.84	176.325.56	637.003.40	{1 - 1913 kânuusanisinden 1914 temmuzuna kadar olan keşidelerde çıkan kopun ve tahavviller {2 - 1915 kânuusanisinden 1924 temmuzuna kadar olan kopunlar
% 5 1896 Gümrük 1902	—	—	—	
% 4 1903 saydı lakeri Bağdat 1 inci tertip	471.369.20	319.210.92	790.380.12	{1912 teğrinisanisinden 1924 mayısına kadar olan keşidelerde çıkan kopun ve tahavvillere
% 4 1904 % 4 1901 - 1905 Tehizati askeriye Bağdat II inci tertip Bağdat III inci tertip	—	—	—	
% 4 1908 % 4 1909	—	—	—	1913 nisannından 1924 nisanna kadar olan kopunlar » » » » » »
Soma - Bandırma Hüdeyde - Sana Gümrük 1911	500.124.10 268.076.68	180.739.38 99.927.38	680.863.48 368.003.68	
Konya ovasının irva ve iskası	305.646.27	52.029.91	357.676.18	{ 6 ağustus 1924 de kadar müacereliyet kesbeden tekasiti seneviye ile işbu tekasitin küstürati üzerinden kalan bakiye
% 5 1914	—	—	—	
Yekûn	2.005.894.09	828.232.77	2.834.126.86	
II — Medyun devletlerin hamillere karşı mesul olmadığı ve fakat IV § ve ahkâmına tevfikeyen mütedahillere ilhakı tasrih edilmiş olan kısım				
Düyunu muvahlade İkramiyeli türk tahvilatı	—	—	—	
Yekûn	—	—	—	
Yekûnu umumi	2.834.126,86	—	—	

Osmanlı dnyunu umumiyesi

IV Numaralı Tabaka cetveli

C Tertibi - Tezyitsiz fransız frankiyle lâzımüttekiye olan mütedahiller

İstikrazlar	Türkiyeye isabet eden hisse	Arazii münfekeye terettüp eden hisse	Yekün	Mevkii tedavülde kaldırılacak matlup senetleri
1	2	3	4	5
	Türk lirası	Türk lirası	Türk lirası	
I - Borçlu devletlerin hamillere karşı mes'ul olduğu kısım				
Düyunu müvahlide	—	—	—	
İkramiyeli türk tahvilâtı	390.293.62	260.132.86	650.426.48	1° Meclis tarafından hifzedilip 1920 nisanından 1922 ağustosuna kadar olan keşidelerde çıkan ikramiyeli tahvilâtın ikramiye ve itfaları 2° Gerek hamiller gerek meclis tarafından hifzedilen 1922 teğrinievvelinden 1924 ağustosuna kadar olan keşidelerde çıkan ikramiye ve itfaları
1890 Osmaniyce	634.463.19	255.079.75	892.572.94	1915 Martından 1920 martına kadar olan keşidelerde çıkan kupon ve tahvillerin bakiyesi
Tümbeki	—	—	—	
40.000.000 Franklık şark şimendiferleri	—	—	—	
% 5 1896	438.276.79	184.295.90	622.572.69	1915 Kânunusanisinden 1920 kânunusanisine kadar olan keşidelerde çıkan kupon ve tahvillerin bakiyesi
Gümrük 1902	1.210.235.20	221.611.75	1.531.846.95	1915 Kânunusanisinden 1920 kânunusanisine kadar olan kuponların bakiyesi
% 4 1903	—	—	—	
Bağdat I inci tertip	—	—	—	
% 4 1904	302.325.22	106.980.38	409.305.60	1915 Kânunusanisinden 1920 kânunusanisine kadar olan kuponların bakiyesi
% 4 1901 - 1905	572.459.59	204.504.25	776.963.84	1915 Kânunusanisinden 1920 kânunusanisine kadar olan kuponların bakiyesi
Tehizatı askeriye	—	—	—	
Bağdat II inci tertip	—	—	—	
Bağdat III inci tertip	—	—	—	
% 4 1908	489.343.40	158.188.10	647.531.50	1915 Kânunusanisinden 1920 kânunusanisine kadar olan kuponların bakiyesi
% 4 1909	1.113.304.17	269.002.78	1.382.306.95	1914 Kânunuevvelinden 1919 kânunuevveline kadar olan kuponların bakiyesi
Soma - Bandırma	—	—	—	
Hüdeyde - San'a	—	—	—	
Gümrük 1911	—	—	—	
Konya ovasının irva ve iskası	—	—	—	
% 5 1914	3.840.104.82	47.934.43	3.888.039.25	1915 Mayısından 1920 mayısına kadar olan kuponların bakiyesi
Yekün	8.993.806.82	1.807.730.20	10.801.536.20	
II - Borçlu devletlerin hamillere karşı mes'ul olmadığı ve fakat IV Ş 9 ahkâmına telifkan mütedavillere ilhakı tasrih edilmiş olan kısım				
Düyunu müvahlide	—	—	—	
İkramiyeli türk tahvilâtı	—	—	618.178.	1° Hamiller tarafından hifzedilen 1914 kânunuevvelinden 1920 şubatına kadar olan keşidelerde çıkan ikramiye ve itfaların bakiyesi 2° Meclis tarafından hifzedile ayın kesidslerde

LAHİKA : 5

TAHVİLİN METNİ

Sabık Osmanlı İmparatorluğunun hazine bonolarının konsolide tahvilleri

1928 % 5

İTİBARİ RESÜLMAL

4.785.946 Türk lirası, yahut 4.350.860 İngiliz lirası, yahut 108.771.500 Fransız frangından ibaret olup, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Osmanlı Düyunu Umumiyesi hamillerinin mümes-silleri arasında 13 Haziran 1928 tarihinde akit ve tarihli kanun ahkâmı mucibince Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından tasdik olunup tarihinde iktisabı meriyet eyleyen mukavele-namenin 3 üncü maddesinin § 2 mucibince sabık Osmanlı İmparatorluğunun taksime ugrayan Düyunu Umumiyesi Meclisi tarafından ihdas edilmiş olan 22 Türk liralık, veya 20 İngiliz liralık, yahut 500 Fransız franklık hamile muharrer 217,543 tahvile taksim edilmiştir.

Türkiyeye mürettep taahhütler anıfüzzikir mukavele-name ile tespit edilmiştir.

Sair mes'ul devletlere terettüp edecek teahhütler devletlerle sabık Osmanlı İmparatorluğunun inkısama uğramış Düyunu Umumiyesi Meclisi arasında akteedilecek itilâflarla tayin edilecektir.

*
**

HAMİLİNE MUHARRER BİR TAHVİL SENEDİ

Nº

22 Türk liralık, veya 20 İngiliz liralık, yahut 500 Fransız franklık

FAİZLER

İşbu tahvilât, Türkiyeyi alâkadar ettiği mertebede yukarıda zikrolunan mukavele ile ve mes'ul sair devletleri alâkadar ettiği mertebede akteedilecek itilâflarla tespit edilen şartlar dai-resinde lâzımütediye olarak senede âzami yüzde 5 nisbetinde faiz getirir.

Kuponlar 55 Türk kuruşu veya 10 şilin veya 12,5 Fransız frangı olarak altı ayda bir kere her senenin 25 Mayıs ve 25 Teşrinisanisinde ve ilk kupon 25 Teşrinisanisi 1929 tarihli olmak üzere:

İstanbulda, Pariste ve Londrada Osmanlı Bankası veya mezkûr banka tarafından irae edilecek müesseseler canibinden,

Sabık Osmanlı İmparatorluğunun taksime uğriyan Düyunu Umumiyesi Meclisince maruzzikir mukavele-nin 16 inci maddesinin § 7 ahkâmına tevfikeyan her vadede tespit edildiği veçhile te-diye akçalarının (Türk kuruşu veya şilin yahut Fransız Frangı) enkıymettarı ile lâzımütediye olacaktır.

Mahallî akçası, Meclis tarafından tespit edilen akçanın gayrı olan te-diye mahallerinde ha-miler işbu tespit edilen akçanın mahalli akça olarak muadilini kuponun te-diyeye ibraz edildiği günün kusûrat kambiyesi hesabı ile ahzedecekler ve bu kambiyo Meclis tarafından tespit edi-len akçanın te-diye-nin icra edildiği piyasadaki kambiyesi olacaktır.

İTFA

Bu tahvilâtın işbu senedin zahrında mezkûr tabloda irae edilen itfası, 13 Haziran 1928 tarihli mukavele-namenin 13 üncü maddesi ile diğerk mes'ul devletlerle in'kat edecek itilâfların ahkâmı mucibince ifa edilecektir.

Bu itfa, tahvilâtın fiyatı başa baştan aşağı ise borsada yapılacak mübayaat tariki ile ve fiyatı itibari başa baş muadil veya fevkinde ise kur'a keşide edilerek çıkan tahvilâtın başa baştan tediye bedeli suretile ifa edilecektir.

Kur'a keşidesi takdirinde bu keşideler sabık Osmanlı Devletinin taksime öğriyan Düyunu Umumiyesi Meclisi marifeti ile ve işbu Meclisin merkezinde 25 mart ve 25 eylül tarihlerinde icra kılınacak ve bedelleri kuponların tediyesi ile birlikte ve bunlar hangi para ile tediye edilirse aynı paradan tesviye edilecektir.

25 Mart keşidesinde çıkan tahvilâtın bedeli onu takip eden 25 mayısta, 25 eylül keşidesinde çıkanların ise 25 teşrinisanide tediye olunacaktır.

MÜRURÜ ZAMAN MEHİLLERİ

Tediyeye vazı tarihlerini takip eden 6 sene zarfında tediyeye arz edilmeyen vadesi gelmiş kuponlar zirde işaret edilen medyun Devletlerinin lehine olarak mürurü zamana uğriyacak ve bu Devletlerden her birinin bu mürurü zamandan istifadesi o Devletin işbu kuponlara ait karşılığın tesisine derecei iştiraki nisbetinde olacaktır.

Keşidede çıkıp lazımüt tediye oldukları tarihten itibaren 15 sene zarfında tediyeye arz edilmemiş olan tahviller o keşide hangi medyun Devlet hesabına icra edilmiş ise onun lehine olarak mürurü zamana uğriyacaktır.

MUHTELİF DEVLETLERİN HİSSEİ İŞTİRAKLERİ

Tahvilâtın sermaye ve faizi servisinden dolayı Türkiye ve aşağıda işaret edilen diğer mes'ul Devletlerin her birine terettüp eden mükellefiyet Lozan muahedenamesinin 47 ve 49 uncu maddelerini tâtbikan 18 nisan 1925 tarihli hakem kararı ve Osmanlı Düyunu Umumiyesi resülmali itibarisinin taksimine memur komisyonun mukarreratı mucibince berveçhi ati tespit edilmiştir:

	yüzde	Resülmal		Tekasiti seneviye
		İtibari meblâğ	Tahvilât adedi	
	1	2	3	4
	%	Türk lirası		Türk lirası
Türkiye	73,59	3,521,936	160,088	280,601,30
Yunanistan	5,61	124,872	5,676	9,948,86
Süriye Lüplan Kebir	9,67	662,572	21,026	36,854,25
Yogoslavya	1,08	51,612	2,346	4,112,06
İrak	6,03	288,508	13,114	22,986,14
Filistin	2,92	139,524	6,312	11,116,22
Bulgaristan	0,46	22,000	1,001	1,752,79
Arnavutluk	0,32	15,444	702	1,230,46
İlciz	1,33	63,712	2,896	5,076,99
Yemen	1,05	50,226	2,203	4,001,63
Maverayi Erdan	0,65	31,174	1,417	2,483,71
Asir	6,02	1,100	50	87,64
İtalya	0,05	2,310	105	184,95
Necif	0,11	5,478	249	436,44
Maan kazası	0,11	5,479	249	436,45
Yekûn	%100	4,785,916	217,543	381,308,09

Bu Devletler arasında hiç bir mesuliyet mevcut olmayıp her biri hissesine tekabül eden adette tahvilâtı mükellef olduğu mürettebatı seneviye ile mübayaea veya itfa eder etmez hissêi mürettebesinden beri olacaktır.

Kuponlar ile itfa edilen tahvilâtın servisinden dolayı Türkiyeye terettüp eden mükellefiyetlerin tediyesine muktazi mebalğ Türkiye Cümhuriyeti Hükümeti tarafından 13 Haziran 1928 tarihli mukavelename ile tespit edildiği veçhile teslim edilecek olan toptan tekasiti seneviyeden tefrik edilecektir.

Aynı servislerden dolayı diğer mesul devletlere terettüp eden mükellefiyetlerin tediyesine muktazi mebalğ ise ileride inikat edecek itilâflar mucibince işbu Devletler tarafından teslim edilecek hissei iştraklerden ifraz edilecektir.

TEMİNAT

Her Devlete düşen mürettebatı seneviyenin tediyesi Türkiye için, balâda mezkûr mukavelenamenin 7 inci maddesinde irae edilen gümrük ve istihlâk resimlerinin hasılatı gayri safiyesinin rehin olarak tahsisi ile ve diğer Devletler için de işbu devletlerle Osmanlı İmpratorluğunun taksime uğriyan Düyûnu Umumiyesi Meclisi arasında inikat edecek itilâflarla Lozan muahedesininin 48 inci maddesini tatbikan tespit edilecek rehin ve sair teminatla temin edilmiştir.

MUKAVELENAMELERİN TEVDİİ

13 Haziran 1928 tarihli mukavelenamenin metni ile inikat edecek itilâfların metni:

— Sabık Osmanlı İmpratorluğunun taksime uğriyan Düyûnu Umumiyesi Meclisi merkezine;

— İstanbulda Osmanlı Bankasına;

— Pariste «Assaciation Nationale des Porteurs Français des Valeurs Mobilières» ve Osmanlı Bankasına ;

— Londurada « Council of Froeign Bondholders » merkezine ve Osmanlı Bankasına;

Teslim olunacak ve oralarda tahvilât hamilleri işbu mukavele metinlerine ittilâ kespedilecektir.

Sabık Osmanlı impratorluğunun
taksime uğriyan Düyûnu Umumiyesi
Meclisi için:

Mürakabe için:

Osmanlı Bankası namına

* * *

Zahra:

1° — İTFA CETVELİ

2° — MUKAVELE MÜTUNU MÜSTAHRECESİ olarak:

Madde 3 § 1 — 8,11

Madde 6 § 1

Madde 7 § 1 ile müteakip paragraflara ve madde 8,16,17 müracaat işaretleri.

Madde 10

Madde 13 § 3,4,5,6, (1,5,6,7,8 inci bentler) 8, 10

Madde 16 § 7, 8

dercedilecektir.

LÂHİKA : G
TAHVİLİN METNİ

Osmanlı Düyunu Umumiyesinin mütedahil mürettebatı karşılığı bonoları

« A tertibi » 1928

TOPTAN MIKTARI

16.870.744 Türk lirası, veya 15.337.040, İngiliz lirası, yahut 383.426.000 Fransız franğından ibaret olup, Türkiye Cümhuriyet Hükûmeti ile Osmanlı Düyûnu Umumiyesi hamilleri mümessilleri ara sında 13 haziran 1928 tarihinde akit ve tarihli kanun ahkâmı mucibince Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından tasdik olunup tarihinde iktisabi mer'iyet eyleyen mukavelenin 4 üncü maddesinin § 2 mucibinçe sabık Osmanlı İmperatorlüğünün taksime uğriyan Düyûnu Umumiyesi Meclisi tarafından ihdas edilmiş olan 22 Türk liralık, veya 20 İngiliz liralık, yahut 500 Fransız franklık hamile muharrer 766,852 bonoya taksim edilmiştir.

Türkiyeye müterettip tahhütler anifüzzikir mukavelename ile tespit edilmiştir.

Sair mes'ul devletlere terettüp edecek teahhütler devletlerle sabık Osmanlı İmparatorluğunun inkisama uğramış Düyûnu Umumiyesi Meclisi arasında akdedilecek itilâflarla tayin edilecektir.

* * *

Faiz getirmiyen 22 türk lirası, veya 20 İngiliz lirası, yahut 500 Fransız franğı kıymetinde Lozan muahadesininin 55 inci maddesinde musarrah mütedahiller meyanındaki kuponların itfa edilen tahvilât mukabilide tevdi olunan

HAMİLİNE MUHARRER TEK BONO SENEDİ

A: 

İTFA

İşbu bonolar, Türkiyeyi alâkadar ettiği derecede yukarıda mezkûr mukavele ve diğer mes'ul devletleri alâkadar ettiği mertebede inikat edecek itilâflar ile tespit edilen şartit dairesinde tediye edilen her biri senelik 30 sehim ile itfa edilecektir.

Senelik itfa koponları her senenin 25 teşrinisanisinde ve ilk kopon 25 teşrinisani 1930 tarihli olmak üzere:

İstanbulda, Pariste, Londrada Osmanlı Bankası veya mezkûr banka tarafından irae edilecek müesseseler canibinden;

Berlinde S. Bleichröder bankası ve Doycebank canibinden;

Romada Banka d'italya ve banka Commerciale Italiana canibinden;

Erükselde ve mütedahillerin mübadelesi icra edilmiş olan ve Meclis tarafından icabında irae edilecek memleketlerin sair mahallerinde Osmanlı Bankası ve Doyçe Bank tarafından tayin edilen müesseseler marifetile;

sabık Osmanlı İmparatorluğunun taksime uğriyan Düyûnu Umumiye Meclisince marüzzikir mukavelenamenin 16 inci maddesinin § 7 ahkâmına tevfikan her vadede tesbit edildiği veçhile tediye akçalarının (Türk kuruşu, veya şiling, ve yahut Fransız franğı) en kıymettarı ile lazümülitfa olacaktır.

Mahalli akçası , Meclis tarafından tesbit edilen akçamn ğayri tediye mahallerinde hamiller

İşbu tesbit edilen paramınmahalli para olarak muadilini kuopnun tediyeeye ibraz edildiği günün kambiyouso hesabi ile ahze ecekler ve bu kambiyo Meclis tarafından tesbit edilen paramın tediyeenin icra edildiği piyasadaki kambiyouso olacaktır.

MÜRURU ZAMAN MEHİLLERİ

Tediyeeyi vaz'i tarihlerini takip eden onbeş sene zarfında tediyeeye arzedilmeyen itfa koponları medyun devletlerin lehine olarak müruruzamana uğriyacak ve bu devletlerden her birinin bu müruruzamandan istifadesi o devletin işbu kopunlara ait karşılığını tesisine derececi iştiraki nisbetinde olacaktır.

MUHTELİF DEVLETLERİN NİSSEİ İŞTIRAKI

Bonoların itfasından dolayı Türkiye ve aşağıda işaret edilen diğer mes'ul devletlerin her birini terettup eden mükellefiyet Lozan müahedenamesininin 47 ve 55 inci maddelerini tatbikan ve 18 nisan 1925 tarihli hakem kararı mucibince berveçhi ati tesbit edilmiştir.

Yüzde	Toptan miktar	Tekasiti seneviye	
1	2	3	
%	Fransız frangi	Fransız frangi	
Türkiye	10,550,496	351,683,20	
Yunanistan	1,746,532	58,817,73	
Surye Lüpnan kebir	1,206,216	40,26,720	
Yoğoslavya	881,562	29,385,47	
Irak	884,950	29,498,33	
Filistin	427,988	14,266,27	
Bulgaristan	348,722	11,424,07	
Arnavutluk	281,578	9,385,93	
Hicaz	195,044	6,513,47	
Yemen	154,404	5,134,80	
Maverayi erden	95,590	3,186,33	
Asir	3,410	113,67	
İtalya	42,636	1,421,20	
Necit	16,830	561, »	
Maan kazası	16,786	559,53	
Yekûn	% 100	16,870,744	562,358,13

Devletler arasında hiç bir müteselsil mesuliyet mevcut değildir.

Senelik itfa kponlarının servisinden dolayı Türkiyeye terettüp eden mükellefiyetlerin tediyesine muktezi mebalîğ Türkiye Cümhuriyeti tarafından 13 Haziran 1928 tarihli mukavele-name ile tespit edileceği veçhile teslim edilecek olan toptan tekasiti seneviyeden tefrik edilecektir.

Aynı servislerinden dolayı diğer mes'ul devletlere terettüp eden mükellefiyetlerin tediyesine muktazi mebalîğ ise ileride inikat edecek itilâflar mucibince işbu devletler tarafından teslim edilecek hissei iştiraklerden ifraz edilecektir.

TEMİNAT

Her Devlete düşen murettebatı seneviyenin tediyesi Türkiye için balâde mezkûr mukavele-namenin 7 inci maddesinde irae edilen gümrük ve istihlâk resimlerinin hasılatı ğayri safiye-sinin rehnolarak tahsisi ile ve diğer Devletler için de işbu Devletlerle sabık Osmanlı İmpa-

ratorluğunu taksime uğriyan Düyün Umumiyesi Meclisi arasında inikat edecek itilâflarla Lozan muahedenamesinin 48inci maddesinin tatbikan tespit edilecek rehin ve sair teminatla temin edilecektir.

MUKAVELENAMENİN TEVDİİ

13 haziran 1928 tarihli mukavelenamenin metni ile inikat edecek itilâfların metni:

- Sabık Osmanlı İmparatorluğunun taksime uğriyan Düyünü Umumiye Meclisi merkezine;
 - Istanbulda Osmanlı Bankasına;
 - Pariste « Association Nationale des Porteurs Français des Valeurs Mobilieres » merkezile Osmanlı Bankası;
 - Berlinde « S. Leichröder » bankasına ve Doyçe Banka;
 - Londurada « Council of Foreign Bondholders » merkezine ve Osmanlı Bankasına;
 - Bürükselde Osmanlı Bankası ve Doyçe Bank tarafından tayin edilen müesseselere;
 - Anversete « Association Belge pour la defense des Detenteurs de Fonds Pulics » ine;
- Tevdi olunacak ve oralarda bono hamilleri işbu mukavelename metinlerine ittila kespedileceklerdir.

Sabık Osmanlı İmparatorluğunun
taksime uğriyan Düyünü Umumiyesi
Meclisi için:

Mürakabe için:
Osmanlı Bankası namına;

* * *

Zahra:

MUKAVELENAMENİN MÜTUNU MÜSTAHRECESİ olarak :

Madde 4 § 5,6,7,8,12

Madde 6 § 1

Madde 7 § 1 ile müteakıp paragraflar ve 8 ve 16,17 müracaat

Madde 10

Madde 12 § 1 (b ye kadar)

dercedilecektir.

LÂHİKA : 7

TAVİLİN METNİ

Osmanlı Düyünü Umumiyesinin mütedahil tekasiti seneviyesinin mukabil bonoları
BONOLARI

« B tertibi » 1928

TOPTAN MİKTAR

64.412.000 Fransız franğından ibaret olup Türkiye Cümhuriyeti Hükümeti ile Osmanlı Düyünü Umumiyesi hamilleri arasında 13 haziran 1928 tarihinde akti ve tarihli kanun ahkâmı mucibince Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından tasdik olunup tarihinde iktisabı meriyet eyleyen mükavelenamenin IV inci maddesini § 2 mucibince

sabık Osmanlı İmparatorluğunun taksime uğriyah Düyunu Umumiye Meclisi tarafından ihdas edilmiş olan 1000 fransız franklık hamile muarrer 64,412 bonoya taksim edilmiştir.

Türkiyeye mürettep taahhütler anifüzzikir mukavelename ile tespit edilmiştir.

Sair mes'ul devletlere terettüp edecek taahhütler bu devletle sabık Osmanlı İmparatorluğunun inkisama uğramış Düyunu Umummiyesi Meclisi arasında aktedilecek itilaflarla tayin olunacaktır:

* * *

Faiz getirmiyen 1,000fransız franğı kıymetinde, Lozan muahedenamesinin 55inci maddesinde müserrah mütedahiller meyanındaki kuponlarla itfa edilen

HAMİLİNE MUHARRER TEK BONO SENEDİ

N° =====

İTFA

İşbu bonolar Türkiyeyi alâkadar ettiği derecede yukarıda mezkûr mukavelede ve diğer mesul devletleri alâkadar ettiği mertebede inikat edecek itilaflar ile tespit edilen şerait dairesinde tediye edilen her biri senelik otuz sehimle itfa edilecektir.

Senelik itfa kuponları her senenin 25 teşrinisanisinde ve ilk kupon 25 teşrinisani 1929 tarihli olmak üzere:

İstanbulda, Pariste ve Londrada Osmanlı Bankası ve mezkûr banka tarafından irae edilen müesseseler canibinden;

Berlinde S. Belicrhöder bankası ile Doyçe Bank tarafından;

Romada Banka Ditalya ve Banca Commerciale İtalyana tarafından;

Brükselde ve mütedahillerin mübadelesi icra edilmiş olan ve Meclis tarafından icabinde irae edilecek olan memleketlerin sair mahallerinde Osmanlı Bankası ve Döyçe Bank tarafından tayin edilen müesseseler tarafından ;

Fransız franğı ile lâzımütediye olacaktır.

MÜRURU ZAMAN MEHİLLERİ

Tediyeye vazı tarihlerini takip eden on beş sene zarfında tediyeye arzedilmeyen vadesi geçmiş itfa kuponları zirde işaret edilen medyun Devletlerin lehine olarak müruru zamana uğriyacak ve bu Devletlerden her birinin bu müruru zamandan istifadesi o devletin işbu kuponlara ait karşılığının tesisine derecei iştiraki nisbetinde olacaktır.

MUHTELİF DEVLETLERİN HİSSE İŞTİRAKİ

Bonoların itfasından dolayı Türkiye ve aşağıda işaret edilen diğer mes'ul Devletlerin her birine terettüp eden mükellefiyet Lozan muahedenamesinin 45 ve 55 inci maddelerini tatbiken ve 18 nisan 1925 tarihli hakem kararı mucibince berveçhi ati tespit edilmiştir:

	Yüzde	Toptan miktarı	Tekasiti seneviye
	1	2	3
	%	Fransız frangı	Fransız frangı
Türkiye	70,78	455,508,000	1,516,600
Yunanistan	9,84	6,340,000	211,334
Suriye - Lübnan kebir	4,24	2,733,000	91,100
Yoğoslavya	5,21	3,357,000	110,900
Irak	2,65	1,705,000	56,833
Filistin	1,28	825,000	27,500
Bulgaristan	2,57	1,656,000	55,200
Arnavutluk	1,73	1,110,000	37,000
Hicaz	0,58	376,000	12,533
Yemen	0,46	297,000	9,900
Maverayi erden	0,29	184,000	6,133
Asir	0,01	7,000	333
İtalya	0,26	170,000	5,667
Necit	0,05	32,000	1,067
Maan kazası	0,05	32,000	1,067
Yekûn	%100	64,412,000	2,147,067

Bu Devletler arasında hiç bir müteselsis mes'uliyet mevcut değildir.

Senelik itfa kuponlarının servisinden dolayı Türkiyeye terettüp eden mükellefiyetlerin tediyesine muktezi mebalîğ Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti tarafından 13 haziran 1928 tarihli mukavelename ile tespit edildiği veçhile teslim edilecek olan toptan tekasiti seneviyeden tefrik edilecektir.

Aynı servislerden dolayı diğer mes'ui Devletlere terettüp eden mükellefiyetlerin tediyesine muktezi mebalîğ ise ileride inikat edecek itilâflar mucibince işbu Devletler tarafından teslim edilecek hissei iştiraklerden ifraz edilecektir.

TEMİNAT

Her Devlete düşen mürettebatı seneviyerin tediyesi Türkiye için balâda mezkûk mukavelenamenin 7 inci maddesinde irae edilen gümrük ve istihlâk resimlerinin hasılâtı gayri safiyesinin rehin olarak tehsisi ile, ve diğer Devletler için de işbu Devletlerle sabık Osmanlı İmparatorluğunuun taksime uğriyan Düyunu Umumiyesi Meclisi arasında inikat edecek itilâflarla Lozan muahedesinin 48 inci maddesini tatbikan tespit edilecek rehin ve sair teminatla temin edilmiştir.

MUKAVELENAMELERİN TEVDİİ

13 Haziran 1928 tarihli mukavelename metni ile inikat edecek itilâfların metni :

- Sabık Osmanlı İmparatorluğunuun taksime uğriyan Düyunu Umumiyesi Meclisi merkezine,
- İstanbulda Osmanlı Bankasına;
- Pariste « Association Nationale des porteurs Français de Valeurs Mabilières » merkezine ve Osmanlı Bankasına;
- Londrada Council of Foreign Bonholders merkezine ve Osmanlı Bankasına;
- Berlinde S. Bleichröder Bankasına ve Döyçe Banka;

— Brükselde Osmanlı Bankası ile Doyçe Bank tarafından fayın edilen müesseseler;
— Anverste « A association Belge pour la Defense des deteneurs des fonds publiques » e ;
Tevdi olnuacak ve oralarda bono hamilleri işbu mukavelename metindlerine ittila kespedebileceklerdir.

Sabık Osmanlı İmparatorluğunun
taksime uğriyan Düyunu Umumiyesi
Meclis için:

Mürakabe için:
Osmanlı Bankası namına

*
*
*

Zahra:

MUKAVELE METNİ MUSTAHRECESİ olarak :

Madde 4 § 5,6,7,8,12

Madde 6 § 1

Madde 7 § 1 ile müteakip prağraflara 8,12 ve 17 inci maddelere müracaat

Madde 10

Madde 12 § 1 (1 inci ve 4 üncü bent yani bonolar hakkında) « B tertipi »
derc edilecektir.

LÂHİKA : 8

(TAHVLİN METNİ)

Osmanlı Düyunu Umumiyesinin mütedahil tekasiti seneviyesinin

« C tertibi » 1928

TOPTAN MİKTAR

245.490.000 Fransız franğından ibaret olup Türkiye Cümhuriyeti ile Osmanlı Düyunu Umumiyesi hamilleri arasında 13 haziran 1928 tarihinde akt ve tarihli kamu ahkâmı mucibince Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından tastik olunup tarihinde iktisabı meriyet eyleyen mukavelenamenin 4 cu maddesinin § 2 mucibince sabık Osmanlı İmparatorluğunun taksime uğriyan Düyunu Umumiyesi Meclisi tarafından ihdas edilmiş olan, 1000 franklık hamile muharrer 245.490 bonoya taksim edilmiştir.

Türkiyeye müterettip teahhüdâtler anıüzükir mukavelename ile tesbit edilmiştir .

Sair me'sul Devletlere terettüp edecek taahhütler bu Devletlerle sabık Osmanlı İmparatorluğunun inkisama uğramış Düyünü Umumiyesi Meclisi arasında akdedilecek itilâflarla tayin olunacaktır.

*
*
*

Faiz getirmeyen 1000 Fransız franklık kıymetinde Lozan muahedenamesinin 55 inci maddesinde musaralı mütedahiller meyamındaki kuponlarla itfa edilen

HAMİLE MUHARRER TEK BONO SENEDİ

⌘

İTFA

İşbu bonolar Türkiyeyi alâkadar ettiği derecede yukarıda mezkûr mukavelede ve diğer mes'ul devletleri alâkadar ettiği mertebede inikat edecek itilâflarla tespit edilen şerait dairesinde tediye edilen her biri senelik otuz sehim ile itfa edilecektir.

Senelik itfa kuponları her senenin 25 teşrinisanisinde ve ilk kupon 25 teşrinisani 1929 tarihli olmak üzere :

İstanbulda , pariste , Londurada Osmanlı bankası ve mezkûr banka tarafından irae edilen müesseseler canibinden ;

Berlinde S. Blichröder bankası ve Doyçebank tarafından ;

Romada Banka ditalya ve Banka komirciyale itelyana ;

Bürükselde ve mütedahillerin mübadelesi icra edilmiş olan memleketlerin sair mahallerinde Osmanlı bankası ve Doyçe bank tarafından tayin edilen müesseseler tarafından ;

Fransız franğı ile lâzimüttediye olacaktır.

MÜRURU ZAMAN MEHİLLERİ

Tediyeye vaz'ı tarihlerini takip eden on beş sene zarfında tediyeye arz edilmeyen vadesi gelen bonular itfa kuponları zirde işaret edilen medyun devletlerin lehine olarak müruru zamana uğriyacak ve bu devletlerin her birinin bu müruru zamandan istifadesi o devletin işbu kuponlara ait karşılığın tesisine drecei iştiraki nisbetinde olacaktır .

MUİTELİF DEVLETLERİN HİSSEİ İŞTİRAKLERİ

Bonoların itfasından dolayı Türkiye ve aşağıda işaret edilen diğer mes'ul Devletlerin her birine terettüp eden mükellefiyet Lozan muahedenamesinin 45 ve 55inci maddelerini tatbikan ve 18 nisan 1925 tarihli hakem kararı mucibince berveçhi âti tespit edilmiştir:

	Yüzde	Toptan miktarı	Tekasiti seneviye
	1	2	3
Türkiye			
Yunanistan			
Suriye - Lübnan kebir			
Yugoslavya	%	Fransız franğı	Fransız franğı
İrak	83,27	204405000	6814000
Filistin	7,25	17805000	593500
Bulgaristan	0,62	1530000	51000
Arnavutluk	4,10	10056000	335200
Hicaz	0,46	1139000	37967
Yemen	0,23	551000	18367
Maverayi Erden	2,29	5619000	187300
Asir	1,34	3298000	109933
İtalya	0,10	252000	8400
Necit	0,08	198000	6600
Maan kazası	0,05	123000	4100
Yekûn		4000	133
	0,19	466000	15534
	0,01	22000	733
	0,01	22000	733
	%100	245,490.000	8,183,000

Bu Devletler arasında hiç bir müteselsil mes'uliyet mevcut değildir .

Senelik itfa kuponlarının servisinden dolayı Türkiyeye terettüp eden mükellefiyetlerin

tediyesine muktazi mebalîğ Türkiye Cümhuriyeti Hükûmeti tarafından 13 haziran 1928 tarihli mukavelename ile tespit edildiği vechile teslim edilecek olan toptan tekasiti seneviyeden tefrik edilecektir .

Aynı servislerden dolayı diğer mes'ul devletlere terettüp eden mükellefiyetlerin tediyesine muktazi mebalîğ ise ileride inikat edecek itilâflar mucibince işbu Devletler tarafından teslim edilecek hissei iştiraklerden ifraz edilecektir.

TEMİNAT

Her Devlete düşen mürettebat seneviyenin tediyesi Türkiye için, balâda mezkûr mukavelename-nin 7 inci maddesinde irae edilen gümrük ve istihiâk resimlerinin hasılatı gayri safiyesinin rehin olarak tahsisi ile ve diğer Devletler için de işbu Devletler ile sabık Osmanlı İmparatorluğunun taksime uğriyan Düyunu Umumiyesi Meclisi arasında inikat edecek itilâflarla Lozan muahe-desininin 48 inci maddesini tatbikan tespit edilecek rehin ve sair teminatla temin edilecektir.

MUKAVELENAMELERİN TEVDİİ

13 haziran 1928 tarihli mukavelenamenin metniyle inikat edecek itilâfların metni :

- Sabık Osmanlı imparatorluğunun taksime uğriyan Düyunu Umumiyesi Meclisi merkezine,
- İstanbulda Osmanlı Bankasına;
- Pariste « Association Nationale des porteurs Français de Valeurs, mabilières » ve Osmanlı Bankası;
- Londrada « Council of Foreign Bondholders » merkezine ve Osmanlı Bankasına;
- Berlinde S. Beichlröder bankasına ve Doyçe Banka ;
- Brükselde Osmanlı Bankasıyle Doyçe Bank tarafından tayin edilen müesseseler;
- Anverste « Assocoyation Belge pour la Defense def Detenteurs def onds Publis » ;

Tevdi olunacak ve oralarda bono hamilleri işbu mukavelename metinlerine itilâ kesbedeceklerdir.

Sabık Osmanlı İmparatorluğunun
taksime uğriyan Düyunu Umumiyesi
Meclisi için :

Mürakabe için :
Osmanlı Bankası namına

*
*
*

Zahra:

MUKAVELE MÜTUNU MÜSTAHRECESİ olarak :

Madde 4 § 5,6,7,8,12

Madde 6 § 1

Madde 7 § 1 ve müteakıp paragraflar ile madde 8, 16, 17 müracaat.

Madde 10

Madde 12 § 1 (1 inci ve sonuncu bent yani C tertibi bonolar hakkında)

dercedilecektir.

TÜRKİYE HÜKÜMETİ CÜMBURİYESİLE OSMANLI DÜYUNU UMUMİYESİ MECLİSİ İDARESİ ARASINDA MÜNAKİT İTİLÂFNAME

13 HAZİRAN 1928 TARİHLİ MUKAVELENAMEYE LÂHİKA

Paris 13 Haziran 1928

MADDE : 1

Meclis merkezinin Parise nakli

13 Haziran 1928 tarihli mukavenamenin 18inci maddesinde musarrah olduğu vecih üzere Meclis merkezinin Parise nakli mezkûr mukavenemenin iktisabi meriyetinden itibaren bir sene zarfında itman edilmiş olacaktır. İşbu naklin icap ettirdiği tedabirin kâffesini Meclis ittihaz edecek ve Hükûmetçe Meclise nakil masarifi namile 13 Haziran 1928 tarihli mukavenamenin 15 inci maddesinde zikredilen sermayeyi mahsustan tefrik edilecek 5,000 (beş bin) İngiliz lirasından ibaret maktu bir miktar tahsis olunacaktır.

Meclis; Türkiyede malik olduğu emvali gayri menkule üzerinde kendisine tanınmış olan biçümle hukuku dahi Hükûmete terkeder.

Hükûmet; Meclis masarifi umumiyesindeki hissesi namile 1 Haziran 1920 tarihinden itibaren Meclise senevi 29,450 (yirmi dokuz bin dört yüz elli) altın Türk lirasından ibaret maktu bir meblağ tahsis eyleyecektir.

Bu meblağ Osmanlı Düyunu Umumiyesinden Türkiyeye isabet eden hisseye tahsis edilen merhûmat hasılı üzerinden racihan tefrik edilecektir. 13 Haziran 1928 tarihli mukavenamenin Türk lirasının ecnebi akçesine tebdilinin tatili şeraitine mütedair olan 17 inci madde ahkâmı mezkûr 29450 altın türk liralık tahsiatı maktuaya tekabül eden türk kâğıt parasının ecnebi parasına tebdili hususunda tatbik edilmeyecek ve bu tebdiller hiç bir halde ve hiç bir sebeple tehir edilmeyecektir.

MADDE : 2

Meclis memuriyetlerinin nakli

Türkiyede bulunan Meclisin bütün memuriyetlerinin Hükûmete devri tasdik edilir. Binnetice Meclis mezkûr memuriyetlerin mevcuduna iddiayı tasarruf edemeyecek ve her halde onların zimmetlerinden yahut gerek memuriyetleri tarafından doğrudan doğruya gerek Meclis vasıtasile deruhte ettikleri vecibelerden mes'ul tutulmayacaktır.

Meclis 13 Haziran 1928 tarihli mukavenamenin mevki meriyete vaz'ından itibaren üç aylık bir mehil zarfında merkezinde bulunan varidatın cibayetine mütaallik sicilâtı, dava dosyalarının ve kuyudatı hesabiyeyi talep vukuunda Hükûmete tevdi edecektir.

MADDE : 3

Meclis nezdinde mevdu meblâğ

Aşağıda irae olunup âtideki hizmetlere tahsis olunan merhunattan mütahassıl mebalığı Meclis emaneten hizf edecektir:

	Türk Lirası	Fransız frangı
1) Osmanlı Anadolu şimendiferlerinin kilometre başına teminatı	1,536,360,26	13,454,032,17
2) İzmir-Kasaba ve imtidadı şimendiferlerinin kilometre başına teminatı	816,538,68	7,155,225
3) Dok, tersane ve inşaatı bahriye şirketinin teminatı	581,308,12	—
4) Selânik - İstanbul iltisak şimendiferlerinin kilometre başına teminatı	42,579,43	—
5) Selânik-Manastır şimendiferlerinin kilometre başına teminatı	4,618,03	—
6) Şam, Hama ve imtidadı şimendiferlerinin kilometre başına teminatı		3,508,832,30
	<hr/>	
	2,981,404,54	24,118,089,47

Meclis mebalığı mezkûreyi en muvafık şekilde tenmiye edilecek ve Hükûmet alâkadar şirketlerle bilittifak Meclis tarafından icra edilenlerden daha ziyade müsait görünecek biçümle tenmiye tariklerini irae ye salâhiyettar olacaktır.

Hasıl olan faizler 1 haziran 1929 dan itibaren hesabı aidesi matlubuna geçirilecek ve aslile birlikte aşağıdaki ahkama tevfikân Hükûmete ve yahut diger eshabı hukuka tahsis olunacaktır:

Anifülfarz mebalığı aşağıdaki veçhile tesviye olunacaktır;

A) Yukarıda 1, 2 numarada beyan olunan mebalığı için « Anadolu Osmanlı şimendifer ve İzmir - Kasaba şimendiferleri Hükûmetle alâkadar şirketler arasında akdedilecek itilâfnamelere bu hususta dercedilecek olan ahkâma tevfikân ;

3) Yukarıda 3 numarada beyan olunan meblâğ için « dok, tersane ve inşaatı bahriye şirketi » 24 temmuz 1923 tarihli Lozan muahedenamesine mülhak 12 inci protokolün tatbikinde ittilahz edilecek ahkâma tevfikân;

C - Yukarıda 4,5,6 numarada beyan olunan meblâğ için «Selânik şimendiferi iltisakı, Selânik-Manastır ve Şam - Hama» Türkiye Hükûmetile Osmanlı İmperatorluğundan ayrılan araziye malik hükûmetlerle alâkadar şirketler beyninde akdedilecek itilâfnamelere bu hususta dercolunacak ahkâma tevfikân.

MADDE : 4

Tarablusgarp sermayesi

13 haziran 1928 tarihli mukavelenamenin imzasından sonra mümkün olduğu kadar az zaman zarfında Meclis filhal mevcut olduğu şekilde « Tarablus garp » sermayesini tahakkuk ettirmeğe mübaşeret ve Türkiyenin hissesini mezkûr mukavelenamenin 15 inci maddesinde işaret edilen sermayei mahsusa teslim edecektir.

MADDE : 5

İhtiyat sermayesi

13 haziran 1928 tarihli mukavelenamenin imzasından sonra mümkün olduğu kadar az zaman zarfında Meclis hali hazırda mevcut olduğu şekilde düyunun muvahhidenin ve

İkramiyeli Türk tahvilâtının servisine muhassas ihtiyat sermayesini nakte tahvil etmeğe mübaşeret edecek ve Türkiyenin hissesini mezkûr mukaveledeneminin 15 inci maddesinde beyan olunan sermayei mahsusa teslim edecektir.

MADDE : 6

Mütekabil ibra

13 haziran 1928 tarihli mukavele ile işbu itilâfname ahkâmı mahfuz kalmak şartile Hükümet ve Meclis mütekabilen yekdiğerini tamamen ve süreti mutlakada ibra eder ve umumiyetle bilhassa varidatı muhassasa ve varidatı mevduadan cibayet edilen mebalîğ ve keza mebalîği mezkûrenin istimal ve tahsisi dolayısıyla her hangi bir surette yekdiğerinden mutalebede bulunmaktan ferağat ederler.

MADDE : 7

Usulü tahkim

Hükümetle Meclis arasında işbu itilâfnamenin tefsir ve icrasından tekevvün edecek bilcümle ihtilâfat 13 haziran 1928 tarihli mukaveledeneminin 20 uncu maddesinde muayyen olduğu veçhile tahkim usulile tesviye edilecektir.

MADDE : 8

Tasdik

İşbu itilâfname 13 haziran 1928 tarihli mukaveledeneminin cüz'ü mütemmimi olduğu cihetle mezkûr mukavelename ile aynı zamanda ve aynı şerait altında tasdik edilmek lâzımı gelecektir.

13 haziran 1928 tarihinde Pariste Türkiye sefarethanesi binasında nüshateyn olarak tanzim ve imza edilmiştir.

Türkiye Cümhuriyeti Hükümeti için: Osmanlı Düyunu Umumiyesinin Meclisi İderesi için:
FETHİ *Des CLOSIFÈRES*

Cümhuriyet Reisliğine yazılan tezkerenin tarih

ve numarası : 2-12-1928 ve 1/279

Bu kanunun neşir ve ilânı Başvekilliğe bildiril-

diğine dair Cüm. Reisliğinden gelen tezkerenin

tarihi ve numarası : 5-12-1928 ve 4/528

Bu kanunun müzakerelerini göstren zabıtların Cilt

cilt ve sayfa numaraları : 5

6

Sayfa

54,80

6:36

Bu kanunla ilişkili olan kanunların numaraları: